

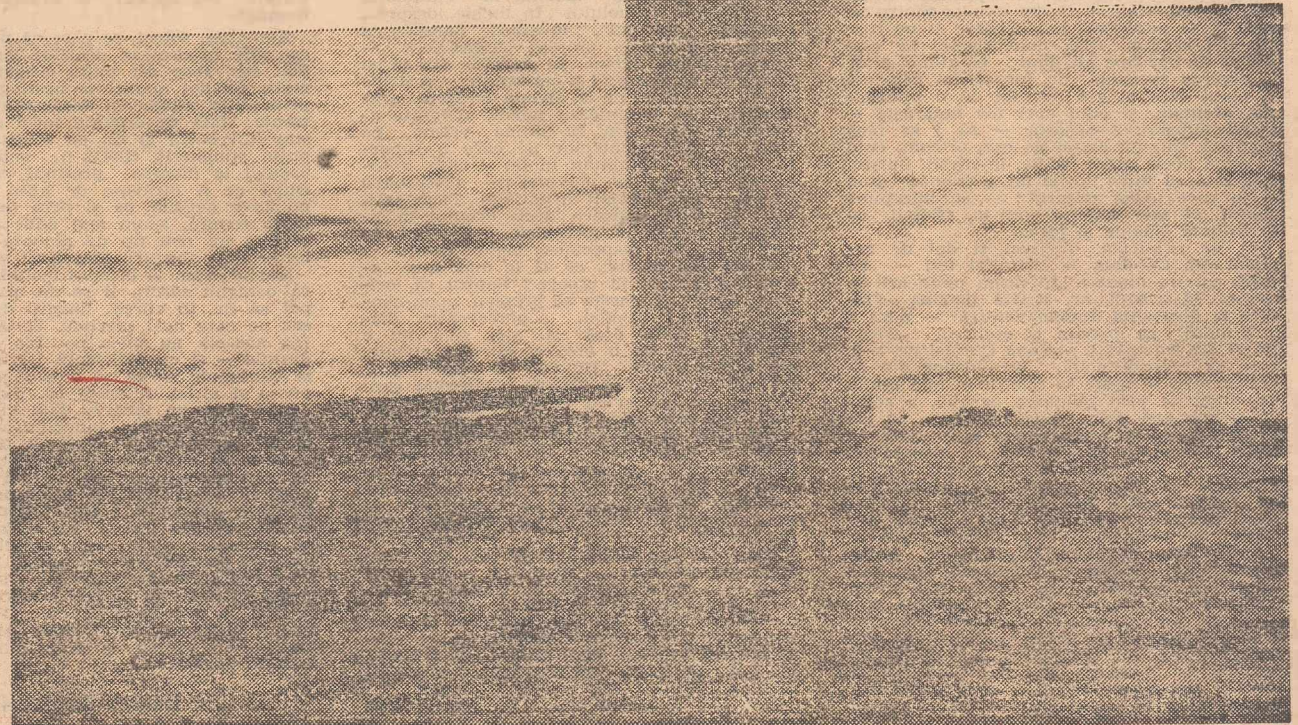
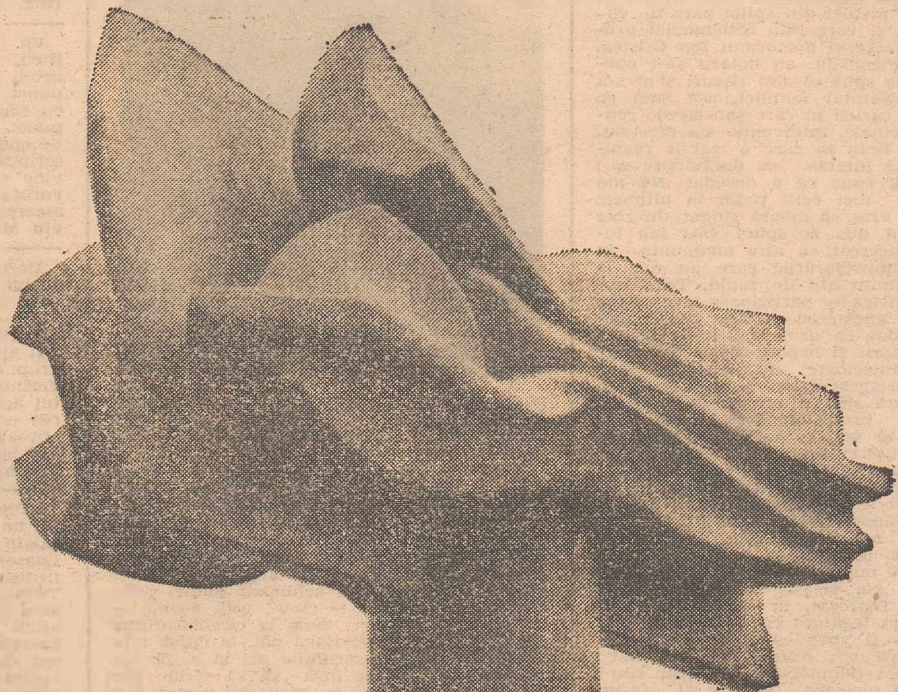
IN PAGINILE NOASTRE :

● O lume eroică
● Ce părere aveți despre următoarea afirmație a lui Gheorghe Zamfir din amănunțita sa destăinuire din pagina 17: „L-am văzut pe Năstase pierzând la tenis. A plecat capul învins. Eu nu pot să-mi plec capul. Eu dacă plec o dată capul în pământ îmi pierd condiția. Naiul e singurul instrument cu direcția suflului spre cer, spre stele. Eu cînt cu ochii pe cer, nu în pămînt”
● Un gând la care avem dreptul

● Dulcea povară a tradiției

● Oameni din nordul țării ● Doctorul Boici s-a reîntors la clinică ● I.T.B. contra scepticismului ● Enescu văzut de Mihaela Petrașcu ● Flacăra literară ● O scrisoare din Satu Mare despre Uzina „UNIO” ● Jina, dincolo de culmi ● Un reporter de la Flacăra s-a angajat la GETAX ● Capricii de Ion Lăncrănjan ● Un articol despre curajul de a te iscăli citeț scrie și iscălește Ecaterina Oproiu ● Patru anchete despre birocrație
● Din dosarele miliției, procuraturii, din boxa acuzațiilor ● O zi întreagă urmărind un parazit ● Emil Poenaru își reia rubrica de „Educație prin amintiri” ● Victimele lui Onassis, adică ultimul episod din serialul nostru ● În pagina 24 Eugen Barbu spune adevărul despre meciul „Universitatea Craiova” — „Steaua” ● În pagina 11 un redactor al revistei noastre spune adevărul despre Eugen Barbu. Cum se vor împăca adevărurile acestea? ● Redactorii revistei noastre martori oculari ai Campionatului de fotbal

● Dorim să demonstrăm tuturor că Montreal 76 nu reprezintă decât un început ● Flacăra la dispoziția dumneavoastră ● Nimic nu se pierde, totul se transformă, totul se câștigă ● Procurorul cere recurs ● Formația „Phoenix” privită din alt punct de vedere ● Concertul nostru, fotografie de Gh. Vintilă, reprezentată o statuie de Anton Eberwein, amplasată la Costinești

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

Intr-unul din numerele din luna mai ale revistei ați publicat o scrisoare în care spuneam în ce situație neplăcută, intolerabilă, sîntem puși — locuitorii din Bocșa I — datorită intermenției apei care se cheamă totuși apă curentă. Nu v-am mai scris pînă acum pentru că am tot așteptat măsuri de remediere. Acestea însă nu s-au luat nici pînă azi și nu sînt semne că cineva se gîndește la asta. Datorită faptului că apa nu curge continuu, în țevi se depun aluviuni, fapt constat de organele sanitare care au interzis utilizarea apei pentru gătit. Și, ca și cînd n-ar fi destul — nu se știe din a cui neglijență — zile întregi, la blocurile A, B, C și D nu este deloc apă, locatarii fiind nevoiți să și-o care cu găleata, la etaj, de pe unde pot. (V. Cioacă, Bocșa, județul Caraș-Severin)

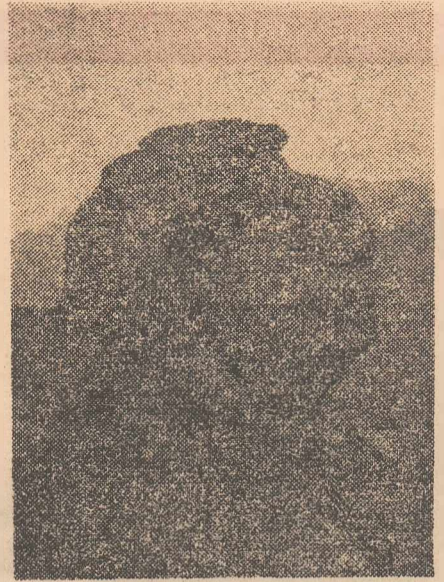
Tatăl meu, Niculescu Constantin, a fost internat la spitalul Fundeni, fiind bolnav de „polipoză recto sigmoidiană”. Am apelat la ajutorul unor medici din spital care îi cunoșeau boala și care l-au recomandat profesorului Sedlacec și doctorului Ion Cristea. În urma unui consult, au hotărît să-l opereze. Nu ni s-a spus că sînt riscuri și nu s-a cerut consimțămîntul familiei, așa cum se procedează în cazuri în care șansele de reușită sînt îndoielnice. Intervenția s-a efectuat. După 14 zile, timp în care a stat la reanimator și ni s-a interzis cu desăvîrșire să-i vedem, ni s-a spus că a decedat. Nu am fost anunțați nici cel puțin în ultimele clipe. N-aș fi vrut să moară singur. În ziua în care m-am dus la spital să-l iau lucrurile, am încercat să aflu amănunte în legătură cu împrejurările care au dus la acest deznodămînt atît de rapid. Tovarășul doctor Ion Cristea — participase la operație în calitate de anestezist — mi-a spus: bolnavul a decedat ca urmare a unei insuficiențe respiratorii și hepato-renale, cu toate că analizele anterioare nu semnalau nici un pericol din acest punct de vedere. L-am întrebat — fără nici o umbră de îndoială în capacitatea profesională și bunele sale intenții — dacă era o maladie canceroasă. Am fost întrerupt cu replica „vă pricepeți?”. Am tăcut. N-am vrut să-i mai spun că discuția nu se poartă între doi specialiști, ci între un medic și fiul celui decedat. Apoi a adăugat: „polipoză precanceroasă”. Nici de data aceasta n-am vrut să-i spun că la autopsie nu se constatăse „prezența celulelor de natură malignă în piesa operatorie”, așa cum mi s-a relatat la serviciul necropsic. Mi-a reproșat, în schimb, că „familia nu a luat legătura cu mine înainte de operație; i-aș fi spus că acest caz prezintă multe riscuri”. Atunci l-am întrebat: și v-ați asumat dumneavoastră acest risc? S-a ridicat în picioare, să tipe și să-mi spună: „Ieși afară! Cine ești? Să ieși afară!” Am rămas, uimit, pe scaun. Nu înțelegeam nimic. Nu găseam nici o explicație și nici o scuză. A trîntit ușa și a plecat. N-am aflat nici un răspuns la aceste simple întrebări. Tatăl meu murise iar eu eram dat afară pe ușă. Pentru că „îndrăznisem” să vreau să știu de ce a murit. Tînd lucrurile lui în mînă, coboram scara, auzeam din nou cuvintele necruțătoare rostite de un om îmbrăcat în alb. (Bujor Nedelcovici, București)

Primim din partea Inspectoratului general al miliției — Direcția circulației:

„Cu privire la cele sesizate de Magdalena Sobaru în scrisoarea adresată revistei FLĂCĂRA, vă comunicăm: verificările efectuate au stabilit că accidentul ușor de circulație în care a fost angajată petiționara se datorește relei credințe a conducătorului auto de pe troleibuzul 84, în sensul că acesta, deși a observat autoturismul oprit în intersecție și avea spațiu suficient de trecere, intenționat l-a acroșat... Neaprofundînd circumstanțele producerii accidentului și neauidînd pe loc martorii oculari, agentul constator — Paul Leteanu — a reținut în mod eronat culpa numitei Magdalena Sobaru și, în consecință, i-a reținut permisul de conducere și a aplicat amendă... Față de neglijența dovedită de agentul constator, împotriva acestuia s-au luat măsuri disciplinare, petiționarei i s-a restituit permisul de conducere

iar conducerea I.T.B. a fost informată cu privire la comportarea necorespunzătoare în trafic a unor conducători auto de pe mijloacele de transport în comun.”

Iată încă una din stîncile cludate ale masivului Ciucaș — FAUNUL — situată pe un pînten ce coboară spre sud-est din culmea principală a Muntelui Bratocea. Se află destul de departe de poteca turistică, dar

poate fi admirată după ce, urcînd, depășești Pietrele Bratocei și îți îndrepti pașii spre Tigăile Mici. (Călin Turcu, Vălenii de Munte, județul Prahova)

Mă numesc Carol Neuhauser și locuiesc în cel mai mare cartier al Brașovului — Steagul Roșu V. V-am mai scris și altădată cînd sesizam neajunsurile legate de asistența medicală. Ni s-a promis că această problemă va fi rezolvată la începutul anului 1976. Nici pînă azi însă nu s-a schimbat nimic. Continuăm să facem — cînd este nevoie — peste trei kilometri pînă la circumscripția sanitară nr. 18, deși lîngă noi, la cîțiva metri, se află circumscripțiile nr. 19 și 20. Un nou necaz mă face însă să vă scriu din nou. Acum un an, în cartierul nostru s-a dat în folosință o clădire care fusese inițial destinată unei creșe. În loc de creșă însă s-a deschis acolo o grădiniță. Celor cu copii mici ni s-a promis atunci că în următorul an vom avea și creșă. În adevăr, s-a ridicat o nouă clădire dar am aflat cu stupeoare că și acolo tot grădiniță va fi. Sînt aici foarte multe familii cu copii sub trei ani, pe care — pentru că mai ducem lipsă și de mijloacele de transport necesare — trebuie să-i purtăm în brațe dimineața doi-trei kilometri. Vă dați seama ce înseamnă pentru noi asemenea dimineți, mai ales toamna și iarna? Celor care ar trebui să se gîndească la asta nu le pasă însă. Pentru că nici grădinița înființată anul trecut nu s-a întrerit numărul de copii peste trei ani. Nu s-ar putea să știm și noi cine incurcă lucrurile?

Din partea întreprinderii Prode Lemn Mobilă (C.P.M.B. — G.I.L.L.):

„Referitor la scrisoarea adresată revistei FLĂCĂRA de către cititoarea Dorina Ciobanu: tovarășa D.C., absolventă a școlii profesionale de trei ani, s-a angajat la noi ca tîmplar la băuțit, pe data de 8 decembrie 1975. La 3 februarie a.c. s-a îmbolnăvit, internîndu-se în spital pînă la 7 martie. Între 1 și 15 iunie, avînd în vedere starea sănătății angajatei, conducerea întreprinderii i-a aprobat un concediu fără plată pentru refacerea capacității de muncă, la recomandarea medicului, schimbarea locului de muncă. Tovarășa D.C., nefînd mulțumită de această schimbare, nu s-a mai prezentat la serviciu, deși noul loc de muncă era caracterizat prin lipsă a noxelor și efort fizic mic. Începînd cu 15 iunie i s-a desfășurat contractul de muncă pentru absențe nemotivate. A încercat să se angajeze la I.T.B. dar n-a reușit. După aceea a revenit la întreprinderea noastră unde, atît pentru că este calificată într-o meserie direct legată de profilul întreprinderii noastre, dar mai ales datorită faptului că este bolnavă, la cererea făcută de dînsa, a fost repartizată pe data de 28 iulie ca tîmplar la zăuțit. În momentul de față nu s-a prezentat la locul de muncă. Vă informăm că în spiritul umanismului nostru socialist colectivul de muncă la care a fost repartizată o așteaptă și s-a angajat să-i dea tot sprijinul pentru a-și putea desfășura activitatea de producție în mod corespunzător.” (Ing. A. Petrescu, director)

Vă scriu în numele locuitorilor din satul Ilteu, comuna Petriș, județul Arad. Pînă acum cîțiva ani, la noi în sat funcționa un punct sanitar. Acum însă am rămas numai cu clădirea. Nu știm din ce motive la acest punct sanitar nu mai este încadrat nimeni. Se spune că noi sîntem deservii de circumscripția sanitară din Petriș, dar foarte rar vine cineva de acolo la punctul de care vorbeam. Pentru o injecție, omul trebuie să meargă pînă la Petriș șapte kilometri. (Liviu Marc, Ilteu, județul Arad)

Doresc să-mi exprim sentimentele de amărăciune și nemulțumire față de modul în care este îngrijit monumentul lui Mihai Viteazul de la Șelimbăr, situat pe un traseu turistic principal. Am avut ocazia să constat vineri, 13 august a.c., dezaprobara unui grup de turiști români și străini față de dezinteresul manifestat pentru monumentul aceluia care a înfăptuit prima oară unirea celor de grai românesc. Inscripțiunile sînt aproape invizibile iar în fața monumentului, buruienii și dezordine. (Tudor Bădescu, Slatina, județul Olt)

În numărul 30 al revistei FLĂCĂRA am citit un articol privitor la deficiențele semnalate în stațiunea balneoclimaterică Tușnad. Luasem deja bilete atît pentru mine cît și pentru fetița mea de cîinci ani pentru Tușnad. Articolul amîntit m-a cam pus pe gînduri, dar totuși ne-am urcat în tren. Am ajuns noaptea. În gară, nimeni care să ne îndrume sau să ne ajute să ajungem la locul de cazare. La biroul de primire ni s-a vorbit revoltător, de parcă am fi cerut un serviciu gratuit. Nu erau locuri, a trebuit să așteptăm în hol pînă a doua zi la ora 10. Nu mai spun ce noapte am petrecut, într-un hol insalubr și friguros. Am fost găzduita la vila nr. 4. Aici, alt necaz: responsabilă de vilă era plecată după cumpărături. Începea aproape o oră de așteptare. Aveam bilet de confort A, dar ce murdărie, ce mizerie am întîlnit în cameră, nu pot să descriu. La cantină ne așteptau alte necazuri. Pe lîngă monotonia meniului, servirea a fost sub orice critică. Aproape că țî se trîntea mîncarea în brațe. Ca să nu mai vorbim de alte neajunsuri din localitate. Amintesc doar că seara orașul nu este iluminat, dar de pe la orele 22 pînă dimineața la șase-șapte ard luminile ca la carnaval. Am făcut și două excursii organizate. De fiecare dată — ghizi improvizați, care nu cunoșteau traseul. Ulterior am aflat că dintre cei datori a se îngriji de stațiunea respectivă o bună parte locuiesc în Miercurea Ciuc, făcînd aici naveta doar; să ne mai mirăm, în cazul ăsta, că lucrurile merg așa cum merg? (Gabriela Iancu, București)

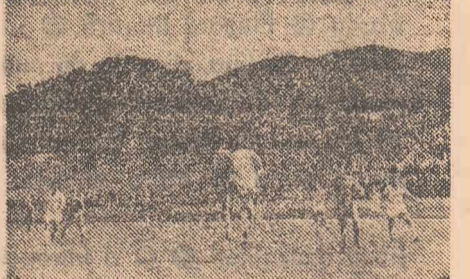
Pe cînd, cei care se ocupă cu imprimarea traducerii textelor din filmele străine vor găsi o soluție rezonabilă? Este atît de neplăcut ca în timpul programelor T.V. sau la un film pe ecran mare să nu poți urmări traducerea din cauza scrisului alb pe alb. (Carmen și Rodica Apostol, Pitești)

Mă numesc Ionel Baț și fac parte din echipa de fotbal „Tineretul Unirea II” din județul Alba. Echipa noastră a reușit promovarea în campionatul județean, unde s-a comportat bine. Activînd în mediul sătesc a participat regulat la competiția de bază în acest mediu, „Cupa tîncetului la sate”. La ultima ediție desfășurată — faza pe județ — am cîștigat locul I. Am fost anunțați că anul acesta finala pe țară a „Cucei tinerețului la sate” se va desfășura în județul Alba. Noi ne-am prezătit, dar, stupoare: am fost lăsați pe dinafară chiar de conducătorii activității sportive din județ. Aceștia au selecționat jucători care acționează în campionatul diviziilor B și C — normal, cu buletin de sat — și au format o echipă care să cîștige finala. De la divizionara „Soda Ocna Mureș”, de pildă, au fost luați trei jucători: Gal, Leaha și Gherman... Și mai vorbim de spirit de întrecere, de onestitate — nu-i așa, tovarăși de la Alba? Oare nu ne furăm singuri căciula? Pentru că: ori e alb, ori e negru? — și aici nu e vorba de capitala de județ!

Locuiesc în Constanta, strada Cișmelei nr. 4, bloc J 3, apartamentul 1 — Tomis V. Nu demult a început execuția unei construcții, cu destinație comercială, la numai 2,6 metri de blocul nostru. Toți proprietarii apartamentelor din acest bloc am încercat să convingem organele în drept că nu e nici normal, nici omenește să se înghesuie astfel clădirile, dar ni s-a răspuns că nu se mai poate face nimic pentru că „proiectul este aprobat”. Desi în jur mai sînt în trei locuri unități comerciale, știu și noi că sînt bune cit de multe, dar aici este vorba totuși de altceva. Eu locuiesc la parterul blocului, exact pe partea noii construcții. În spatele unității comerciale vor fi depozitate ambalaje, lazi cu gunoi: nu voi mai putea deschide fereastra. Apoi, a-provizionarea se va face la ore foarte matinale și în tot cursul zilei. Vom sta aici mereu. Și mereu ar urma să nu avem liniște. Eu am acum părinți bătrîni; voi avea copii. Și specialiști, și nespecialiști spun că e o greșală de amplasare, dar acum, că a început lucrarea, nimeni nu mai îndrăznește să o oprească. (Elena Florescu)

Mă numesc Constanța Vișan și am absolvit anul acesta, la Pitești, Liceul de chimie industrială. Cum n-am intrat la facultate, la 10 august m-am prezentat, ca și alți colegi, pentru repartizarea în producție. Ni s-a spus că repartizarea se va face în ordinea mediilor. După această ordine, între colegii mei de specialitate eram a doua. Repartizările le-a făcut de fapt tovarășul inginer Ganea, deși au mai fost și alți tovarăși. La unitatea la care am fost trimisă împreună cu alții, locurile s-au ocupat după alte criterii decît cele declarate. Mie mi s-a propus să lucrez într-un loc de muncă pe care ceilalți îl refuzaseră. M-am dus la tovarășul inginer Ganea să-i spun că nu merg nici acolo unde nimeni n-a acceptat, dar mi-a răspuns așa cum nici nu mi-aș fi închipuit: dacă nu-mi convine, să-mi caut în altă parte. Ce vor să ne învețe oamenii aceștia?

„Mînerul Carnic” — „C.I.L. Sighet” : 0-0 | Sau o fază din etapa I, seria a III-a, a Diviziei B de fotbal. Un început așadar de

sezon, pe un nou stadion — cel al gazdelor — din care va trimite instantaneu a-testa. (Nicolae Tokacek, București)

Poșta redacției

Florentin Popescu — Brezoi, județul Vâlcea. Întreprinderea minieră al cărei angajat sînteți a înaintat o adresă către Comitetul executiv al Consiliului popular al orașului Brezoi în sensul că, în conformitate cu prevederile articolului 23 din Legea 5/1973, să hotărască evacuarea celui care a ocupat fără contract de închiriere spațiul repartizat dumneavoastră, urmînd să fiți pus efectiv în drepturi. **Georgeta Istrate** — satul Tușcan, comuna Mălușteni, județul Vaslui. Sîntem informați că deja ati fost angajați pe post de contabil la C.A.P. Fălcuș. **Ilie Tronaru** — satul Palanca, comuna Florești-Stoenești, județul Ilfov. V-ați adresat exact cum trebuie: Judecătoriei sectorului 7, București. Aceasta, în conformitate cu dispozițiile articolului 34 din Legea 32/1968, trebuie să soluționeze plîngerea. Ați fost pus inutil și inexplicabil pe drumuri. În consecință, ceea ce aveți de făcut este să vă adresați din nou Judecătoriei sectorului 7, anexînd copia procesului verbal și prima cerere cu care să dovedeți că ați introdus plîngerea în termen legal. **Maria Nicodiu** — satul Gornovița, comuna Balta, județul Mehedinți. Oficiul forței de muncă Reșița din cadrul Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Caraș-Severin ne înștiințează că puteți merge la Reșița în vederea calificării pentru întreprinderea de confecții. **Elena Zegravu** — Cluj-Napoca. Cel mai bun lucru este să vă adresați direct doctorului Mihai Zaverghiu Theodoru, pe adresa: București, strada Caragea Vodă 21 (telefon 51 85 40)

HORIA PĂTRAȘCU

FLĂCĂRA nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cit mai concis, și nu uitați să vă iscăliți.

DORIN GHERGHINESCU

SCRISORI COMENTATE

— Un gînd la care avem dreptul —

Departa de noi gîndul de a pretinde că ne stă în posibilități să facem minuni pentru cei care ni se adresează la ananghie și ne roagă să-i ajutăm. Dar, mărturisesc, nu este destul de aproape alt gînd: că atunci cînd, la cererea revistei, un for oficial constată că omul care ni s-a adresat cu o plîngere are dreptate, și cînd acel for hotărăște — avînd îndrituirea aceasta — să i se facă dreptate, într-un astfel de caz, oricum, cred că omul acela poate să fie, în sfîrșit, liniștit. Iată însă că între noi și un asemenea gînd — la care avem dreptul! — se interpune cineva, ne taie drumul spre el, sfidînd cu brutalitate omnia și legea.

Să ne explicăm. Treizeci și doi de cetățeni din Capitală — semnînd toți — ne scriu printre altele: „În urma publicării în revista FLĂCĂRA nr. 32/1976 (pagina „Flacăra la dispoziția dumneavoastră” — n.n.) a articolului cu privire la atelierul „TRAFAG” din București, șoseaua Chitilei nr. 1-3, care ne creează nouă, locuitorilor din această zonă — peste 80 familii — mai multe impedimente prin poluarea aerului, a soluției și mai ales prin poluare sonoră, în loc să procedeze la defațare, respectîndu-se astfel o decizie (nr. 1742/968) a Consiliului popular al municipiului București, sîntem expuși în continuare la noxe care conduc la cel puțin o boală sigură: nevroză zgomotelor. Mai mult decît atît, după o lungă perioadă de reconciliere, s-a trecut la fel de fel de acte de intimidare. Astfel, șeful atelierului „TRAFAG”, inginerul Ion Lucian, ne-a amenințat că, dacă mai facem demersuri pentru dezafectarea unității, n-o să ne fie bine, întrucît muncitorii știu cine a făcut sesizarea la presă, astfel că ne vor lua cu asalt, vor veni peste noi acasă în grupuri de 20-30 de înși (...) Lansează în cartier, intenționat, zvonuri care alarmează oamenii (...) În dimineața zilei de 12 august

a.c., la o zi după apariția în cotidianul ȘCINTEIA a articolului „În liniște, despre... zgomotul orașului”, tovarășa Săndulescu Paula, angajată la unității „TRAFAG” — locuind multă vreme pe această stradă și făcînd uz de prietenii și cunoștințele — a strîns cîteva semnături de la diversi cetățeni, arătînd că nu-i deranjează noxele datorate atelierului în cauză. În ultima vreme, pe lîngă chinul zgomotelor pe care îl suportăm, sîntem amenințați în fel și chip, apostrofați, insultați cu cuvinte de nereproducere de către unii angajați ai unității „TRAFAG”. Noi nu cerem altceva decît dreptul la liniște și odihnă în locuințele noastre și, în ultimă analiză, respectarea legilor țării!”

Ce să mai adaugi, ce să le mai spu ai acestor stăruitori în eroare? Pentru că, oricum, dacă e omenește să greșești, apoi, conform aceluiași dicton, „perseverare diabolică”. Afta doar că, aici, nici nu e vorba numai de o eroare, de o neatenție, de ceva scuzabil. Dincolo de sentimentele pe care le provoacă situația cetățenilor care ni s-au adresat, avem de-a face cu acte oficiale, cu formulări ferme ale unor foruri competente și responsabile, care nu doar pe bază de sentimente le dau dreptate cetățenilor asediați de zgomote, de grosolănie și abuzuri. Iată ce răspunde la 6 iulie, unei sesizări, Centrul sanitaro-antiepideemic al municipiului București: „La sesizarea dumneavoastră privitoare la întreprinderea „TRAFAG” (...) vă comunicăm că, deși Centrala de exploatare a lemnului — forul tutelar — a aplicat o serie de măsuri pentru reducerea poluării (...), totuși problema nu a fost rezolvată, fapt verificat și la ultimele noastre determinări de laborator de la sfîrșitul lunii mai a.c. Față de această situație, s-a emis încheierea de suspendare a activității nr. 122/1unie 1976 a acestei unități.” Dar, nici în urma acestei decizii nu se

A PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU

Noi, oamenii care alcătuim o întreagă țară, această țară a noastră, am început o săptămână cu o zi de luni de mare sărbătoare: 23 August sau ziua întâi a unei patrii și a unei vieți libere, 23 August sau ziua de început a unui nou ev pe pământul sfânt al patriei noastre strămoșești.

Am sărbătorit — așa, ca în toate poveștile neamului românesc — trei zile și trei nopți, apoi — așa, ca-n întreaga istorie a neamului românesc — iar ne-am suflăcat mințile și ne-am continuat munca de construire a unei vieți mereu mai îmbelșugate și mereu mai drepte, aici, între hotarele noastre și — atât cât ne țin puterile dar și înfinit cât ne este voința — mereu mai îmbelșugate și mai drepte pe întreg pământul oamenilor.

Și în acest an nou al nostru, într-o nouă săptămână de lucru, secretarul general al partidului și președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și-a continuat munca de conducere a unui întreg popor, prin exemplare concrete acte de muncă. Iată, re-luăm informații care, firește, vă sînt cunoscute:

Miercuri dimineața, primire la tovarășul Nicolae Ceaușescu: Ahmed Abdel Halim, membru al Biroului Politic al Uniunii Socialiste Sudaneze, asistent pentru Relațiile Externe și Informații al secretarului general al U.S.S., și Amin Abu Sinaia, membru al C.C. al U.S.S., ministru de stat pentru industrie. În cadrul întrevederii s-a trecut în revistă stadiul relațiilor bilaterale, exprimindu-se satisfacția pentru evoluția lor favorabilă, dorința de a amplifica raporturile de colaborare dintre România și Sudan, dintre P.C.R. și Uniunea Socialistă Sudaneză, de a acționa pentru realizarea în cele mai bune condiții a acordurilor și înțelegerilor stabilite cu ocazia întâlnirilor și convorbirilor dintre șefii celor două state, în interesul ambelor popoare, al înțelegerii și cooperării între națiuni. În cadrul schimbului de păreri s-a subliniat, de asemenea, semnificația întăririi conlucrării dintre România și Sudan pe plan internațional, pen-

tru promovarea unei politici noi, întemeiată pe egalitate, respect al independenței și suveranității tuturor țărilor, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru făurirea unei noi ordini economice internaționale.

De asemenea miercuri dimineața, primire la tovarășul Nicolae Ceaușescu: Youssouf Traore, membru al Comitetului Militar de Eliberare Națională din Mali, comisar pentru arbitrajul de stat. În timpul convorbirii a fost exprimată satisfacția pentru dezvoltarea continuă a relațiilor dintre România și Mali și a fost reafirmată hotărârea comună de a intensifica raporturile politice, de a extinde și diversifica cooperarea în diferite domenii economice și în alte domenii, conlucrarea pe plan internațional, în interesul cauzei păcii, al instaurării unei noi ordini economice mondiale.

Și tot miercuri dimineața, primire la tovarășul Nicolae Ceaușescu: R.E.A. Kotei, membru al Comitetului Militar Suprem din Ghana, ministrul informațiilor. În timpul întrevederii s-a relevat cu satisfacție cursul pozitiv, ascendent, al relațiilor româno-ghoneze și a fost manifestată dorința de a intensifica colaborarea pe multiple planuri între țările și popoarele noastre, în folosul reciproc, al cauzei păcii și înțelegerii în lume. S-a apreciat că extinderea și aprofundarea raporturilor politice, economice, tehnico-științifice, culturale dintre România și Ghana, întărirea solidarității și conlucrării lor pe planul politicii externe sînt de natură să sporească contribuția ambelor țări la înlăturarea definitivă a vechii politici imperialiste, colonialiste și rasiale, la instaurarea noii ordini economice și politice internaționale, la statornicirea unor relații între state întemeiate pe egalitate și echitate, pe respectarea independenței și suveranității naționale, pe dreptul fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta.

În aceeași zi de miercuri, oamenii muncii au răspuns faptelor de muncă ale președintelui lor, tot cu fapte de muncă. În agricultură, a fost încă o zi de intense pregătiri în vederea însămînțărilor de

toamnă. În industrie, a fost încă o zi de mobilizare în vederea reducerii cheltuielilor materiale de producție. În investiții, a fost încă o zi de bătălie pentru scurtarea termenelor, deci pentru producție suplimentară.

Iar a doua zi, joi — firește, doar spicim din mulțimea de vești — oamenii muncii din industria județului Hunedoara, precum și aceia din industria județului Vaslui și-au îndeplinit, cu cinci zile mai devreme, planul pe 8 luni. De asemenea, constructorii de la Întreprinderea de mașini grele din Capitală au trăit bucuria elaborării celei de a 20.000-a șarje de oțel din istoria unității lor productive. Pe de altă parte, consiliile populare ale țării au mai transformat în zi-fapt o zi-prevedere din cel mai vast plan de investiții sociale dintre toate care le-au avut de îndeplinit pînă acum.

Vineri, 27 august — după ce în cursul dimineții a primit pe ambasadorul Finlandei la București, Pentti Suomela, în vizită de rămas bun, în legătură cu încheierea misiunii sale în țara noastră, și, după ce a primit și pe publicistul francez Edouard Guibert, reprezentantul editurii pariziene „Stock” — tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut — împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu — o vizită de lucru în județul Tulcea, vizită care a continuat și în cursul zilei de sîmbătă, 28 august.

Pretutindeni la Tulcea — fie în unitățile combinatului metalurgic, fie pe locul unde se construiește șantierul naval, fie în fața Comitetului județean de partid unde s-au adunat mulțime de locuitori ai orașului, fie de-a lungul arterelor urbei — și pretutindeni la Sulina — fie pe chei, în fața clădirii Administrației fluviale a Dunării de jos, unde localnicii s-au adunat într-un număr impresionant, fie în zona în care se construiește portul de tranzit, fie în noua hală a secției de reparații navale, fie la bordul traulerului de pescuit oceanic „Galați”, fie pe străzile orașului, fie la bordul navei „Mihai Viteazul” — tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost primiți

și salutați cu deosebită căldură, cu manifestări de profundă stimă și prețuire.

Pretutindeni, întîlnirile directe ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii au însemnat fapte de muncă. Pentru că au fost analizate, în chip concret, probleme de importanță majoră ale dezvoltării județului și municipiului, probleme ale realizării optime a importanțelor investiții alocate, probleme de sistematizare și înnoire urbanistică a municipiului Tulcea, probleme de dezvoltare economică și socială a orașului Sulina și, totodată, pentru că au fost date indicații de largă semnificație pentru activitățile din toate sferele economiei naționale.

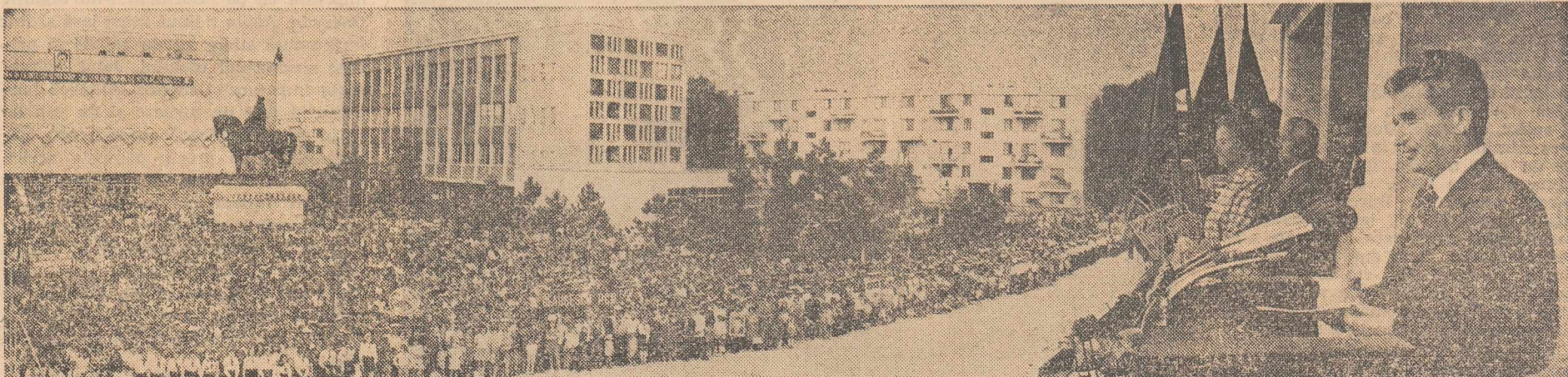
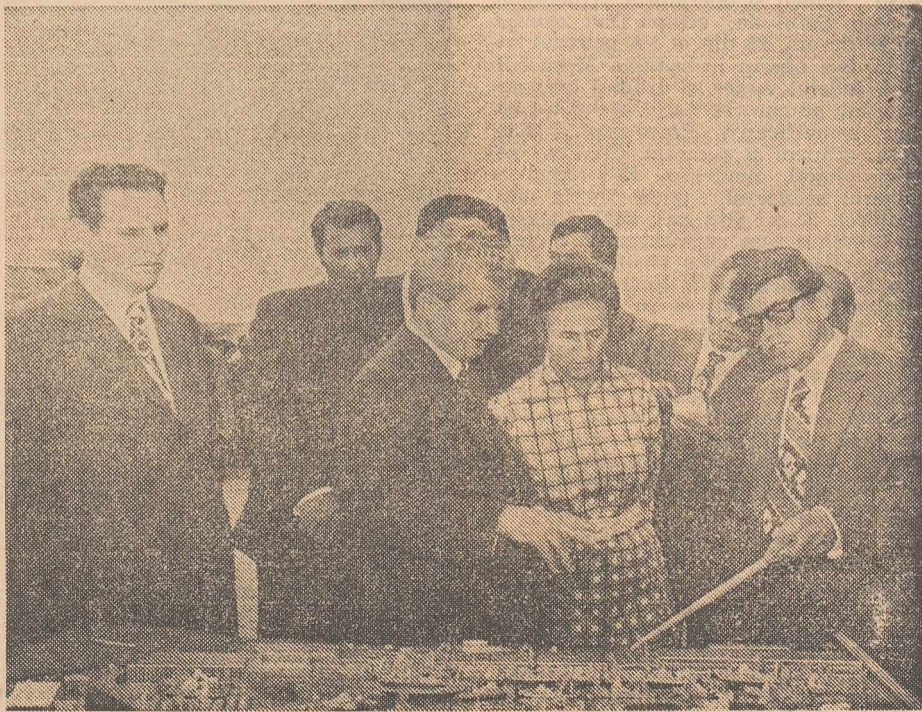
Acest nou dialog de lucru constituie — prin conținutul său — o nouă exprimare a politicii partidului de repartizare armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, a politicii partidului de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului.

În județul Tulcea, secretarul general al partidului nostru a făcut observații, a criticat, a dat indicații, a lăudat. Însă, dincolo de toate cuvintele privind un aspect sau altul al concretei construcții socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a spus, ne-a reamintit, de-acolo, de la Tulcea, și un adevăr general:

„...societatea socialistă multilateral dezvoltată pe care o edificăm presupune atât dezvoltarea forțelor de producție și ridicarea nivelului de trai material, cât și creșterea nivelului de conștiință al omului, astfel ca fiecare cetățean să devină un participant conștient la realizarea mărețului Program elaborat de Congresul al XI-lea al partidului”.

Să nu uităm, deci, că, în această primă săptămână a anului 33 al evului socialist al României, Președintele nostru ne-a cerut încă o dată să ne mobilizăm — pentru cauza țării și a viitorului nostru comunist — acea forță subtilă, însă uriașă, care se numește conștiința noastră.

NELU IONESCU ■

O LUME EROICĂ PRIVITĂ PRIN STICLA DE COBALT

Urc spre platforma cuptoarelor. Acolo unde s-a elaborat oțelul pentru cel mai mare lingou din țară. A cîntărit 135 tone. Din el s-a fabricat rotorul alternator al primei turbine de 330 Mw, instalată la Rovinari. Inginerul Vasile Moldovan, un tânăr de aproape doi metri, merge în față și îmi este o bună călăuză. Este șeful oțelăriei la I.M.G. București. Mai încolo, o să vă povestesc despre el un fapt deosebit care i-a zguduit pentru un timp existența. Acum, pe măsură ce ne apropiem de cuptoarele electrice, zgomotul ne învăluie tot mai mult și abia de-l mai aud: „Rolul nostru, zice, e să asigurăm celelalte secții ale întreprinderii cu oțelul necesar fabricării pieselor-gigant, de mare performanță”. În sistemul de organizare al întreprinderii de mașini grele din București, secția oțelărie — de unde secretarul comitetului de partid, inginerul Sergiu Iliescu, a ținut mult să scriu acest reportaj — ocupă un loc esențial. Este locul fierbinte unde se întâmplă acel fascinant act zămisliitor al oțelului, izvorul care nu trebuie să sece niciodată. Oamenii celorlalte secții prelucrătoare îl așteaptă precum o cîmpie însetată așteaptă ploaia; să-l prelucreze, să-i confere prin truda muncii valențe tot mai mari. De aici pleacă pulsul uzinei. Înțelegeți de ce îmi trece prin minte să-i compar pe oamenii de aici cu firele de apă ale izvorului inițial. Cu venele care, adunate într-un ochi subteran, nasc forța necesară izbucnirii spre lumină. Iată cum se întreține acest nesecat izvor.

Macaragiul Nicolae Tronea, tronind la pupitrul unei macarale impresionante, alimentează fiecare cuptor cu cîte 65 tone de fier vechi. În cuptor, trei faze electrice a cîte 35 000 amperi fiecare dezvoltă o temperatură de aproape 2 000 de grade. În limbile unui astfel de foc mistuitor, barele de fier vechi ard ca paietele. Dar temperatura arcului electric ajunge chiar la 4 000 de grade și mă gîndesc că sub incidența unui asemenea foc se topește pînă și munții, cît sînt de munți. Oamenii nu se topește! Ei sînt prometeii, stăpînii acestui foc. La cuptorul doi lucrează acum echipa condusă de Dan Zamfir. Este formată din Grigore Burnichi, Aurică Burcică, Victor Călinescu, Nicolae Stancu și operatorul Gheorghe Cârstea. Șeful de echipă Dan Zamfir are 38 de ani, 20 din ei i-a petrecut în uzină. S-a născut în comuna Mozăceni Deal, județul Argeș, și drumul lui spre acest loc pe care se naște oțelul mi se pare semnificativ. „Eram copil, zice, aram, grăpam și seceram. Cînd mi se strica plugul, mergeam să-l repar la atelierul ceapeului, unde lucra unu Bimbirel. Și nu știu ce-i venea uneori lui Bimbirel ăsta că începea să povestească atît de frumos despre felul în care se prepară oțelul, încît noi, necunosătorii, îl ascultam cu sufletul la gură. Eram șase frați, sîntem și acum tot șase, și eu, mai mic, am venit la București și am căutat o oțelărie. M-am calificat la întreprinderea „23 August”, la locul de muncă și pe urmă am început să sui din categorie în categorie, pînă la cea mai înaltă: a șasea.

— Aurică, frate, ai carbon la placă ?

— Am, nea Dane.

— Atunci, dă-i oxigen să ardă !

Înterupînd brusc discuția, șeful de echipă, Dan Zamfir, mă obligă să-mi îndrept privirea către cel mai tânăr oțelar, Aurică Burcică. Dar în aceeași fracțiune de timp, mă fulgeră gîndul că drumul lui Dan Zamfir este drumul unei armate întregi de țărani care au supt pieptș dintr-o clasă în alta.

Burcică are 26 de ani și e din Teleorman. Stă împreună cu Victor Călinescu aplecat pe o țevă prin care oxigenul este împins în cuptor. Prin arderea acesteia supraveghează îndeaproape se înlătură elementele care trebuie să dispară din compoziția oțelului. Fosforul și sulfurul, de pildă. După un timp, Burcică rămîne singur la țevă și, apărut de un scut metalic, întreține un fierbinte duel cu focul. Un duel aparent inegal, pentru că Burcică rămîne totuși un simplu om, iar flăcările cuptorului sînt ucigătoare. Cu toate acestea, omul din fața cuptorului domină duelul cu focul prin rațiune, calcul și prudență. Și cu cît forța pe care el o stăpînește este mai mare, cu atît strălucirea geniului uman este mai mare.

Aflu de la Viorel Enduseschi, șef de echipă la cuptorul unu, că șarjele celor două cuptoare vor mai fierbe cam

o oră și jumătate, apoi vor fi evacuate. Pînă atunci urc o scară care mă poartă spre cabina operatorului Gheorghe Cârstea. Este omul cel mai necesar din oțelărie. După ce mă atenționează că numele lui se scrie cu ă din a, îmi zice că nu are timp nici să moară. Eu cred că nu are dreptul să moară pentru că, la fel ca și ceilalți, este un om indispensabil locului său de muncă. Viorel Enduseschi îmi spunea chiar că se cam simte lipsa oțelărilor. „Atunci, un om bun devine cu atît mai prețios, mai de neînlocuit”. „Deși noi, completa secretarul comitetului de partid, inginerul Sergiu Iliescu, ne ocupăm tot mai mult de pregătirea oamenilor, pentru a nu ajunge la situația în care un om să devină „de neînlocuit”. Adică, ne străduim ca fiecare la locul său de muncă să fie un foarte bun muncitor, inginer, funcționar”.

Cârstea ține cuptorul în mîini. Adică îl manevrează cum vrea, ca pe o dihanie imblinzită, în funcție de faza de elaborare a oțelului, de regimul tehnic stabilit. Pe zi face cam 3 000 de manevre. Chiar și acum, cînd stau de vorbă cu el, ochii îi veghează la panoul de comandă, iar urechea e atentă la comenzile primului topitor.

— Cârstea, schimbă treapta pe 9, îi

strigă de jos Dan Zamfir. Și Cârstea acționează repede un buton. „Să nu se supraîncălzească oțelul”, îmi explică.

Șarjele au pornit la ora opt și acum este ora 12. De patru ore, deci, oțelul s-a topit și colcăie ca o magmă în oul acesta primordial. Și oțelării lui Vasile Moldovan încă nu-i dau pace. Iau probă după probă și, pînă nu-l găsec limpede, conform stas-ului, nu-l lasă să treacă în lingouri. Scot capul prin porțiunea decupată în peretele metalic al cabinei și flacăra ridicată la cîțiva metri mă obligă să mă retrag. Burcică stă însă tot acolo, cu trupul încordat în efort peste țevă și mă mir cum de n-a luat foc pînă acum. Parcă e o flacăra vie !

Revin, cum v-am promis, la inginerul Vasile Moldovan. Are 37 de ani și de loc e din Cîmpia Turzii. A fost mai întîi oțelar, apoi a plecat la facultate cu o bursă muncitorească de 850 lei, a devenit inginer metalurgist și a fost repartizat la Hunedoara. Doi ani a lucrat acolo ca șef de schimb la oțelăria electrică. Apoi, a fost chemat la I.M.G. București și a venit pentru că era nevoie de el. A venit împreună cu soția, și dînsa inginer metalurgist. A fost și aici șef de schimb, inginer tehnolog și acum șef de secție. În 1966, într-una din zile, supraveghea cu alți oțelari o șarjă. La

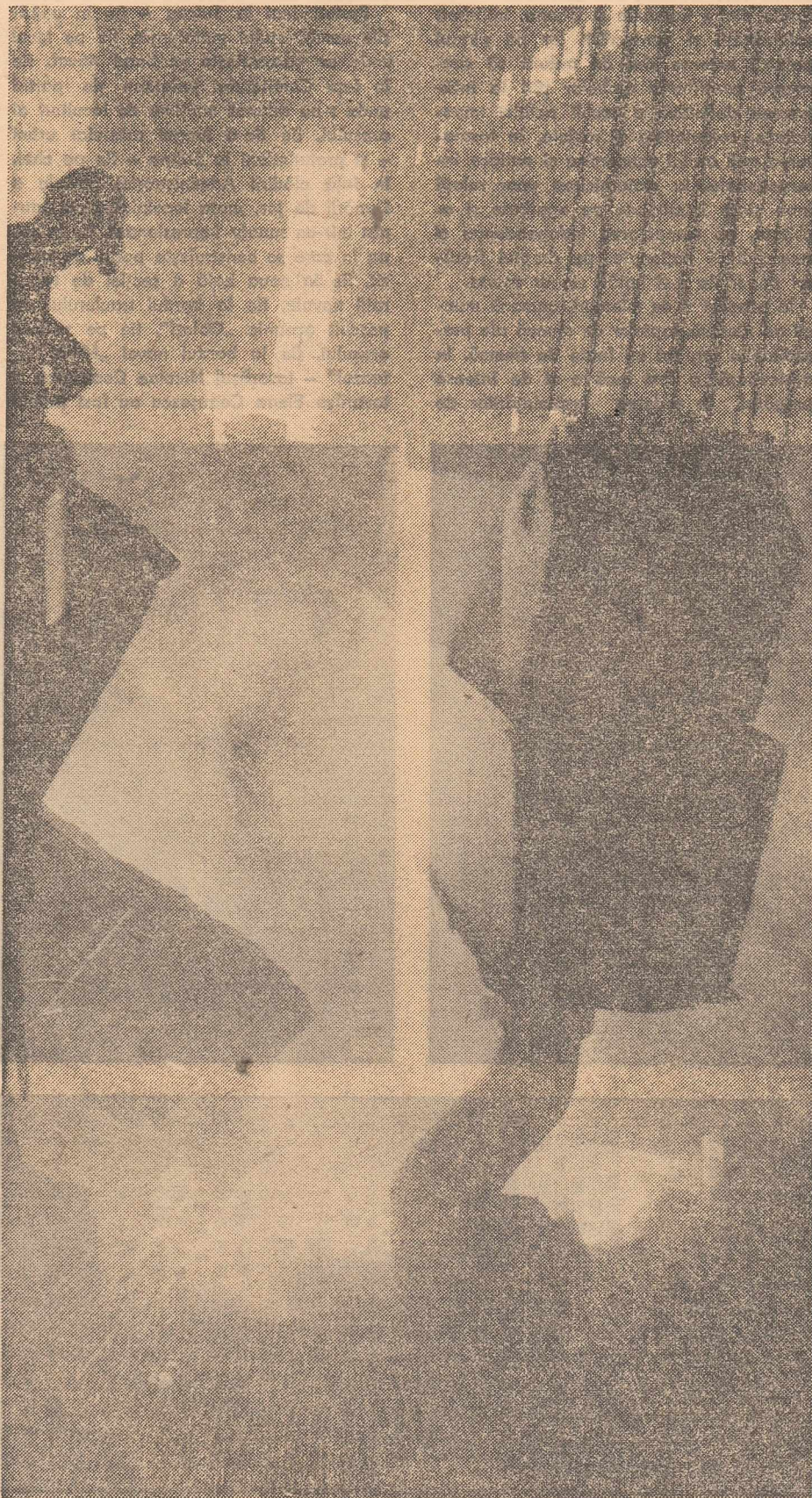
un moment dat, nu se știe cum, o flacăra tăioasă, ca un laser, a țîșnit din cuptor și l-a învăluit... A stat șase săptămîni în spital. S-a vindecat și a venit în uzină. I s-a propus să treacă într-un alt compartiment, la control. Cei mai mulți se gîndeau fără răutate că o să rămînă complexat, cu o mare teamă de flacăra cuptorului. Spre surprinderea tuturor, tînărul inginer Vasile Moldovan a cerut să fie lăsat să lucreze tot la cuptoare, adică în locul pentru care se instruisese ca student bursier. Acum, știți, e șeful oțelăriei. Îi privesc urmele discrete ale arsurilor care nu l-au urîțit, ci l-au făcut parcă mai sever, îi conferă un aer superior. Seamănă cu un erou rănit, ale cărui răni s-au vindecat și pentru care ai o mare admirație. Flăcările, spun oamenii din jurul său, i-au ars trupul, dar nu i-au putut arde sufletul, curajul, într-un cuvînt nu l-au înfrînt. Și admirația aceasta, prețuirea oamenilor față de șeful lor se simt plîndind parcă în spațiul acesta fierbinte. Iar mie îmi sugerează încă o dată tăria și superioritatea morală a oamenilor care se află astăzi pe frontul acesta al industrializării și care vor, chiar și cu sacrificiile cele mai înalte, să propășească o țară.

De șapte ore Tronea n-a coborît pe pămînt. Stă sus, la vreo 30 de metri, în cușca metalică a macaralei și hrănește cuptoarele. El simte cel mai mult aburul, praful și dogoarea cuptoarelor. El și Ioniță Dumitru care, pe o macara asemănătoare, asigură evacuarea cuptoarelor și deservesc oamenii maistrului Nicolae Munteanu de la turnare. „Dar de cîteva zile, mai precis de cînd echipa de fotbal „Progresul” a fost întrecută cu 5 la 1 de „Universitatea Craiova”, glumește maistrul Dumitru Dănescu, lui Ioniță nici nu îi e foame, nici nu îi e sete. E galben la față, nu are poftă de mîncare și ne tot ocolește. Se duce tîrziu în baie să nu ridă colegii de el. Ioniță e om harnic, dar sportivii pe care îi iubeste și îi susține el în fiecare duminică l-au făcut de ris”. Lui Tronea în schimb i s-a făcut sete. Strigă la cei de jos să-i aducă apă. Tronea coboară o sfoară, Nicolae Mircescu leagă un sifon de ea și Tronea îl trage sus. Bea...

Fire blindă, Nicolae Mircescu. Are 28 de ani și, împreună cu Niță Constantin, Gheorghe Dumitru, Traian Chirilă și operatorul Ilie Constantin, face parte din echipa condusă de Viorel Enduseschi, de la cuptorul unu. Cămașa lui are pe ea pete mari de sare. „Am transpirat”, spune ea și cînd s-ar scuza. El și Grigore Burnichi, 26 ani, și el cu doi copii ca și Mircescu, sînt pe posturi de știculari. Lucrează, adică, la gura de evacuare a cuptorului, unde este mai greu și mai periculos.

La ora 13 și 10 minute aud sirena. Se anunță evacuarea șarjei de la cuptorul doi. În momentul următor, Grigore Burnichi ia o rangă (oțelării îi spun scafă) și scoate magnezita. Mă urc lîngă el, pe platforma jghiabului de scurgere, și Burnichi mă roagă să mă îndepărtez. Îl ascult. El rămîne acolo și, atent, înțeapă cu un spiț orificiul de evacuare. Îi urmăresc fiecare mișcare și mi se pare că trupul lui Burnichi are acum în el toată încordarea tensională a unui arc voltaic. Dacă un artist i-ar nemuri această încordare, ați putea constata că gestul lui conține acel ceva de esență eroică! Burnichi mai lovește o dată, și... sînt orbit de incandescența oțelului eliberat. Un moment, am avut impresia că pe Burnichi l-au înghițit flăcările. Acum e lîngă mine însă și îmi împrumută sticla lui de cobalt să privesc spectacolul oțelului. Jetul izbucnește impetuos și superb. Alunecă fantastic în oala de turnare și nu știu de ce în minte îmi apare splendoarea Bărgănelului Mai precis, pompele acelea uriașe care sorb apa din Dunăre și o revarsă în lungile canale de irigații, să crească griul, să sporească piinea. Rămîn la o metaforă consacrată și înțeleg că și aici, în oțelărie, truda aceasta este tot o competiție a piinii. Căci cu ce poate fi comparată nevoia imperioasă de oțel, decît cu nevoia imperioasă de piine ?

N. GRIGORE MARAȘANU ■

Nimic nu se pierde, totul se transformă, totul se câștigă

Un „Buletin statistic al oțelului în Europa”, informa că, în 1972, producția de oțel a unor țări se realiza, în cea mai mare parte a ei, prin retopirea unor deșeuri feroase și a fierului vechi. În Anglia, de pildă, producția de oțel se realiza, în proporție de 73 la sută, din deșeuri feroase, în Italia 70 la sută, în S.U.A. 65 la sută. Urma, în această statistică, România cu 58 la sută, Suedia, Cehoslovacia și R.F. Germania cu aproximativ 55 la sută.

Vă invit să citiți din nou și foarte atent cifrele de mai sus. Ele ne arată, cu o claritate pe care doar cifrele o pot avea, uneori, că industria modernă nu este numai o mare consumatoare de metal, cum se consideră indeobște, ci și un consumator extrem de chibzuit, care nu pierde nimic sau aproape nimic din materia sa primă. Ea o transformă, o reciclează, o gospodărește atent și numai gospodărind-o, inteligent și prevăzător, se cheamă cu temei industrie modernă.

În 1976, procentele s-au mai modificat, dar, în esență, lucrurile stau cam la fel. Astăzi, cam jumătate din oțelul românesc se face din metal reciclat; oțel recuperat, mai bine-zis, de la furnale și oțelării, din industriile prelucrătoare de metal și, un procent abia din toată cantitatea de deșeuri feroase și fier vechi, de la populație. De problema recuperării și aprovizionării, mai departe, a oțelării, furnalelor și turnătoarelor de fontă cu deșeuri și fier vechi se ocupă Centrala pentru prelucrarea și colectarea deșeurilor metalice—București. În anul 1975, prin decretul 106 se hotărăște cu precizie locul și sarcinile fiecărei industrii în sistemul, foarte complex, al recuperării metalului. Și cum industriile lucrează cu oameni, în decretul 106 se stabilește rostul acestor oameni în procesul reciclării oțelului și al altor deșeuri metalice-feroase și neferoase. Dintr-o discuție cu

doi din conducătorii centralei, directorul general Mihai Boteșteanu și directorul general adjunct Sorin Buligescu, am notat chestiunile anului, chestiunile zilei și, rezultând din acestea, chestiunile cincinalului în ce privește metalul recuperat: „Dat fiind că centrala noastră se ocupă cu recuperarea deșeurilor metalice și redistribuirea lor — după ce bună parte au suferit o seamă de procese de sortare, spargere, balotare, tăiere etc. — eficiența activității ce-o prestăm se vede limpede în industrie. Și tot acolo se simt, în forme uneori acute, atît lipsurile noastre cît și lipsurile industriilor prelucrătoare de metal. Este foarte ciudat cum unele întreprinderi industriale deși arată multă preocupare pentru aprovizionarea cu materie primă și materială, neglijează tocmai punctul de pornire al acestui proces, punct aflat chiar în întreprinderile respective.

Să intrăm puțin în amănunte ca să vedem cum aceeași conștiință muncitorească ori de conducător de întreprindere funcționează corect într-un sector de activitate și nesatisfăcător în altul; sectoare altfel strins legate între ele. 15—20 la sută din totalul deșeurilor provine de la laminarele degrositoare. E un procent normal, comparabil cu așa-numitele „căderi” de metal din țări cu o industrie a oțelului avansată. În laminarele finisoare — sau de prelucrare mijlocie — mai cad încă 10—12 procente. Alte 10 procente deșeuri înregistrăm în industriile prelucrătoare (șpanul). Cîteva procente provin din casarea utilajelor și a mijloacelor fixe. În sfîrșit, abia 1 sau 2 procente înseamnă fierul vechi rezultat de la populație. Ajungem, astfel, la totalul de 50 la sută deșeuri feroase și fier vechi în producția oțelului și a fontei. După 1980, căsările vor reprezenta un procent mai mare fiindcă, datorită uzurii morale și fizice, multe utilaje din anii 1965—1966

vor intra în topitorii. Problema este că toate aceste deșeuri ar trebui să plece direct sortate încă de la locul de muncă al muncitorului strungar, ori frezor, din hala de prelucrare, în fine, din tot locul unde se petrece „căderea” de metal. Unele întreprinderi sînt ceea ce se cheamă întreprinderi integrate. Adică, deșeurile metalice nu mai ies din perimetrul lor și reciclarea se face acolo. Simțind foarte direct efectele negative ale muncii neorganizate la colectarea deșeurilor, ele au fost nevoite să-și pună repede la punct un sistem propriu de reciclare. Vă închipuiți că deșeurile nepuse la vreme în circuit stingheresc procesul de producție, ajung în oțelării amestecate cu impurități, degradează șarjele. Aici, conducătorul producției simte pe propria-i piele, dacă se poate spune astfel, că munca bună începe cu sfîrșitul, cu gospodărirea deșeurilor. Cînd e vorba, însă, de întreprinderile care expediază deșeurile centralei noastre, ele sînt mai puțin exigente. Oricît am voi-o, noi nu avem afitia oameni ca să sortăm sute de mii de tone de deșeuri metalice, chiar milioane de tone uneori. În prima categorie, deci la „exemple pozitive”, intră întreprinderea de rulmenți din Bîrlad, cea din Alexandria, Fabrica de osii și boghiuri Balș. Apoi „Steagul roșu” și „Tractorul” Brașov. La Bîrlad, de exemplu, s-a pus la punct, în halele unde se face prelucrarea la mașini a oțelurilor, o rețea de canale subterane prin care șpanul este antrenat, împreună cu lichidul de răcire, într-un colector. Apoi șpanul este uscat, mărunțit, trimis la retopit. Toată lumea știe, credem, că „o tonă de deșeuri feroase echivalează efortul necesar pentru procurarea a două tone minereu de fier, plus o tonă calcar, plus o tonă cărbune cocsificabil sau jumătate de tonă cocs”. Dar, deși toată lumea poate să spună frumos ce avantaje aduce reciclarea deșeurilor metalice, foarte puțini oameni se ocupă, efectiv, de problemele de amănunt ale colectării și refolosirii deșeurilor. Iată un „amănunt” care merită să ne dea de gîndit, iar pe mii de colaboratori ai centralei noastre să-i facă să se gîndească serios la căile reale de acoperire prin inițiativă românească a unor nevoi ale economiei: noi colectăm anual cam 250 tone alpaca. Cum se știe, alpaca conține nichel — o treime din cantitate — și cupru — celelalte două treimi. Nichelul și cuprul sînt metale neferoase scumpe și care cer valută multă la import. Pentru că nici unul din consumatorii noștri de nichel nu a încercat să pună la punct un procedeu de separare a nichelului din alpaca, noi exportăm... alpaca și importăm nichel. Altfel, vedem cum o idee, lansată fără o preparare corespunzătoare, discreditează ideea economisirii metalului. S-a lucrat, într-un timp, măsura ca magazinele electrice să ceară de la populație un bec electric ars la cumpărarea unui bun. Asta pentru recuperarea wolframului. Foarte bine, dar cum să scoți wolframul din bec, fiindcă în clipa cînd becul se sparge, firul de metal e antrenat de explozie și se risipește. Mai mult: un calcul simplu ne spune că nu este deloc rentabil să cheltuim atîta mîna de lucru pentru cîteva kilograme sau zeci de kilograme de wolfram. O altă problemă o constituie și colectarea fierului vechi de la populație. E adevărat, acel 1 la sută fier vechi, care vine din bunăvoința cetățenilor și din munca patriotică a uteciștilor înseamnă într-un an o sută de mii de tone de metal. Dar aici se ivesc uneori alte încurcături. Noi avem autocamioane de 5 tone,

de exemplu, și ni se cere uneori să venim să ridicăm cîteva sute de kilograme de fier vechi. Un lucru mult prea costisitor pentru noi. Insistăm ca rețeaua națională de centre pentru recuperarea hîrtiei și a sticlei să preia și sarcina colectării fierului vechi. În unele țări există o „zi a economiei”. Dacă am statua o astfel de zi, vă asigurăm că industria ar avea numai de câștigat. Un exemplu și aici: posesorii de automobile pot vinde acumulatele uzate pentru suma de 30 de lei. Cîți însă își consumă mașina și benzina ca să caute centrul care cumpără aceste acumulate uzate? Sîntem convinși că bine pregătită din vreme, cu argumente de natură să convingă tot omul de faptul că bucătică lingă bucătică se face tonă de oțel „ziua națională a economiei” ar rezolva o parte din necesarul de fier vechi. Insistăm asupra fierului vechi, deoarece tendința siderurgiei noastre spre modernizare se vede cel mai bine în proliferarea oțelărilor electrice. Oțelăriile Tirgoviștei cer de-acum numai fier vechi bine sortat. Avem, de asemenea, oțelării electrice la I.M.G.B., la „Industria sîrmei”—Cîmpia Turzii, la „23 August” și „Oțelul roșu” precum și în multe alte locuri. În 1980, planurile noastre de dezvoltare economică prevăd ca producția de oțel electric să fie cam o cincime din oțelul produs în țară. Evident, nu trebuie să așteptăm anul 1980 ca să perfecționăm sistemul de colectare al deșeurilor metalice și al fierului vechi. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat, în mai multe rînduri, că buna gospodărire a oțelului românesc nu este doar o chestiune a unor ministere, ci una din principalele puncte ale zilei de lucru a muncitorului din industriile producătoare și prelucrătoare. Pentru aceasta, trebuie de urgență să procedăm la o informare corectă și chiar la educarea cadrelor din industriile consumatoare de metal în sensul sprijinirii centralei noastre. E regretabil că este așa, dar trebuie să spunem că nu puțini tovarășii cu responsabilități în sistemul național al oțelului gîndesc că Centrala pentru recuperarea deșeurilor metalice trebuie să fie un fel de D.C.A. de pe vremuri și pentru că asta cred, răspund ca atare tentativele noastre de a-i îndrepta pe calea realității. Și fiindcă am început discuția cu elemente de statistică, o vom închide, normal, tot cu o precizare statistică: în anul 1974, dintr-o tonă de oțel elaborat, cam 75 la sută a fost oțel laminat. În 1980, procentul acesta va crește la 81—82 la sută. Crește productivitatea, scade cantitatea de deșeuri. Corespunzător, corelînd informația cu aceea care spune despre sporirea capacității și a numărului de oțelării electrice, va fi necesar să sortăm mai bine deșeurile, să le preparăm mai bine înainte de a le retrimite în cuptoare. Corespunzător cu această nevoie, trebuie ca industria constructoare de mașini să răspundă mai prompt și — am spune — cu o înțelegere mai clară a propriilor interese solicitărilor ce le adresăm pentru producerea în țară a unor mașini specifice precum graifare electrohidraulice, automacarale dotate cu electromagneți, poduri rulante cu electromagneți de mare putere, prese de balotat, foarfeci-ghilotină hidraulice și altele. În cincinalul în curs centrala noastră își va tripla fondurile fixe. E nefiresc să alergăm pentru fiecare mașină la export, cînd ne stă în puteri să ne construim singuri mașinile necesare procesului de reciclare a deșeurilor metalice.”

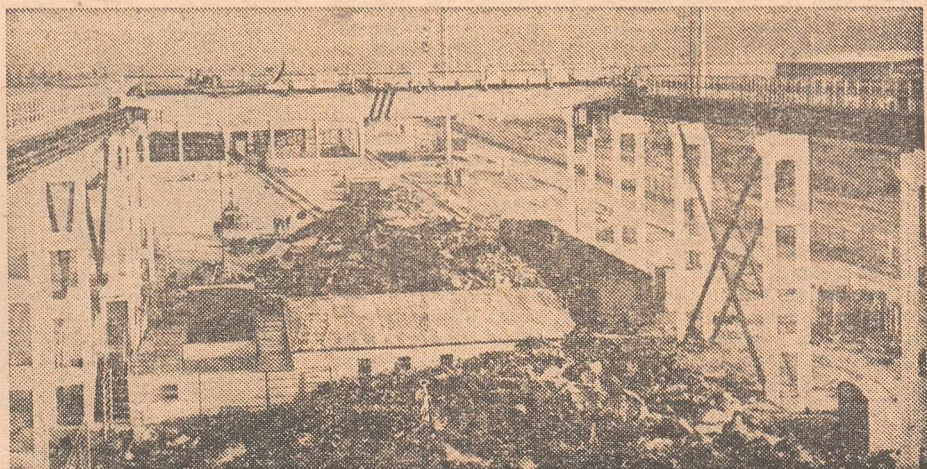
TUDOR OCTAVIAN ■

O zi întregă urmărind un parazit

Ora 9 dimineața. Își termină cafeaua și plutește către ușă. Privește în stînga și în dreapta peș de cîteva secunde, pornind apoi fără grabă către „Scala”. Își ferește cu grijă, cu mare grijă, pantalonii aproape noi, bine călcați, bălțile de la ploaia recentă punîndu-i, evident, probleme. Se întoarce brusc, amintindu-și parcă ceva anume și se îndreaptă hotărît către „Romană”. Traversază la fel de hotărît spre „Eva”, merge mai departe în direcția Pieței Amzei și intră într-o plăcintărie. Nu stă mult, cît pot dura o plăcintă și un Ci-co! ? Parcă se mai înșeninează puțin, s-a făcut ora 10, iar viața după o plăcintă te face mai optimist, îți vin și ideile. De pildă, o lei pe Nicolae Gulescu, be uși la ceas, grăbești pasul, de la „Unic” la Universitate nu-i decît o stație de mașină, dar cînd ai un scop în viață poți să dai patruzeci de bani. Și, bineînțeles, prinzi și completarea de la „Lucafăru”. Către ora prînzului tinărul nostru, a cărui plină și agitată existență ne făcuse atît de curioși, își urmează cursul în același tempo vioi, de data aceasta în sens invers. Trece de „Lido”, privirile aprinzîndu-i-se pentru o clipă, și privește ceasul și pornește către halta armătoare: magazinul „Eva”. Ne gîndim că n-are rost să-l deranjăm încă. Avea rost într-adevăr să-i deranjăm traiul plin de „neprevăzut” lui Dumitru Adrian, din București, strada Frasinului 8, cu atît mai mult cu cît știm că va da o raită, e drept, ora n-o bănuiam, și pe la Hotelul „Lido”. Între timp, își fac apariția trei băieți bine. Bine îmbrăcați și înzestrați fizic, remaisocotind accesoriile: lanț de ur la gît, ghiuluri, ceasuri de „scandinav”. Mă rog, tot ce poate oferi bișnița sau „shop”-ul, mai puțin buletinele de identitate. Tintirescu Emanuel din Sighișoara își poate „permite”, totuși, să se arate un act de naștere, scîpat parcă dintr-un incendiu, care să ne informeze că junele brun a văzut lumina soarelui pentru prima oară la Sighișoara, la 14 octombrie 1951, dar în ultimul timp, e drept, pe-acasă, e mai mult în tranzit. A lucrat ceva în vara asta pe litoral cu el, și ni-l arată pe Popeancă Crisache, singurul posesor de buletin în grupă sanguină cu tot. Altfel, „amin-oi băieți buni”, jură pentru ei al treilea, Didea I., marele ghinionist pentru că „nu știu cum, mi-au furat toate ac-

tele, tot dom-le, ai dracului, pînă și pe cele de la mașină. Dar, vă jur, pentru Popeancă bag mîna în foc, pe Tintirescu îl cunosc de mai puțin timp, dar și pentru el cred că pot să bag mîna...”. „Pentru tine cine bagă mîna?”, risc eu o întrebare. „Cum cine (intrigat), ei! Evident, băgau toți trei mîna, pentru că trăiau din bișniță, expediente, treburi mai mult sau mai puțin curate, acoperiți de servicii-fantomă, alții acoperiți de adevărte-fantomă la „umbra” cărora manevrează dolari, mărci sau, mai nou, guldeni. E adevărat, cei trei n-aveau așa ceva asupra lor în ziua aceea, „dar cîți nu gîsim noi, la „Lido”, sau la „Athénée Palace”... Cum ne așteptam, pe Dumitru Adrian l-am găsit la „Lido”. În căutare de... servicii, spune el, sau mai exact, îl căuta „pe nea Petrică, recepționar aici, care mi-a promis un serviciu, acum...” Cît îl căuta pe nea Petrică, nu știm exact, și mai ales nu înțelegem cum îl putea ajuta cetățeanul italian pe care-l înșoțea plin de afecțiune. În privința serviciului promis „acum”, adică la o lună după ce a părăsit penitenciarul, frecventat pentru niște „neînțelegeri” din avutul obștesc, cît lucrase ca ospătar la Hotel Parc, ei bine, în privința serviciului, amicului nostru, care o dimineată întregă tăiasse frunză la ciini, nu ne putea mărturisii mare lucru. „De obicei mă scol pe la zece, zece și ceva. Am fost și la forțele de muncă...” Și ?, ne arătăm noi curioși „Nu-i de mine, muncitor necalificat! Cunoșc engleza și franceza, mă descurc și în italiană, ospătar da! De fapt mă angajez zilele astea la un restaurant, la Măgurele, uități, am și formele de angajare! Cum să n-am chef de muncă?! Să stau ca bișnițarii?! Pînă una, alta, n-are. Luna asta, „de cînd sînt liber”, a stat pe capul părinților, „e normal, ce dacă sînt pensionari?”, mai un film, mai o bere, să treacă timpul pînă pică ceva. Zilele trec, sezonul la fel, și iarna cîntă greierii la pensiile furnicilor. O zi din viața lui Dumitru Adrian, a lui Didea, Popeancă și alții, o zi la fel de goală și de searbădă ca multe altele pînă la 19, 20 sau 25 de ani, o zi de „fluture”, umplută de o cafea, un film, așa, să miște ceasul, mărunte afaceri și mult fum de țigări scumpe (pentru unii), o zi mai puțin într-o existență cu viză de flotanț.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

DULCEA POVARĂ A TRADIȚIEI

Pe marginea unei cărți, trăită înainte de a fi scrisă

Deși fusesem primul care într-o publicație pentru străinătate prefiguram una din istoricele aniversări din acest an ale învățămîntului nostru, respectiv împlinirea a 150 de ani de la înființarea „Școlii naționale de limbă românească” din Craiova, a cărei tradiție o continuă cu strălucire actualul colegiu „Nicolae Bălcescu”, sărbătoririi propriu-zise din luna mai i-am rămas dator. O apariție editorială recentă consacrată acestui eveniment, cartea profesorului emerit și directorul acestei celebre instituții de învățămînt, Nicolae Andrei, intitulată „Ani de lumină” și avînd ca subtitlu „Istoria Liceului Nicolae Bălcescu” din Craiova, 1826—1976, îmi prilejuiește astfel nu numai să relev o monografie școlară de excepție și un autor notoriu în materie, dar totodată să și evidențiez o experiență plină de învățăminte pentru cultivarea tradițiilor învățămîntului românesc ca expresie a educării patriotice a tinerei generații. O primă variantă a acestei lucrări sub forma unei „Contribuții”, altfel depășind cu brio titlul modest pentru care optase autorul, apărută cu mai mulți ani în urmă, îmi era oarecum familiară, ea reflectînd rezultatele cercetărilor întreprinse pînă în 1966, cînd școala împlinea 140 de ani de la înființare. Fiind la acea dată oaspetele vechiului liceu craiovean și apreciindu-i activitatea, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, consemnase în Cartea de onoare: „Vizitînd liceul „Nicolae Bălcescu”, lăcaș de vechi tradiții culturale ale Olteniei și ale întregii țări, prima școală românească din Craiova, cinstim generațiile de cărturari și oameni luminați care și-au închinat cu pasiune și patriotism viața și opera lor cauzei progresului științei și culturii românești, slujitorilor aspirațiilor poporului.

De numele acestui vechi edificiu este legată amintirea unor oameni de seamă ca: Nicolae Titulescu, George Țițeica, Gogu Constantinescu, Traian Demetrescu și mulți alții.

Apreciem grija și dragostea dascălilor acestui liceu pentru continuarea tradițiilor progresiste ale înaintașilor, străduința cu care pregătesc generațiile de viitori constructori ai socialismului și comunismului.”

Nu se puteau alege, într-adevăr, cuvinte mai definitive drept moto pentru această carte decît această minunată și exactă caracterizare pe care secretarul general al partidului și președintele statului nostru, cu statornică-i dragoste și prețuire pentru tot ceea ce e tradiție vie în trecutul nostru, spiritual, o face liceului din Craiova, unul din cele mai puternice focare de cultură, inteligență și militantism social pe care le-a cunoscut România modernă încă din zorii prefacerilor sale. Nu un simplu beneficiar al acestor prefaceri, ci un avanpost al ideilor și mișcărilor revoluționare, nu un turn de fildeș pentru o cultură de salon, a elitelor, și o căutare sterilă, ci o școală a caracterelor viguroase, luptătoare, destinate slujirii marilor aspirații populare, un creuzet în care s-au forjat, în nucleu încă, idei care au fertilizat literatura și artele, au revoluționat gândirea științifică și tehnică, au ars etape ale progresului nostru în aceste domenii.

Cuvinte alese pentru un moment festiv ca acela care a prilejuit apariția cărții de referință a profesorului Nicolae Andrei? Nicidcum! Căci nu e puțin lucru ca un liceu, fie el și al doilea ca vechime după Colegiul „Sf. Sava” din București, să fie bastionul și tribuna guvernului revoluționar format la Izlaz în 1848, să rămînă imortalizat pentru vecie ca reper al Unirii de către chiar unul din elevii săi, Theodor Aman, în celebra pinză a Horei Unirii la Craiova, al cărei fundal îl constituie clădirea de atunci (din 1857) a colegiului craiovean? Războiul de independență din 1877, ca și glorioasa epopee de la Mărășești — Mărăști — Oituz din 1917 au, de asemenea, în profesorii și elevii acestui liceu patrioți de nădejde. Tradițiile progresist-democratice, sprijinul de care s-au bucurat mișcările sociale din secolul nostru, între care marea răscoală țărănească din 1907, pregătiseră terenul pentru receptarea luptei comunistilor, astfel că printre elevii liceului Uniunea Tineretului Comunist își formează în plină ilegalitate o celulă viguroasă, angajată curajos în activitatea remarcabilă a Partidului Comunist Român. Tot din fața acestui liceu, unde s-a desfășurat mitingul hotărîtor, în februarie 1945 au pornit oamenii muncii craioveni și turnuseverineni, în frunte cu comuniștii, pentru a lua cu asalt prefectura din apropiere și a instaura astfel o administrație democratică, revoluționară.

Dar dacă școala craioveană se înscrie cu o contribuție atât de solidă în lupta maselor din acest colț de țară pentru libertate socială și națională, este lesne de înțeles că aportul ei la dezvoltarea științelor și literelor românești, la formarea unor cărturari patrioți, la crearea unui climat cultural elevat în acest oraș cunoaște o amploare dintre cele mai impresionante în întreaga istorie a culturii noastre. Este de ajuns să enumerăm aici, extrem de selectiv, pe o seamă dintre elevii și profesorii care de-a lungul celor 15 decenii au ilustrat în diferite domenii de creație, în învățămînt și viață social-politică, marea tradiție cărturărească la izvoarele căreia au deprins primele învățături. Să-i amintim dintre profesori, unii dintre ei urmînd tot aici ca elevi, pe Grigore Pleșoianu, Stanciu Căpățîneanu, Aaron Florian, Ioan Maioreșcu, Grigore Mihăescu, Constantin Lecca, George Marin Fontanin, Alexe Marin, Mihail Strajan, Gh. P. Constantinescu, G. Busilă, Elie Georgescu, Vasile Mihăilescu, Nicolae Bănescu, C. D. Fortunescu, Gh. I. Mihăescu, Ștefan Ciuceanu, Gh. Tomescu, Cristea Mateescu și încă mulți alții. Cît privește pleiada marilor personalități care și-au făcut studiile liceale dacă nu în întregime cel puțin în parte pare de-a dreptul de necrezut că un singur liceu să fi dat științei și culturii românești nume ca acestea: Theodor Aman, Gh. Chițu, Al. Macedonski, I.G. Bibicescu, N. Nicolescu, Traian Demetrescu, Sabba Ștefănescu, Ludovic Mrazec, Grigore Gabrielescu, Nicolae Coculescu, Gh. Țițeica, I. Popescu-Voitești, Dimitrie Gero-

ta, Charles Langier, Nicolae Titulescu, C. Rădulescu-Motru, Gogu Constantinescu, Eustațiu Stoienescu, Traian Lalescu, Duiliu Marcu, Caton Theodorian, N.M. Conndiescu, Simion Stoilow, Traian Gheorghiu, George Vilsan, Eugen Angelescu, C. S. Nicolăescu-Plopșor, Constantin Bobescu, Titus și Mihai Konteschweller, Mihai Macavei, Ștefan Voitec, I.M. Marinescu, Traian Nasta, Ion Vasilescu, Ion Țuculescu, Romald Bullinski, Dumitru V. Combiescu, general Teodor Grigoriu, Petre Pandrea, Nicolae Petruțian, Ion Popescu-Puțuri, Ilie Murgulescu, Ștefan Milcu, Petre Vancea, Al. Balaci, și lista, deși selectivă, ar putea continua.

De ce acest amplu tablou de onoare, care ar fi putut cuprinde în mod obligatoriu o sută de nume? Pentru că simpla invocare a fiecăruia dintre zecile și zecile de profesori și elevi care au făcut gloria nepieritoare a acestei școli spune mai mult decît cuvintele noastre și ne ajută totodată să ne formăm o idee despre situația dificilă, de o responsabilitate greu de apreciat, în care s-a aflat profesorul Nicolae Andrei în dubla sa ipostază, mai întîi de director timp de peste 15 ani (dacă mi-aduc bine aminte) al acestui liceu și în al doilea rînd de istoric, misiune ce și-a asumat îndeosebi de un deceniu încoace. Din păcate, trebuie s-o spunem cu toată franchețea, istoricul a fost mult prea discret în ce privește activitatea celui ce în perioada din urmă a reinviat tradiția, a înobilat-o cu noi valențe și a făcut ca ea să acționeze cu o forță stimulatorie uriașă într-un moment cînd vechiul liceu craiovean, ca toate școlile românești de toate gradele, e angajat într-o vastă mișcare de revoluționare și modernizare, de racordare la cerințele vieții, ale producției, ale progresului științifico-tehnic contemporan. Ne îndeplinim o datorie de conștiință, ca unii care am cunoscut acest liceu în ultimele două decenii, să relevăm contribuția decisivă pe care colectivul de dascăli din această perioadă, magiștrii cu o experiență bogată sau tineri care abia debutau la catedră, uniți într-o aceeași năzuință de inițiativele, elanurile și ideile acestui excelent pedagog și conducător de școală care este profesorul emerit Nicolae Andrei, au reușit să imprime an de an în rîndurile cadrelor didactice și ale elevilor conștiința responsabilă că sînt moștenitorii unei mari tradiții. Chiar în acest liceu, unde finuta teoretică înaltă a pregătirii se îmbină armonios cu deprinderea practică a cunoștințelor în cele peste 15 laboratoare și cabinete de specialitate, iar microîntreprinderea „Hărnicia”, prin producția pe care o livrează își justifică din plin numele, mi-a fost dat să discut cu profesori și elevi și să aflu rezultate, pentru unii neverosimile, în ce privește procentele aproape de sută la sută ale promovării sau intrării imensei majorități a absolvenților la facultăți. Și pentru asemenea performanțe n-au trebuit decît să întronizeze legea fundamentală a tradiției: dăruirea totală în muncă.

Este necesar să relevăm această operă complexă de racordare activă la tradiție tocmai pentru faptul, subliniat încă o dată de către tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste că „în decursul unei importante perioade de timp, în organizarea învățămîntului și a vieții culturale nu s-a ținut suficient seama de experiența și tradițiile înaintate ale țării noastre, copiindu-se în mod mecanic forme și metode din alte țări, care nu corespundeau realităților noastre concrete, specificului dezvoltării istorice a poporului, cerințelor sale spirituale”.

Cît de bogată, deși istoricește scurtă în raport cu țările europene avansate, este această tradiție, cît de organic izvorită din nevoile expresive de luminare și progres ale poporului nostru, ne-o dovedește din plin cartea atît de substanțială a profesorului Nicolae Andrei. Dacă înainte de a ne pronunța despre modul cum e scrisă am insistat oarecum pe ceea ce reprezintă în această carte conținutul inestimabil de experiență prodigioasă de ani-lumină, ca și de retrăire a tradiției pentru a o continua într-o situație nouă e pentru că îmi stăruie în minte mărturia pe care mi-a făcut-o într-una din discuțiile noastre: „Nu e deloc ușor să duci mai departe dulcea povară a tradiției”. Din felul cum e trăită această carte, nu s-ar putea spune că autorul ei, ca dealtfel întregul colectiv pe care-l conduce, conștiința de o asemenea dificultate și onoare, nu știu să fie la înălțime. Cît îl privește pe cercetătorul, istoricul și publicistul Nicolae Andrei, vom avea prilejul să ne pronunțăm în foiletonul următor.

NICULAE STOIAN

Baladă pentru o nouă ordine pe pămînt

Istoria e dură, în clipa cînd se face

n-are nimic feeric, desfătător în ea

de-abia tîrziu și-n tihnă citim prin cărți, ne place,

la adăpost de riscu la tot ce se-ntimpla

ciudat mai e și veacul acesta! evul mediu

il înțelegem, parcă, mai mult decît pe el

pe-atunci, de pildă, lupta la cite un asediu

se mai sfîrșea cu-un dulce, cavaleresc duel

chervane lungi cu măruri se-nvolburau de vrajă

din Țarigrad spre Indii sau Lipsca și-napoi

o blindă lincezeală vedeai cum se degajă

din creierul planetei spălat de vînt și ploa

musteau, ce-i drept, războaie și erezii și crime

vai, nu ne duce mintea cit sînge-a mai țîșnit!

haiduci cu săbii strîmbe tăiau în nobileme

și-aceasta în norodul cel sfînt și obidit

toate acestea, însă, sînt doar o mică rană

cicatrizată-n trupul istoriei, pe veci,

ea n-a pus dinamită sub specia umană

precum o poate face azi veacul douăzeci

cît de bizare vremuri trăim! urcăm spre stele

pe umerii atîtor flămînzii — un miliard,

or plăsmuim noi aștri din elemente grele,

în timp ce frații de-ai noștri cu cremenea mai ard

citim cu toții, zilnic, ziare și ne scapă

cite un sens în lucruri, cît sîntem de isteți:

de ce se-aruncă tone de alimente-n apă

cînd s-ar putea cu ele salva atîtea vieți?

de ce mai mor copiii de maladii pe care

prin alte părți chiar moartea, ea însăși, le-a uitat?

accesul la cultură, la viață, prin urmare,

de ce doar lumii, culte deja, îi este dat?

o să pricepem, poate, aceste ciudățenii,

aceste jocuri stranii de umbre și lumini,

săpînd o copcă-n fluviul cel înghețat al vremii

la pagina minjită de coloniști streini

priviți-i, cruzi și lacomi, cu albele caschete,

nici n-au habar că-i vede prin timpuri cineva

sătui precum căpușa ei biciuiesc schelete

în minele de aur, prin codrii de cafea

secătuiesc pămîntul de oameni și de vlagă

spre gloria coroanei, cea groasă de obraz,

și undele acestor mari furturi se propagă

ca un enorm cutremur al foamei, pînă azi

istoria e justă și nu admite, iată,

prescripții sau uitare pentru așa hoții

dați înapoi — rostește — un strop din seva luată

voi, care vă pretindeți civilizați a fi

și tot mai multe glasuri se-nalță, se agită,

— mari vulturi de lumină prin beznă străbătînd —

și ele spun planetei ce prost e rinduită,

și ele cer o lege mai dreaptă pe pămînt

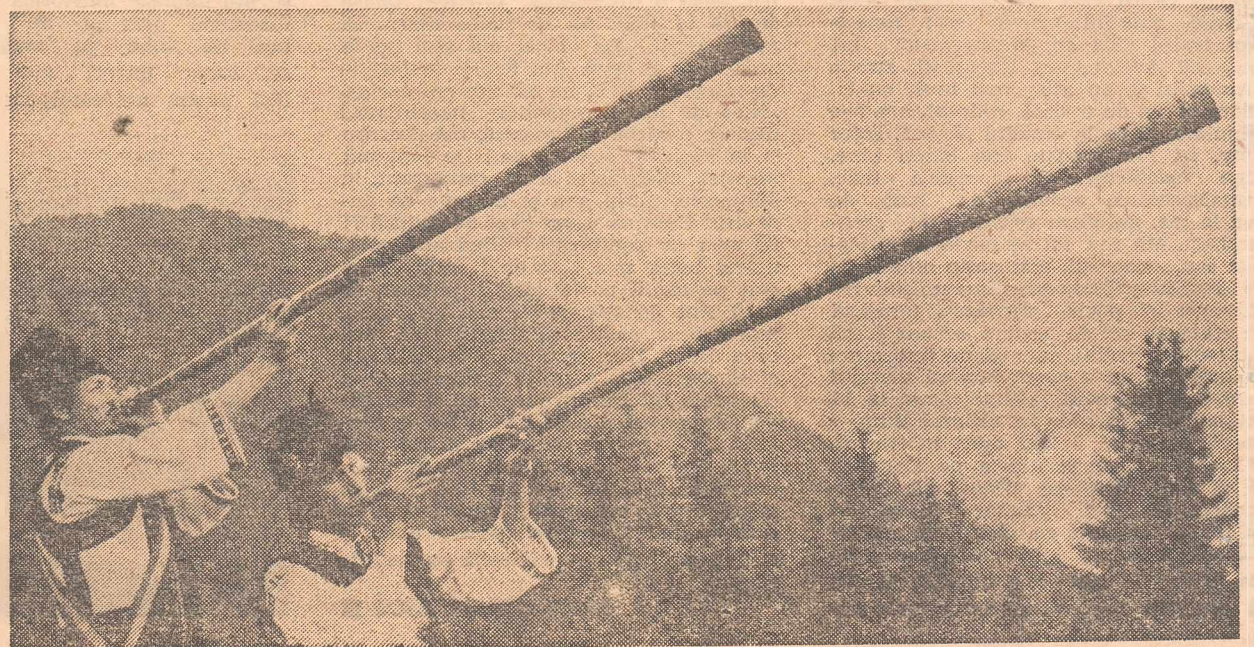
înfăptuiți, popoare, aceste țeluri sacre

astfel ca veacul nostru să fie înțeles,

de cei ce vin, nu numai prin două mari masacre

ci, mai ales, prin pace, și piine, și progres!

CORNELIU VADIM TUDOR

Intrarea în marea familie

Intru pentru a nu știu cîta oară în incinta celei mai mari și reprezentative întreprinderi din municipiul și județul și mă încerc, și acum ca de fiecare dată, de altfel, sentimentul ciudat și inexplicabil al pionieratului. Aceasta, deoarece, dacă stau bine și mă gîndesc, fiecare nouă venire a mea la Uzina „Unio” din Satu Mare a însemnat, realmente, o nouă experiență de viață: una stranie, bărbătească, greu de egalat în altă parte. E, probabil, senzația ce te încearcă la intrarea într-o mare și adevărată familie.

Instantaneu privirile mi se opresc la miinile acestor oameni, la efortul îndrăgostit pe care aceștia le degajă, la produsele ieșite din miinile acestor băbrași adevărați călizi la școala muncii, și îmi reîntregesc convingerea, din nou și din nou, că pentru lucrul trainic, de durată, este nevoie de sudoare și efort, de aplecată pasiune, de trudă și migală, dar și de înțelepciune și perseverență în autodepășirea ta și a semenilor cu care, vrînd-nevrînd, ne aflăm într-o competiție serioasă a muncii pentru piine, și a pînii, prin muncă.

De anul 1950 se leagă, dealtminteri, un nou început. Începutul producerii de utilaj minier care, cu timpul, va deveni profilul distinct al întreprinderii. Sînt abia 25 de ani de la acea dată. În aceste zile, numărul locomotivelor de mină a atins cifra impresionantă de 2750; mașinile de încărcat minereu (M.I.S.-urile) se cifrează la 2.200. Cifrele în sine sînt uluitoare, dar mite materializate în mașini și

utilaj greu? Poate o exemplificare la fel de pilduitoare ar fi binevenită în acest context: puse cap la cap, transportoarele de mare capacitate realizate în uzină ar acoperi distanța dintre Satu Mare și Leningrad.

O uzină care, la valori comparabile, realizează în mai puțin de 6 ore și jumătate întreaga producție a anului 1948; o uzină care a participat la dotarea economiei noastre naționale, în cincinalul trecut și pînă în prezent, cu utilaje de diverse tipuri depășind valoric 5,3 miliarde lei; o uzină în care productivitatea muncii a crescut simțitor, cu 14,5 procente; o uzină în care valoarea unei tone de metal prelucrat a crescut de la 5250 lei per tonă, în 1950, la 27230 lei/tonă, o uzină care la sfîrșitul acestui an își va dubla producția față de anul 1973. O astfel de uzină, credem, nu comportă termeni de comparație sub aspectul saltului valoric în timp și al perfectibilității sale, căci astfel de exemple, cum sînt cele mai sus enumerate, vorbesc de la sine.

Discut cu muncitorii tineri și cu specialiștii tineri. Discut cu maștrii tineri și cu ucenicii la locul de muncă. Din totalul angajaților, tinerii pînă la 30 de ani depășesc, procentual, 70 la sută. În anul trecut de învățămînt școlar, peste 980 de tineri erau înscriși și frecventau diferite forme de învățămînt, de la cel seral, la

cel tehnic, de la Facultatea de subingineri, din municipiul, la alte facultăți din țară. În meseriile de bază de strungar, lăcătuș, frezor, forjor, sudor, prin cursurile de mai scurtă sau mai lungă durată, anual se califică 250-300 de tineri, excepționd, firește, cele 5-6 clase ale „Grupului școlar profesional”, afiliat al uzinei. Forța de „absorbție” de personal a uzinei este de domeniul incredibilului.

La realizarea transportoarelor, a utilajului complex și tehnologic pentru industria chimică, la subansamble și utilaje miniere ce se fabrică aici: locomotive de mină, troliuri și mașini de încărcat am înțeles tinerii lucrînd, cum se spune, la o foarte mare tensiune... Mulți erau cîștigătorii unor concursuri profesionale, faze pe județ sau pe țară. Alții erau cotați ca tineri destoinici, săritori, remarcați în inițiativele tineresti, cum sînt: realizarea muncii voluntar patriotice în sprijinul producției, predarea schimbului din mers, realizarea unor „zile” și „săptămîni-record”, toate în cadrul întrecerii uteciste „Tineretul — factor activ în realizarea cincinalului revoluției tehnico-științifice”.

Credem că ne vom face o tovrășească datorie dacă le vom încredința numele, citorva, memoriei trecătoare a scrisului jurnalier. Iată numele unora dintre ei: Nicolae Negreanu, Dumitru Andrea, Pami și Milian Brîndușan, Alexandru Diheș, Mircea Cristea, Gheorghe Tănase, Gheorghe Robotin, Ștefan Șepler, Ioan Bumb, Ștefan Török, Ioan Vida, Gheorghe Bauer, Ioan Munteanu și foarte mulți alții.

Ne interesăm de condițiile de cazare și masă ale tinerilor. Aflăm că majoritatea sînt abonați ai cantinei și că mîncarea este bună și îndestulătoare. Prin cele 3

(trei) cămine de nefamilisti, li s-au asigurat condiții nesperate de odihnă și cazare tinerilor uzinei. Sigur că mai sînt încă solicitări. Mai sînt urgențe. Cu rîndul, cu vremea, ele se vor realiza, așa cum s-au realizat toate, aici, într-un timp întrecînd precizia ceasornicelor. Mai sînt de făcut eforturi pentru autogospodărirea cămineilor, hotărît lucru. Nici clubul uzinei încă nu este folosit la capacitatea sa maximală, deși noua conducere a făcut eforturi salutare să redreseze atît activitatea educativă, cît și cea recreativ-distractivă a tinerilor, insistîndu-se pe acțiuni comune cu întreprinderile din industria noastră ușoară, unde numericește domină fetele. Aceste acțiuni ale tinerilor muncitori și muncitoare, ale tinerilor muncitori și e-levi sînt menite să ducă la cimentarea unor prietenii trainice, la cunoașterea reciprocă, la petrecerea în mod util și plăcut a timpului lor liber.

Pe coala de hirtie îmi apar acum, mai clar ca întotdeauna, într-o viziune, parcă, introspectivă, dansul sugrumat al ciocanului pneumatic și limbile lungi de foc, de la sudură, strungurile uriașe, ca niște coloși, și transportoarele zvelte înălțîndu-și gîtul lor metalic spre un univers parcă familiar.

În memorie îmi stăruie și azi, ca ieri, și ca în alte dăți, miinile, palmele acelea aspre și butucănoase, înșfăcînd metalul rece și inert și dîndu-i, firese și necesar, alte forme și alte dimensiuni, într-un timp în care și el, timpul, aleargă, nevrînd să se supună, parcă, unor dimensiuni rigide, arhiștute.

DORIN SĂLĂJAN ■

OMUL POTRIVIT LA LOCUL NEPOTRIVIT

Cum devine electronist un biofizician, sau:

în cît timp se învață scrierea unui bon de materiale

„Nici nu vă pot mărturisi cît de emoționat eram. Am fost primit înă cu atîta grațitudine încît emoția a devenit o imensă bucurie. În primul birou în care am intrat, doi oameni s-au ridicat întru înfîmpinarea mea: sinteți absolut? Excelent, vă așteptam, fiți bineveniți, ce specialitate aveți? Da, e foarte bine, avem un loc de producție cu acest specific, dar vă puteți alege și altceva, unde doriți dumneavoastră, vă propunem să vizitați înții fabrica, să stați de vorbă cu oamenii, dealtfel pe dumneavoastră, nou veniții, vă așteaptă tovarășul director care dorește să vă cunoască personal, să vă ureze cele convenite, apoi vom merge să vedeți cîmînul nostru, este nou, confortabil, vă puteți instala imediat...”

Cu Ștefan Berta, proaspăt inginer electronist, repartizat pentru stagiatură la IEMI — București, nu s-a petrecut nimic din toate acestea; el și-a închipuit mule, și-a dorit mai bine-zis, dar realitatea l-a depășit într-un mod brutal. În primul înd, după venirea în întreprindere, la sfîrșitul lunii iunie, a umblat de colo pînă colo prin birouri administrative, primit cu răceală și amînat de pe o zi pe alta, ca pînă la urmă să fie repartizat la o secție cu alt profil decît al specialității sale. Nimeni nu l-a întrebât ce dorește, nimeni nu l-a sfătuit ceva precis.

— Am avut așa, o senzație că sînt o... greutate pe capetele unor tovarăși, iar ei mi dau ceva de lucru ca să scap de mine. Am primit să lansez în producție niște repere și după ce am alergat mai multe zile cu niște hirtii am aflat că s-a anunțat la produsul acela. Acum sînt trecut la alt produs. Umblu cu bonuri pe la magazia de materiale sau mă duc să obțin semnături pentru derogări. Ca viitor constructor de aparatură medicală, proiectul meu de diplomă a fost al unui aparat care să determine concentrația de oxigen în singe. Aici, la IEMI, am aflat eu, pe lîngă producția de bază sînt realitate și cîteva tipuri de aparate medicale iar din păcate eu n-am fost repartizat acolo unde se fabrică acestea. Poate pînă a urmă mă va ajuta totuși cineva. M-ați întrebât cum m-am acomodat cu restul roblemelor. Foarte greu. În cîmînul fabricii, am încercat, nu se poate locui; eși construcție nouă, el este aproape înăjabru. Plătesc o gazdă care mă specuează la singe. La prînz trebuie să mînc a restaurant fiindcă întreprinderea n-are antînă. Vă dați seama cît cheltuiesc zilnic? Nu știu cînd va fi gata fabrica din uluj-Napoca, unde voi lucra eu după stagiatură, dar vă spun drept, aș pleca și azi e-aici. Pierd timp și bani.

Pentru Ernest Andone, inginer proiectant SDV, împrejurările angajării și repartizării sale în producție la aceeași IEMI au fost asemănătoare.

— Există, mărturisesc el, o concepție pozitivă careia noi, stagiarii, trebuie să fim isăți la început să ne izbim cu „capul” e toate pragurile pentru a ne descurca mai tirziu în orice situație. N-ar fi asta o idee chiar foarte rea dacă ar avea o bază reală. Noii veniți sînt lăsați și itați pur și simplu fără nici o treabă într-un sector productiv, ori sînt puși la eburii administrative. Bonuri de materiale și derogări de materiale. O jumătate e an am umblat prin birouri cu asemenea hirtii și hirtuțe. Și de ce? Mi se punea că trebuie să cunosc și modul

cum se scrie un bon și se eliberează niște materiale de la magazie pentru atunci cînd eu voi conduce producția. Perfect, trebuie să cunosc, mi-am zis eu, și o treabă ca asta, dar aflați un mic secret, ea se poate învăța în cîteva minute, vă pot dovedi pe loc. După părerea mea munca depusă de mine în perioada primului an de stagiatură nu a justificat leafa pe care o primeam. Mă simțeam umilit, nefolositor.

La CONECT șeful atelierului de cercetare-proiectare, inginerul Constantin Ruță, mi-a vorbit despre situații asemănătoare: — Dacă îi veți întreba pe tinerii ingineri din atelierul nostru ce obiect au în cercetare, dacă se ocupă de îmbunătățirea vreunui produs, unii dintre ei vor ridica din umeri. Spun unii, dar de fapt cei mai mulți, vă dau și nume, de pildă inginerul Constantin Stoica, cei mai mulți deci, fac dispecerat în aprovizionarea cu materiale pentru diverse secții, ca niște simpli cărași. Întrebați-i deci de scule, matrițe, poansoane, și da, vor ști să vă răspundă, chiar vă vor indica locul precis al acestora în rafturile magaziiilor. Dar cum să vă spun? Nu pentru asemenea muncă a cheltuit statul bani cu ei școlarîndu-i.

Așadar, o primă constatare în cadrul anchetei noastre despre integrarea profesională, ancheta întreprinsă la IEMI și CONECT, ambele din platforma industrială Pipera: unii tineri specialiști nu sînt folosiți încă de la început după capacitatea și pregătirea lor profesională. După 16 ani de învățatură și circa 60.000 lei investiți pentru pregătirea lui, un tînăr inginer sau subinginer vine în întreprindere și completează bonuri de materiale sau, și mai rău, nu face nimic. Firește nu se înțeapă așă chiar cu toți, unii dintre ei, mai perseverenți sau poate mai norocoși, își încep sub alte auspicii activitatea și reușesc să capete adevăratul lor statut. La IEMI, în secția a IV-a, l-am cunoscut pe Ion Czipczter, un proaspăt absolvent care se documenta, se poate citi lucra chiar în specialitatea sa. Ingerul care conducea secția i-a incredințat cîteva produse la capătul unei benzi de montaj: „demontează-le, montează-le, măsoară-le, strică-le dar repară-le, vino și întreabă-mă orice și oricînd și după două săptămîni să le cunoști pe dinafară și să mă ajuți la îmbunătățirea tehnologiei de fabricație”. Cel în cauză, mi-a și mărturisit, va putea trece la astfel de fapte nu după două săptămîni ci chiar după zece zile.

La CONECT inginerul șef încredințază cite unui stagiar sarcina de a rezolva cite o problemă în cite o secție: o gîtuire, o întîrziere de ordin tehnologic etc. Ingerul stagiar Lorin Stoica, pus într-o asemenea situație, a reușit să se familiarizeze repede cu problemele de producție din atelierul de prelucrări mecanice și astăzi conduce munca colectivului de acolo.

Am oferit aceste exemple nu atît pentru a repeta sloganul potrivit căruia „excepția confirmă regula”, ci mai ales dorînd să subliniez cît de valoroase pot fi asemenea preocupări și deci cît de greșit este faptul că ele nu îmbracă o formă organizată generală și rîmîn doar ca atilduni ale unor oameni de bine.

O altă concluzie din ancheta noastră este aceea că o parte din noii veniți sînt mutați de colo pînă colo fără nici o rațiune de ordin economic, sau mai bine zis

fără nici o rațiune. Este cunoscut cazul tinerii inginer Eldorina Oblu de la IEMI care a fost angajată prin decizie la secția a III-a dar lucra în realitate la alta, care a fost apoi transferată la serviciul autoutilitare, de acolo la un alt serviciu, ca în final să ajungă la cel de investiții. În nici unul dintre acestea, ingineria în cauză n-a lucrat în specialitate. Aceste schimbări s-au petrecut în decurs de șase luni, după care E.O. și-a luat, cum se spune, „lumea în cap” și a plecat să-și caute singură, la altă întreprindere, locul potrivit de muncă. Aici, la IEMI sau chiar la CONECT, uneori asemenea situații devin obiect de ilaritate generală. „Îl vezi pe ăla, e electronist, dar face stanțe și matrițe”. Sau: „Tratamentistul ăsta este cel mai bun specialist în materie de consum specific” (și evident că de consumul specific trebuie să se ocupe un economist).

Discutam la început cu oamenii noi veniți sînt primiți cu răceală, li se acordă prea puțin credit, prea puțin sprijin. În rezolvarea problemelor din afara sferei de producție, dar în fața cărora întreprinderea are totuși unele obligații. Ingerul stagiar Ioan Czipczter care se bucură de faptul că va putea conduce curînd singur o formație de lucru reclamă alături de colegul său Berta că la cîmînul întreprinderii se locuiește ca într-o baracă cu acoperișul rupt. Secretarul Comitetului U.T.C., de față la discuția noastră, ridică din umeri.

— Știm, așa este, dar întreprinderea n-are nici o vină. Constructorii sînt vinovați.

Și cu asta basta! Subingineră Alexandrina Dimitriu, o tînără stagiară căreia unii tovarăși din conducerea CONECT-ului îi aduc cuvinte de laudă pentru faptul că a reușit „să pună pe picioare” atelierul de turnat sub presiune, n-avea unde lucra. A cerut sprijin, a bătut pe la toate ușile birourilor în întreprinderii, dar nimeni n-a ajutat-o. A trebuit să ajungă în audiență la primarul Capitalei pentru a primi ceea ce i se cuvenea — o locuință.

Aspectele integrării, sau mai bine zis ale neintegrării profesionale, sînt multiple. Nu există o preocupare permanentă și bine ordonată pentru folosirea noilor specialiștii, pentru acomodarea lor rapidă de la ritmul muncii pe băncile școlii la cel al producției. Este neglijată astfel una dintre cerințele comandamentului major privind valorificarea superioară a inteligenței tehnice. Departe de a găsi în specialiștii mai vechi ai întreprinderii, în cadrele ei de conducere, continuatori ai celor mai buni profesori din facultate, stagiarii încearcă adesea sentimentul inutilității, al neputinței de adaptare rapidă și eficientă, uită gîndurile și idealurile făurite în anii de învățămînt. Și cînd totuși ajung să lucreze în specialitatea pentru care s-au pregătit, ajung să producă ceva, să se simtă folositori, după un an sau doi, constată că le lipsește totuși ceva, că nu sînt totuși cei mai buni, mai ales cei mai informați. Se știe că uzura morală în industria electronică se petrece într-un timp foarte scurt, se știe de asemenea că această industrie, electronică, este de vîrf printre ramurile economiei naționale, că ritmul de dezvoltare este foarte ridicat. La CONECT, de pildă, creșterea indicelui producției globale cunoaște în acest cincinal o triplare. Se știe că IEMI este din

ce în ce mai solicitată cu produse noi, în tehnologii ultramoderne. Se cunosc bine toate acestea, dar în întreprinderile amintite reciclarea inginerilor este de multă vreme o problemă „în studiu”, o problemă „ce va fi rezolvată”.

Sînt de la înființare la IEMI — decora inginerul Nicolae Drăgulănescu — și de atunci pînă astăzi nu s-a organizat nimic concret pentru reciclarea inginerilor. Am dorit să avem în mijlocul nostru specialiști mari în electronică, cadre universitare, să beneficiem de cicluri despre design, marketing, am discutat între noi dar la nivelul acesta de preocupare obștească nu s-a putut realiza nimic. Unii dintre noi încearcă firește să țînă pasul cu ceea ce este nou și o fac cum pot, pe cont propriu, la vreo bibliotecă, cîntînd cărți și reviste de specialitate.

„Cîntînd”, spune interlocutorul, dar ce te faci cînd nici măcar nu ai unde căuta? La CONECT, filologa Marieta Dorobanțu, absolventă a secției de franceză, a primit din anul trecut sarcina de a organiza o bibliotecă tehnică. Rafturile, dealtfel frumoase, sînt încă goale, și în consecință caută dacă ai unde. Absolventă secției de franceză este plină de bunăvoință, socotește că pe lîngă postul ei de traducătoare, sarcina pe care o primit-o este în plus, dar nu se plînge, și speră ca în curînd să sosească revistele și cărțile deja comandate. Sigur, mai bine mai tirziu decît niciodată, dar de ce tocmai un om care nu are nici o pregătire de ordin tehnic să se ocupe de o treabă atît de însemnată privind informarea de specialitate a inginerilor și muncitorilor?

Și, în fine, după toate aceste cauze și efecte prezente în întreprindere vizînd deficiențele integrării profesionale a tinerilor specialiști, apar și elemente exterioare care aruncă umbre asemănătoare peste ceea ce se numește eficiență. Subingineră Cornelia Tomoșoiu, absolventă a Institutului din Timișoara, în specialitatea electrotehnică, a fost repartizată în producție la IEMI ca electronistă. După un foarte scurt timp a constatat că mai nimic din ceea ce știe ea nu-i folosea concret. A început să lucreze ca un simplu muncitor calificat și să învețe pe cont propriu electronică. A reușit, dar putea să nu reușească și să rămîna cu un nivel submediu de cunoștințe necesare producției. Este bucuroasă pentru ceea ce lucrează astăzi dar se întreabă încă dacă cei trei ani petrecuți în institut îi vor mai putea folosi din plin, vreedată.

Pentru CONECT, declara statisticiană Maria Redigan, au fost repartizați anul acesta șase ingineri electroniști, deși noi am cerut tot atîția ingineri specialiști în T.C.M. Ce vor face acești electroniști la noi nu știu și nu cred să știe cineva. Asemenea anomalii create de forurile tutelare ale întreprinderilor ating uneori sublimul. La IEMI, în atelierul de oscilatoare, lucrează cu repartizare oficială, ca electronist, biofizicianul Horia Vais. L-am cunoscut la masa de montaj depanînd un circuit imprimat.

— Văd că aveți succes în electronică. Cum v-ați descurcat la început? — Foarte greu, a trebuit să învăț începînd cu alfabetul acesteia. — Mai aveți puțin și terminați stagiatura; veți putea trece în munca de cercetare la specialitatea dumneavoastră, biofizică. Electronica învățată aici vă va fi de folos? — Ceea ce am învățat ca electronică îmi poate folosi sută la sută, oricînd. Dar cu biofizica e o problemă. Și încă una gravă: cei trei ani de stagiatură reprezintă o intrerupere irecuperabilă pentru specialitatea mea. Nu știu ce voi face în viitor.

La despărțire, privirea semnificativă a interlocutorului putea înlocui oricare comentariu posibil.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

FLICARA PAGINA 7

CÎMPULUNGII

IN LOC DE MOTO :

Atențiune ! Intrarea vizitatorilor în pădurea seculară este permisă numai însoțiți de pădurarul seculari.

Nu pot să scriu despre Bucovina pentru că ea este o metaforă a naturii, o metaforă de fapt care bagatelizează, compromite, face de prisos orice metaforă de cuvinte. De aceea, în disperare de cauză ori din bun-simț, mă abțin de la descrierea locurilor și am să vorbesc despre cițiva dintre oamenii Bucovinei. Doar vreo cincisprezece și numai dintre cei care trăiesc în orașul și zona Cîmpulungului sucevean, Cîmpulungului moldovenesc. Deci, un reportaj onomastic. Un reportaj despre oameni priviți separat, cu intenția de a sugera — cit de cit — portretul unei colectivități : aceea a românilor cîmpulungeni, păstrători, apărători și infrumusețatori ai secularii. Ai ideii și adevărului existenței noastre seculare.

Ion Tărniceanu : prim-secretar al Comitetului orașenesc de partid și primar al orașului Cîmpulung, de șase ani încoace. În relațiile cu oamenii se poartă simplu, firesc ; iar eu unul am convingerea că tocmai situația de șef verifică și dovedește calitatea oamenilor. Mi-a spus multe și cu căldură despre orașul și oamenii de care răspunde ; cele ce urmează nu-s decât o parte din gândurile rostite tot simplu și firesc, rostite aparent de-a valma de dumnealui, dar de fapt unite prin același numitor comun : frământările unui om de bună-credință, ales primar :

„Ne preocupăm să schimbăm fața locului. Sînt lucruri urite — poate pe unele le-ați observat și dumneavoastră cu toate că sînteți doar în trecere — dar încă nu le putem înlătura, ca atunci cînd faci o curățenie acasă. Mai trebuie timp și răbdare ; pentru că unul cere iar altul n-are încă de unde să-i dea, chiar dacă vrea. Oricum, acum sînt mai puțini cei care cer, iar primăria poate da mai mult decât chiar numai cu cițiva ani în urmă.

Asfaltăm orașul ; șoferii știu cîte amortizoare le-au stricat drumurile de aici. Facem blocuri, înmulțim numărul apartamentelor. Peste douăzeci de ani nimeni nu va mai sta ca acum. În octombrie centrala telefonică automată, la care ați văzut că se lucrează, o să intre în funcțiune. În curînd va fi gata depozitul de legume și fructe ; atunci,

ca să spun așa, vom scoate în bună măsură comerțul din maghernițe. Am îndiguit riul Moldova ; am încheiat apărarea malurilor. Acum urmează faza a doua : consolidarea digurilor.

Avem industrie dar nepoluantă : o fabrică de prelucrare a laptelui, una de mobilă, o filatură și altele. Și în continuare avem grijă să fie tot nepoluantă : se construiește o fabrică de încălziminte. Economia ne-o dezvoltăm mereu, dar nu ca la început, sub presiunea nevoilor și necazurilor.

Ne străduim să valorificăm frumusețile noastre, spun eu, inegalabile ; și, să știți, am fost și prin străinătate, încît n-o spun cu ochii închiși. Turismul s-a dezvoltat serios de tot. Stați la hotelul „Zimbru” și ați văzut ce reușit este, cum îi primirea și ce du-te-vino de turiști străini e acolo. La anul, B.T.T.-ul începe noi construcții. Iar la băi de cetină vor veni și tineri, și bătrîni. Pe Rarău s-a construit un hotel ultramodern. Dar — cred eu și chiar pun problema pe unde pot, doar-doar oi vedea-o realizată mai repede — Rarăul și Pietrele Doamnei și toate frumusețile alea de-acolo au nevoie, pentru a fi pe deplin valorificate, măcar de-o telecabină.

Oamenii de aici sînt buni, harnici, cuminți. Trei mii cinci sute dintre noi sînt comuniști, membri ai partidului. Toate unitățile noastre și-au depășit angajamentele luate. Avem cadre calificate și se mențin, nu pleacă.

Ne mindrim în special cu populația noastră școlară : peste patru mii de elevi, care dispun de patru licee, dintre care trei de specialitate, de patru școli generale, de două cămine, de cinci grădinițe de copii. Am asigurat încălzirea centrală la școlile generale și la licee. Am construit și mai construim ateliere școlare. Am creat condiții pentru cuprinderea în învățămîntul preșcolar a copiilor de 3—5 ani. De asemenea, avem două creșe noi și la încă una se lucrează. Dar, la acest capitol, eu, și nu numai eu, am un of : socotesc că drept este să revină institutul de silvicultură la noi. Aici i-au fost începuturile iar județul nostru are, față de Brașov, o suprafață împădurită mult mai mare.

Consiliul popular n-are margini în muncă. Numai strada principală are 10 kilometri. Deci 20 de kilometri de trotoare de întreținut. Ne ocupăm pînă și de turismul sălbatic, cum le spunem noi celor care vin neorganizat. M-am tre-

zit cu unii care mi-au telefonat noaptea acasă și mi-au spus : n-am vrut să vă deranjăm dar nu găsim locuri la hotel. Ori vin și ne întrebă : ce să facem, ni s-au terminat banii ? Ce putem face, le mai dăm niște bonuri la cantină, dar altceva ?

Cîteodată țip, dar nu cu gânduri rele. Și oricum nu țin minte neînțelegerile ; un om de conducere n-are voie să țină minte neînțelegerile. Că altfel nu mai este urmat. Iar un primar care nu-l ascultat, care nu-l urmat, mai bine să dea locul altuia. Cred că asta, de primar, e cea mai grea dintre toate meseriile. Îți trebuie multă răbdare. Mai ales cu cei politicoși, cu cei care nu-ți spun te omor, ci vă omor. Glumesc eu, dar cred că vorbele mele au un simbul și de necaz, și de adevăr.

Era înainte, aici, o localitate de oameni foarte rustici. Cu douăzeci de ani în urmă se puteau număra hainele nemțești, adică astea orașenești. Acum, bătrîni mențin tradiția. Hainele din străbuni nici nu mai sînt rentabile. O bundiță costă cinci-șase mii de lei, deci bani cu care poți să-ți iei cinci-șase costume nemțești. Că tot bundița noastră e mai frumoasă, asta e altceva !”

Doina Tăutu : elevă de liceu — trecută în treapta a doua — în Cîmpulung dar, de loc, din satul de la porțile de cetină, și de farmec, și de mister, și de natură lăsată în pace ale codrului multiseclar Slătioara. Nu frumusețe locală ci frumusețe cu specific local. Vrea să ajungă medic. Încă n-a ieșit la nici o nuntă ; dar o fată „de pe celălalt pîrîu” are nuntă pe 23 August și crede c-o să iasă atunci. Se înroșește cînd i se spune că-i frumoasă și susține că nu ea ci mătușa-sa, Elvira, a fost în tînețe cu adevărat frumoasă ; atît de frumoasă încît geologii cartatori care au venit cu ani în urmă pe acolo au botizat un pîrîu cu numele ei. Adevărul e că Bucovina mai are ceva fete frumoase dar pîraiele și chiar și fînețele au fost de acum numite.

Alexandru Avasilcă : om de suflet, medic priceput și cu răbdare ; cu alte cuvinte, destule motive care să-i justifice popularitatea de care se bucură. Mulți dintre cei care nu au o muncă intelectuală mi-au spus că nu se poartă cu ifos și că ei îl simt ca pe unul de-al lor. Cu toate că profesează într-un loc îndepărtat de Capitală și departe de Iași, centrul universitar cel mai apropiat, are masive preocupări științifice de cercetare. În luna mai, de pildă, a

participat cu cinci comunicări — făcute în colaborare cu colegi de la clinica de psihiatrie din Iași — la conferința privind probleme de psihiatrie socială organizată de filiala din Timișoara a Uniunii Societăților de Științe Medicale. Mai ales una dintre comunicări — aceea privind expertiza capacității de muncă și recuperarea bolnavilor psihici — a fost foarte bine primită și apreciată. Iar în iunie, tot de pildă, a participat, de asemenea activ, la simpozionul organizat de secția de psihiatrie a filialei din București a uniunii. Își dă doctoratul sub conducerea profesorului Petre Brînzei și păstrează legătura de colaborare cu colegii de la clinica universitară din Iași. Lucrările sale tratează, în special, probleme de ecologie epidemiologie psihiatrică, pornind de la aspecte observate și urmărite în zona teritorială în care lucrează ; sînt deci îndreptate spre o finalitate concretă, practică.

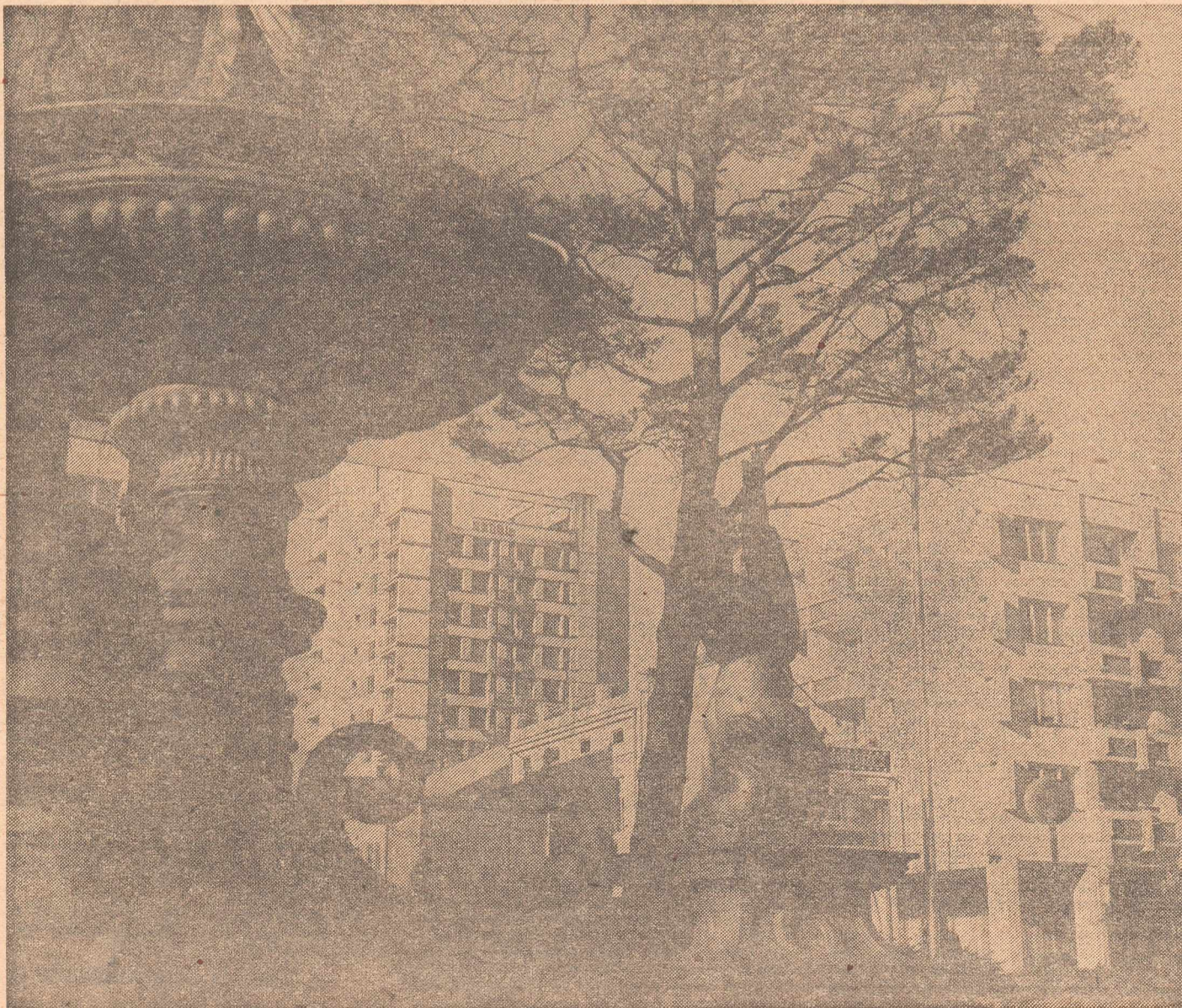
Vasile Cotlarciuc : baci de stîină, 66 de ani, 13 copii, 15 nepoți ; venerabil dar și hîtru. Mi-a vorbit despre bucuriile vieții dumnealui : „N-am făcut prostii, nici porcării ; m-am împăcat foarte bine cu femeia mea, cu Maria, numai vorbe bune am avut toată viața ; am 13 copii care-s pe lîngă mine”. Mi-a vorbit și despre nemulțumirile dumnealui : „La stîină, e vorba de cea a satului Paltin, am 200 de oi și 200 de vite. Sînt păscători, adică locuri de păscut, dar vitele n-au destulă mîncare. Unde s-au făcut defrișări și s-au făcut și reîmpăduriri, după trei ani s-ar putea da drumul, pentru că animalele nu mai pot strica puietii care-s de acum destul de crescuți. Cum e parcela de pe Muntele Prislop, asta din fața noastră. Dar ei dau drumul abia după cinci ani și n-avem păscători”. În sfîrșit, mi-a mai vorbit și despre înțelepciunea care poate fi adunată într-o viață : „Numai să fi făcut bine ! Și dacă ai făcut și faci bine, ai să ai și tu bine. Să nu porți minciună și să fii om cinstit și de încredere”.

Dumitru Tăutu (Dorel) : «Is scăpat di școală ; acu-s la strungărie la Cîmpu. Calificarea o am din primăvară, dar mi-o dat liber pe strung de la patru luni. Lucrez la fabrica mixtă de industrie locală „Rarău” și fac piese pentru excavatoare care se fac la Brăila, pentru export. Lucrez în acord și ciștig cam 1500 de lei pe lună». Vine duminica acasă, în sat și, dacă nu-i altceva de făcut, atunci cuțităiește, bate, calcă, geluiește și rostește draniță, ca să fie pentru cînd s-o mai strica acoperișul. Flăcăul acesta are un chip atît de deschis încît ai sentimentul cînd îl cunoști, că te-ai reîntîlnit c-un frate bun.

Vasile Carpiuc : medic, director al Spitalului unificat ; om cărui munca — a sa proprie cît și a celor care alcătuiesc colectivul pe care-l conduce — i se pare firească, nespectaculoasă, încît mi-a vorbit despre ea cu cea frumoasă sîială a omului de bun-simț :

„Să pornesc de la specificul zonei noastre. Pe aici gospodăriile sînt împrăstiate la distanțe mari unele de altele. Unui cadru aici îi trebuie mult mai mult timp și efort ca să urmărească zi de zi cazurile care-i revin. Și totuși reușim să ne facem munca. Iată, de exemplu, niște rezultate în privința ocrotirii mamei și copilului : de doi ani nu avem nici un deces-mamă și aceasta pentru că depistarea gravidelor reușim s-o facem (în proporție de 100% pentru oraș și de 93% pentru zonă) în chiar primele trei luni ; de asemenea mortalitatea infantilă este în general infimă iar în ultimele trei luni este zero pe zonă ; în fine, copiii se nasc în proporție de 100% în unitățile sanitare. Adevărul e că acum rezultatele nu mai depind exclusiv de munca noastră, a cadrelor sanitare, ci și de contribuția oamenilor care au nevoie de noi. Sînt din '51 aici și-mi dau seama de evoluția lucrurilor și pe de o parte, ca urmare a îmbunătățirii nivelului de trai, fondul biologic este mai sănătos, iar pe de altă parte, ca urmare a lungilor și greilor ani în care noi am tot fost în chip intens pedagogi sanitari, nivelul de cultură sanitară a crescut într-o asemenea măsură încît nici nu mai suportăm comparație. Atunci noi ne duceam după oameni și ei ne evitau ; azi oamenii ne cheamă. Iar mamele coboară singure de pe munte și vin să nască în unitățile sanitare.

Condițiile deosebite de trai ale muncitorilor forestieri și ale minerilor, condiții care implică îmbolnăviri profesionale, ne-au obligat la măsuri speciale în această privință : din cele cinci

dispensare de întreprindere, două le revin forestierilor și unul minerilor. Iar în aceste sectoare există medici zi și noapte, în și pentru trei schimburi. De asemenea mai avem și cinci staționare. Morbiditatea este în scădere iar îmbolnăvirii recente nu prea mai sînt.

Alte satisfacții de pe urma muncii noastre? Avem mulți donatori voluntari de sînge, încît vom ajunge să nu mai dăm bani pe sînge. În policlinică dăm zilnic vreo cinci sute de consultații. Am reușit să-i lămurim pe primarii unor comune să dea bani din contribuția populației și pentru asigurarea bazei materiale sanitare. De doi ani nu avem nici o reclamație împotriva medicilor din colectivul nostru. Medicii nu pleacă de aici, ci cer să vină.

Doleanțe? Apa și un nou spital. Dar ambele sînt în curs de rezolvare.

Ca să-l înțelegi mai bine pe doctorul Vasile Carpiuc mai adaug doar un. să-i spunem, amănuț: nu a vorbit de sine și nu și-a lăudat vreunul din actualii colegi. În schimb, a ținut să mă ducă să văd dispensarul comunal din Sădova — realmente o bijuterie strălucitoare de curățenie și de bună organizare — și a ținut să spună că tot ce văd acolo e rodul muncii doctoriței Mariana Marinescu, acum plecată, după soț, pe alte meleaguri ale țării.

Mihai Zăgan: judecător, bărbat de 40 de ani, bine și frumos clădit; îmi închipui că așa trebuie să fi arătat răzeșii Domnului Ștefan. În două cuvinte îmi sintetizează specificul local al judecăților: „Pe-aici dacă nu cunoști zdra-van dreptul civil, n-ai ce căuta. Doar cițiva inspecții din ministere se pot descurca în dosarele noastre”.

Maria Cotlarciuc: una din fețele baciului Vasile; 19 ani, om de munte, viguros, încrezător în viitor, exploziv veselă. A absolvit secția de filatură a unei școli profesionale și tocmai își făcea formele de încadrare la filatura din Cîmpu. E dintr-un sat din apropiere, din Paltin. Îmi răspunde la întrebări dintr-o suflare: „Pînă în prezent nu m-am măritat pentru că înfii vreau să fiu o bună muncitoare și să-mi crez singură, de fată, o viață cu temelie. După un timp, dar nu prea îndepărtat, vreau să ajung o mamă ideală, vreau să am copii pereche — o fată și un băiat — și o viață cît mai frumoasă. Îmi doresc ca soțul să fie blond, de statură potrivită, calm, înțelept”. Pleacă așa cum a venit: brusc, zvicnind în lumea ei, ca un minz care zburdă de vreme frumoasă și de bine. Tonică întâlnire!

George Istrate: profesor la Liceul militar „Ștefan cel Mare” și, din '73, doctor în biologie. Lucrarea sa de entomologie forestieră, intitulată „Insecte dăunătoare molidului din nordul Moldovei și dușmanii lor naturali”, însumează cîteva sute de pagini dens științifice; este prima monografie cu acest subiect; nu-i doar un studiu de bibliotecă, ci pornește de la observații proprii și are aplicații, eficiente practice; a fost apreciată ca remarcabilă de către profesorii de la Universitatea din Iași și i-a declanșat trimiteră, în august '75, ca participant la al 8-lea Congres internațional de protecția plantelor, la Moscova. Dovedește că și un profesor de liceu poate fi un excelent cercetător.

Aglaia Tăutu: gospodină din Slătioara, nevasta lui Aurel, muncitor forestier. Ca să înțelegi cam cum îi arată gospodăria și casa, închipuiți-vă că în fața treptelor scării casei sînt puse crengi de brad, iar pe cerdac calci pe o blană, maro cu alb, de vișel. Și-amintește de anii cînd s-a căsătorit și-a început să-i dăreze gospodărie: „Atunci făceam și casă, și copii, și-mi trăiam și bucuriile. Acum? E bine și-acum. Un alt fel de bine. Ai alți ochi pentru griji. Ți se par mai mari pentru că nu mai ai puterea de altădată să le dai de o parte. Bărbatul are o sciatică și mi-e în spital. N-am terminat finul, mai am pe deal; nu-i tîrlit, nu-i gu-noit. Anu ista o fost și frig”.

Gheorghe Toxin: profesor de desen la Școala generală nr. 4 și la Casa pionierilor. E în concediu dar lucrează la renovarea încăperii în care-și desfășoară activitatea cineclubului Casei pionierilor. Este sufletul acestui cineclub care, înființat în '68, a luat — cu diferite pelicule — în '69 marelui premiu la festivalul de la Sibiu, apoi, pînă azi, cu excepția unui singur an, a tot cîștigat mari premii și premii întîi. Cineclubul a fost invitat și în străinătate și, deși al pionierilor, a fost invitat să participe și la festivaluri ale adulților. În cadrul său au fost abordate toate genurile și toate tehnicile de film. Alături de profesor am găsit doi dintre multii dumnealor elevi: Sorin Șerban și Dănuț Sabie care, deși abia în clasa a opta, și-au făcut un nume în lumea pionierilor creatori de filme.

Nicolae Vasile Fercal: unul din nepoții baciului Vasile; 12 ani, elev în clasa a șaptea. Acolo, la stîna de pe coastă de munte, la stîna înconjurată

de păduri, la stîna de pură scenografie strămoșesc-dacă, parcă neverosimilă pentru anii revoluției tehnico-științifice, acolo, în inima de românesc spațiu mioritic, băiețușul acesta — tăcut și retras, însă încordat, atent și sensibil — i-a dăruit sufletului meu, bolnav de urbanism, o jumătate de oră de întoarcere la miezuri și rădăcini: a cîntat din șapte fluiera tăiate de el și dintr-un flaut, a cîntat — cu gîtul parcă gata să-i plesnească — cîntece românești-românești. Iar la sfîrșit, tot întreat de mine, și-a îngăduit și risipa cîtorva cuvinte: „Îmi place muzica, îmi place să cînt la clarinet. Am avut profesor pe Gheorghe Șerban. Sintem șase copii din comuna Moldovița care cîntăm la clarinet. Îmi doresc să fiu muzicant și cioban. Acum, dacă am numai 50 de vite, răspund de ele; altfel le încurc”. Îl priveam cu respect și mă întrebam cîți copii de 12 ani din București și-ar asuma cu fermitatea lui Nicolae o responsabilitate echivalentă cu aceea a păzirii a 50 de vite în poienile unui codru pustiu de oameni.

Mircea Mihalea: profesor de istorie, locțiitor al primului secretar al Comitetului orașenes de partid, președintele Comitetului de cultură și educație socialistă al orașului, președintele Consiliului orașenes al pionierilor, director al Casei pionierilor (de 20 de ani încoace, adică de la înființarea casei). Soția dumnealui îl caracterizează mai rapid și mai exact decît ar putea-o face cel mai experimentat gazetare de pe lumea asta: „Da, e în concediu, dar nu-i acasă. E la casă. A pionierilor, bineînțeles. Un inspector l-a găsit făcînd parchet. Acolo. Aici niciodată. Nu știu cum o să-l găsiți dumnea-voastră”. L-am găsit, împreună cu alți profesori, toți dăruțiți — dincolo de orice normă de timp de lucru — cauzei copiilor. Mai concret, pregătind casa pentru reîntoarcerea din vacanță. Mi-a spus o istorie frumoasă despre pasiune, devotament și oameni care uită de ei înșiși:

„S-au strîns aici numai oameni pasionați. Iar unde-s oameni pasionați, găsești și talente. Or, mai precis, le cultivi. Copii care erau cotați ca răi la școală au fost aduși aici și-au dovedit că-s buni. I-am descoperit. Profesorii de aici sînt profesori la școli, încît îi cunoaștem pe copii în diferite ipostaze și-i putem îndruma cum e mai bine pentru ei. Vreo 1.200 din cei 1.500 de pionieri ai orașului vin și activează aici. Avem vreo 16 cercuri, pentru toate gusturile, pentru toate înclinațiile, pentru toate aspirațiile. Și, iată, pionieria de la noi a obținut succese: în '74, cel de-al treilea Forum național al pionierilor a avut loc la Cîmpulung; am primit Ordinul Steaua Republicii clasa a V-a și am obținut diferite distincții la diverse competiții: ale cînecluburilor, ale aeromodeliștilor, ale celor din cercurile de turism. Dar, mai presus de toate avem satisfacția că facem ceva în viață. De aici, profesorii au plecat doar prin promovare. Iar din opt profesori, cinci sînt foști elevi care au activat în cercurile casei. Un exemplu e tovarășul Ioan Catargiu, aici de față. Pasiunea te obligă la consecvență, la continuitate. Știu că m-ați căutat și ieri, dar ieri am fost cu un geolog pe Rarău să facem un marcaj turistic”.

Elisabeta Mihaila Dragu și Petru Piticar: o ea și un el din Cîmpulung — firește tineri, firește ea frumoasă, firește el bărbătește emoționat — pe care-i cununa chiar primarul (cînd îl căutam pentru un prozic interviu). Le-am ura atunci și-o repet acum în scris: multă fericire și chiar ceva înțelepciune conjugală!

ÎN LOC DE CONCLUZIE SAU DE MORALĂ

Pe-o tăblie prinsă de un brad serie exact așa: „Codrul secular Slătioara care prin frumusețea virgină a peisajului și bogăția sa floristică este declarat monument al naturii. Aici, alături de arbori seculari, găsim elegante org. hidae, Papucul Doamnei și multe alte rarități”.

Le-am recitit cuvintele astea și la plecare și mi-am amintit de niște vorbe care parcă n-au nici o legătură cu cele despre codrul secular. Niște vorbe ale primarului Cîmpulungului: „Avem industrie nepoluantă; și în continuare avem grijă să fie tot nepoluantă”.

Precum mi-am amintit și de niște vorbe ale unei fete cu cel mai frumos nume, nu de apă, ci de cîntec românesc; niște vorbe spuse sfătuitor dar cu umor ascuns: „Chiar dacă nu vi se sete, beți puțină apă de aici. Noi, la Slătioara, avem știubei cu apă adevărată și rece ca spiritul. Prin Cîmpu bagă clor”. Așa se face că pe loc m-am hotărît să-mi încep articolul cu motorul cu care am și început.

NELU IONESCU ■

DOCTORUL BOICI S-A REÎNTORS LA CLINICĂ

După ce, ani la rînd, a alinat durerea din oasele a mii și mii de pacienți, tratîndu-le reumatismele cu medicamentul gîndit și realizat de el la Timișoara, doctorul Vasile Boici a devenit el însuși pacient, ajungînd pe masa de operație.

— Tovarășe doctor, v-aș ruga să ne povestiți ceva despre perioada petrecută în spital.

— Operația în sine a durat patru ore, calculul biliar care a fost înlăturat avînd mărimea unei nucii. Totodată, s-a extirpat vezica biliară și au fost extrase mai multe pietricele migratoare care amenințau blocarea canalului coledoc. Conferențiarul Petre Rădulescu care m-a operat, la Clinicile noi din Timișoara, a condus intervenția cu multă măiestrie profesională.

— Ce-a urmat?

— Cinci zile le-am petrecut la reanimare, după care m-am reîntors în salon pentru trei săptămîni. Alte trei săptămîni am rămas acasă, mai mult în pat, iar de cîteva zile m-am prezentat din nou la lucru, la Centrul experimental care funcționează, după cum știți, pe bază de Boici.

— Cum vă simțiți?

— Încă slăbit pentru că, în ultima lună, am pierdut aproape șase kilograme.

— Cum ați regăsit Centrul experimental?

— Vorba cîntecului, cu lucruri și mai bune și mai rele. Numărul pacienților care

îl solicită continuă să fie mare, bolnavii provenind din toate colțurile țării și de mai departe. Astfel, în ziua reîntoarcerii mele, am internat primul nostru pacient din Irak, un tînăr de douăzeci și șase de ani, Ghadhab Shakir, muncitor la o rafinărie din Bassrah. Suferă de neuromialgii, iar primele infiltrații cu Boicii par să-i amelioreze durerile, deși pînă la a ne pronunța definitiv trebuie să mai așteptăm.

— Vorbeați de unele aspecte mai puțin plăcute.

— Continuă să ne incomodeze în muncă lipsa unui personal calificat, specializat în administrarea Boicului, după metoda originală, brevetată. În plus, am găsit la Centru un munte de scrisori sosite de pretutîndeni, multe din Mexic și Venezuela, țări în care presa a făcut în vremea din urmă o deosebită popularizare a noului medicament românesc.

— Altceva, tovarășe doctor?

— Aștept cu nerăbdare apariția broșurii despre Boicii, scoasă prin grija C.N.S.T. și prin strădania doctorului Radu Ozun din Ministerul Sănătății. Ea va explica personalului medical neșcolarizat, în amănunțime, modul de folosire a medicamentului și a metodei de injectare, Boicii fiind, din păcate, administrat în prezent prea adesea după ureche, spre deserviciul lui și, mai ales, al bolnavilor.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

O replică dată scepticismului de către I.T.B.: expoziția

„I.T.B.-ul în primul an al cincinalului revoluției tehnico-științifice”

Stăm de vorbă cu tovarășul Ion Oprean, directorul Exploatării transporturi electrice, devenit ad-hoc custode al expoziției.

— Tovarășe director, I.T.B.-ul a fost adeseori o adevărată „mană cerească” pentru gazetari. Și mai bune, și mai rele, toate se strîngeau la activul întreprinderii „mamut”, cum a fost frecvent numită, datorită miilor de angajați ai ei, acreditîndu-se ideea că „noul” la I.T.B. este un fel de copil vitreg. Iată însă că această expoziție are darul de a spulbera prejudecățile și reaua-credință, deși lipsește miniaturile, machetele, în fine, recuzita obișnuită care să-i dea „sarea și piperul”. Deci, ce reprezintă această expoziție pentru bucareșteanul care nu posedă încă automobilul proprietate personală?

— Realizarea unui vis frumos, acela de a călători mai repede, mai sigur și mai confortabil.

— Perspektivă, desigur, amețitoare, gîndindu-ne că nu de promisiuni ne-a lipsit întreprinderea de transporturi...

— Nu-i vorba de promisiuni ci de certitudini. Priviți acest nou tip de tramvai „Electroputer” modernizat, pe boghiuri silențioase V3A. Cum V3A-ul este deja o „obișnuință”, mai rămîne să adaug că noul tip nu mai are articulații, ci două vagoane încapătoare, cu o capacitate de 340 de locuri, iar viteza de circulație între două stații este de 52 kilometri pe oră în condițiile reducerii la jumătate a nivelului de zgomot. Acest tramvai de mare capacitate împreună cu cel existent, V3A vor înlocui pînă în 1980 vagoanele mici și zgomotoase pe care le întîlnim încă pe liniile 11, 3, 20, 22 etc.

— Observînd piesele expuse într-una dintre încăperi mi-am amintit de dificultățile întîmpinate de întreprindere, dificultăți datorate absenței unor asemenea piese, fapt care greva o bună parte din parcul de vehicule, iar de-aici o veșnică poveste...

— Numai anul acesta, în primul semestru, s-au asimilat 230 de piese din cele 430 propuse pentru 1976. Dealtfel, asimilările și noile tehnologii vor permite în următorii 2-3 ani realizarea a peste 80 la sută din piesele care la ora actuală se mai importă.

— Partea aceasta a expoziției mi se pare mai puțin spectaculoasă pentru un ochi neavizat...

— Pentru un necunosător, poate! În să efectele acestor noi tehnologii înseamnă practic o îmbunătățire a stării tehnice a parcului și deci o creștere a numărului de vehicule. De pildă, metalizarea, un procedeu nou, fiind printre primii în Europa care l-am aplicat, adică depunerea de metal pe suprafața uzată a unei piese duce la reconstrucția multora dintre ele. Arborile cotite de la autobuzul Ikarus, expus aici, este reconstrucționat...

— Mulți văd, puțină cunoșc...

— Altfel spus, 33 de bucăți din această piesă, reconstrucționate pînă la 15 august, repun în drepturi, adică scutesc de obișnuită pauză pe butuci, 33 de autobuze, din tipul amintit, iar economiile se cifrează la aproximativ 425.000 lei. Și pentru că tot vorbim de noutăți, aveți în

față fotografia unei instalații automate de spălare a vagoanelor și, imediat în dreapta, figurează un procedeu pentru vopsirea automatizată în cîmp electrostatic, metodă care reduce noxele și micșorează prețul de cost, reducînd astfel utilizarea materiilor prime din import.

Privirea îmi este atrasă de o imagine alăturată care redă un capăt de linie modernizat cu trei peroane, trei semafoare și un mini-pupitră de comandă, menită probabil să ducă, printre altele, la instalarea unei riguroase discipline a șoferilor și plecării lor de la capăt de linie. Ai venit, stai pînă se aprinde culoarea verde și pleci, sistemul nepermițînd nici un fel de întîrziere. Simplu, eficient, și... îmbucurător.

— Sistemul se va extinde, pentru că de fapt el a fost aplicat, imaginea pe care o vedeți fiind luată de la capătul de linie de lingă întreprinderea „23 August”. Dealtfel întreg controlul și dirijarea circulației se vor îmbunătăți prin extinderea sistemelor moderne ca, de pildă, sistemul de televiziune pe circuit închis și el introdus pe unele porțiuni de traseu.

— Remarcasem adineaori niște diagrame referitoare la gradul de poluare în diferite puncte ale Capitalei și reținuserm cotele cele mai ridicate în Piața Romană, la Universitate sau gara „Intercontinental”. Deci poluarea nu este o problemă serioasă numai la alții?

— Deși la noi nu este o situație alarmantă, problema, evident, ne preocupă. Sub diagramele la care vă referiți, ați observat poate un nou procedeu de reducere a poluării și consumului de carburanți, aplicat la taxiuri. Ei bine, procedeu amintit reduce poluarea cu 40 pînă la 100%.

— Peste tot în lume, pentru că ați pomenit de reducerea consumului de carburanți, se gîndesc diferite variante de vehicule care să utilizeze energia electrică. Bănuiesc că nici cercetătorii noștri nu stau cu brațele încrucișate...

— Preocupări intense există și la noi, în cadrul întreprinderii, iar rezultatele nu vor întîrzi prea mult să apară. Să trecem însă totul la capitolul surprize.

Deci, modern, rapid, confortabil, economic. Economie de timp, nervi, carburanți, totul cu o singură destinație: o viață mai bună pentru noi, cei care azi mai avem un „dinte” contra I.T.B.-ului. Și lăsd la o parte prejudecățile și cum spuneam. reaua credință, să recunoaștem că una dintre cele mai mari întreprinderi de transport din lume (a treia după Londra și Paris, criteriul fiind numărul de angajați) face vădite eforturi ca transportul bucareștean să devină o adevărată călătorie de agrement. Și dacă mai notăm, de pildă, cîteva cifre, din aceeași expoziție, că bunăoară numărul autobuzelor Roman-Diesel în 1980 va crește de peste trei ori, iar numărul de taxiuri se va dubla aproape, dacă mai notăm că se va circula mai repede și în deplină liniște și siguranță, realizînd faptul că această expoziție constituie „replică” întreprinderii de transport București dată acclora care într-o stație de autobuz sau de tramvai așteaptă încă neconsolați.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

George Enescu văzut de Milița Petrașcu

Milița Petrașcu l-a cunoscut pe G. Enescu prin intermediul soțului ei, Emil Petrașcu, care făcuse temeinice studii de pian, fiind un interpret apreciat în cercurile artistice și de cronicarii de specialitate. Emil Petrașcu a renunțat la activitatea artistică, dedicându-se electrotehnicii și devenind unul din principalii inițiatori ai radiofoniei naționale. Nu a părăsit însă niciodată sălile de concert, cunoscându-l îndeaproape pe Enescu încă din 1918. Împreună cu soțul ei, Milița Petrașcu asistă la concertele Enescu-Bartók din octombrie 1924, după care între ea și marele compozitor și interpret se statornicește o aleasă prietenie artistică. Portretistă redutabilă, autoare a peste două mii de creații, în cea mai mare parte portrete, Milița Petrașcu a fost atrasă în primul rând de marile personalități ale culturii românești, realizând și numeroase schițe, efigii, busturi ale muzicienilor și interpreților George Georgescu, M. Jora, Alfred Alessandrescu, Th. Rogalski, Em Ciomac, Sabin Drăgoi, T. Brediceanu, Maria Tănase, Monique de la Brucholerie, Emilia Guțianu-Alessandrescu și ale altora.

Dar, cel mai mult a impresionat-o personalitatea lui G. Enescu, despre care ne mărturisea că „era o adevărată forță de concentrare și captare pentru mine. După Ion Vinea, a fost cel mai bun prieten al sufletului meu, apropiindu-ne foarte mult și prin vîrstă”. Iar lui Petru Vintilă, cînd elabora cartea sa, i se destăinuia: „Decenii întregi m-am obișnuit să-l văd pe George Enescu animat de moldoveneasca sa

blîndețe meditativă, de liniștea aceea superbă și superioară, care mă făcea uneori să cred că nimicirea sa fizică este imposibilă și imprevizibilă. În portretele și efigiile pe care i le-am consacrat, am vrut ca muzica să fie un ecou omniprezent și victorios, o rapsodie a triumfului setei de a trăi frumos, de a nu muri niciodată”. (P. Vintilă: *Milița*, Editura Eminescu, 1972, p. 53).

Așa se explică de ce George Enescu l-a inspirat un șir întreg de opere, începînd cu o schiță pregătitoare în creion și continuînd cu șase creații sculpturale.

Cea dintîi realizare plastică este un triptic ca de icoană străveche, în mijloc fiind turnat în bronz profilul marelui muzician. Lucrarea reprezintă omagiul adus de Uniunea intelectuală română lui George Enescu cu prilejul sărbătoririi vîrstei de 50 de ani, la 19 august 1931. Cea de-a doua operă, un basoreliev monumental, a fost inspirată de un gest al lui Enescu. „Venea ades în atelierul meu; se așeza la pianul lui Emil și interpreta, înălțîndu-se parcă odată cu muzica în sfere de adîncă gîndire filozofică, de diafană puritate și calm. Odată, cînd și-a luat rămas bun, știînd că se desparte de noi pentru mai multă vreme, ne-a făcut cu mina într-un fel unic. Ei, acest *Salut* l-am prins eu ca o caracteristică de bunătate și umanitate a lui „Enescu”. Compoziția, realizată în ghips patinat, era proiectată pentru a fi turnată în bronz și așezată la Tesconi-Bacău.

Urmează o mască în marmură, pe un soclu tot de marmură, realizată în iarna 1944—1945 care a figurat la expoziția „Căminul artei”. A patra lucrare este un bust masiv, cioplit în marmură, datînd din aceeași perioadă. A cincea lucrare este tot o mască, de data aceasta din lemn (35 cm), așezată pe o placă de marmură. În sfîrșit, ultima operă, un bust monumental, îl reprezintă pe Enescu țînînd vioara în dreptul inimii și se află la Tg. Mureș.

Celui mai mare muzician român i-a fost consacrată o întinsă creație plastică, îndeosebi sculpturală, din care se detașează monumentele lui Gh. Anghel, Ion Jalea, Ion Irimescu. Milița Petrașcu l-a văzut nu atît în monumentalitatea sa, cît „din interior”, surprinzîndu-i acea flacără a genului care a străbătut Europa și lumea, pentru a așeza muzica românească între marile valori universale. Masca lui Enescu este imaginea omeniei.

VICTOR CRĂCIUN ■

Un episod eroic din luptele pentru cucerirea redutei Grivița în anul 1877

30 august 1877, o zi ce se anunță ploioasă, posomorîtă. Înaltul Comandament al Armatei Române decide să pornească un nou asalt asupra redutei Grivița, atacul urmînd să fie efectuat de 4 batalioane. În preajma lor se mai afla și o coloană de flanc alcătuită din tot atîtea batalioane, precum și diviziile III și IV.

Luptele pentru cucerirea redutei au fost deosebit de înverșunate și sîngeroase, armata română dînd dovadă de o vitejie legendară, ce a fost recunoscută de corespondenții de război străini, în special englezi, francezi, italieni și austrieci.

Reduta Grivița nr. 1 a fost cucerită în urma celor trei asalturi vijelioase întreprinse de dorobanții și vînătorii noștri, victorie plătită cu un dureros tribut de sînge, dar prin care a fost nimicit întregul dispozitiv de apărare al inamicului. „Monitorul oficial” din 7 septembrie 1877 apreciază aceste strălucite fapte de arme arătînd că „trupele noastre au mers la atac cu un elan și într-o ordine admirabilă”.

Printre ostașii care s-au acoperit de glorie se numără la loc de cinste neînfricării vînătorii ai batalionului II, care s-au distins în mod deosebit prin calitatea pe care o aveau de avangardă a coloanei de atac.

Comandant al batalionului fusese numit cu puțin timp înainte maiorul Al. Candiano Popescu, unul dintre primii absolvenți ai școlii militare din București, înființată în anul 1851 de Știrbei Vodă.

Ultimul asalt desfășurat cu o deosebită vigoare către orele 19,30, bătălia începînd la orele 15, a făcut ca dirza rezistență a inamicului să fie înfrîntă, iar reduta Grivița să capituleze.

Strălucite fapte de arme au fost înscrise în istoria Războiului pentru independență și de trupele regimentelor 14 și 16 de dorobanți și 5 de linie, care împreună cu batalionul de vînători amintit au dus la victoria acest asalt, determinînd slăbirea rezistenței inamicului, capitularea necondiționată a întregului complex de fortificații și căderea Plevnei, apărută după cum se știe cu tenacitate de Osman Pașa.

Este, să amintim aici, un episod eroic, ce pune în relief vitejia bravilor vînătorii din batalionul II.

Este vorba de fapta de arme a ostașului Grigore Ion care a izbutit, făcînd dovada unui curaj deosebit, să smulgă steagul cel verde al armatei otomane din mina inamicului, după o înleștare sîngeroasă. La cucerirea acestui trofeu au mai contribuit sergentul Stan Gheorghe și caporalul Nica Vasile din aceeași formație de vînători, care au lovit de moarte pe cei care săriseră în ajutorul osmanliului.

Odată cu această captură au mai ajuns în mîinile românilor și trei tunuri.

Pentru comportarea sa vitejească, Grigore Ion a fost avansat la gradul de sergent și decorat în mod excepțional cu ordinul „Steaua României”, deoarece această distincție nu se acorda decît ofițerilor. Ostașului român i-a mai fost conferită de asemenea înalta decorație a armatei rusești, «Ordinul crucea Sf. Gheorghe».

În timpul luptelor părăria de vînătorii a sergentului Grigore Ion a fost străpunsă de trei gloanțe dușmane, iar mantaua pe care o purta, ciuruită de proiectile.

Drapelul turcesc cucerit a fost prezentat în ziua de 1 septembrie 1877 comandantului suprem al trupelor româno-ruse, în semn de omagiu de cel care l-a capturat, iar tunurile au fost transportate la București, unde două din ele au fost amplasate ca trofee de război la statuia lui Mihai Viteazul. Steagul verde al profetului a fost depus la Arsenalul armatei. Din păcate, după 18 ani de la desfășurarea acestor momente eroice sergentul Grigore Ion (originar din comuna Mălăiești, județul Prahova) a trebuit să suporte grava jignire adusă de un impostor ce a încercat să-i răpească prestigiul faptei sale eroice, adevărul istoric a fost restabilit și drept despăgubiri morale sergentul Grigore Ion a primit 20 000 lei, obținuți prin subscripție națională.

PAUL C. LUCESCU ■

O carte pasionantă a lui Eugen Barbu

Poezia română contemporană, primul volum din O istorie polemică și antologică a literaturii române de la origini pînă în prezent (lucrare proiectată să apară în 15 volume!), a tulburat apele destul de calme ale vieții noastre literare. Cartea lui Eugen Barbu a subjugat pe unii prin atitudinea sa tranșantă, lipsită de complexe, față de creația poezilor români din ultimele trei decenii (de fapt se examinează parțial și fenomenul liric românesc din deceniile anterioare), prin verva sa polemică, după cum altora le-a stîrnit reacții violente, bineînțeles, în primul rând autorilor analizați necruțător, precum și unora dintre critici, pomeniți fără simpatie (între ei și „smecherii” de pe margini decorați cu ocaziile de confrățiri la fel de sărași cu duhul!). În orice caz, ea nu a lăsat indiferent pe nimeni dintre cei care au citit-o, pentru că se parcurge ca un adevărat roman cu multe peripectivă care te ține în răsuflarea tăiată, așteptînd să vezi ce mai urmează. Și, desigur, se citește cu febrilitate nu numai capitolele vitriolante. Mai mulți soldați și păcatele poezilor: deliranți impostori, aventurieri, inegali, fabricatori, în care, din nefericire, figurează pe nedrept și unii poezi valoroși (Ana Blandiana, Ileana Mălăncioiu etc.), după cum, în alte secțiuni ale cărții, Nichita Stănescu, Marin Sorescu nu sînt deloc tratați cu blîndețe. În această carte fermecătoare există unele inechități, precum și unele erori de informație. Comentariul s-a urzit să observe că Eugen Barbu nu a prezentat în paginile volumului său o seamă de poezi importante pentru literatura română contemporană (dar unele omisiuni aparțin omului Eugen Barbu și nu cercetătorului literar Eugen Barbu), că nu întotdeauna a transcris fidel datele de apariție ale unor cărți, că ierarhiile literare pe care le propune nu coincid cu cele stabilite de critica literară. Dar toate acestea nu spun nimic despre spiritul primului volum din O istorie polemică... Eugen Barbu nu a compus o lucrare didactică pentru uzul elevilor și profesorilor de liceu, nu le-a pus acestora la îndemînă un instrument de lucru riguros din care să ia informații exacte și complete despre diferiți autori. El a scris o carte plină de viață, care are ca ilustru model, după cum s-a remarcat, Istoria... lui G. Călinescu, „divinul critic”, cum frumos îl numește Eugen Barbu.

Autorul Prințepelui este „Iacom de poeme frumoase”, așa cum singur o mărturisește, și în acest volum înțelegem antologie sute din cele mai turbătoare versuri ale poezilor naștri de azi. Dar, în același timp, autorul Poeziei române contemporane nu uită niciodată că este un prozator și în loc să comenteze distant volume el eroizează admirabile portrete („Nichita Stănescu rămîne în continuare un poet plin de surprize, în căreia de mestecuguri străni, un Carliostro al nostru, impudabil cu brelocuri și amulete lirice, un șaman trăind în corturi roz-prăzului, pătît de pisici mistice care devin hîncă cînd te apropii de rezidența magului, sub oriflame cărui se adună deopotrivă ereți și cucuvele, prigorii și avile imperiale, conderi cu aripile arse, într-un cuvînt Nichita Stănescu e un diabol!”), evocă scene de la conacul Luceafărul sau din redacția revistei Luceafărul, prezintă comportamentul unor poezi în diverse împrejurări, descrie vechiminte sau inte-

rioare. Ca într-un roman cu întâmplări palpabile, în carte foiesc o sumedenie de eroi, fiecare cu destinul său, mai mult sau mai puțin fericit, și care, deși îi putem întîlni pe stradă, le putem vorbi, îi putem asculta cum își recită poemele, au căpătat parcă aura unor personaje fictive. Nu știu cîți au citit poeziile lui Miron Georgescu, Vasile Vlad, Vasile Zamfirescu, George Mehedinți și ale altora, dar cu siguranță că aceștia au fost reținuți de cititori mai curînd din cartea lui Eugen Barbu, în urma tratamentului aspru pe care acesta l-a aplicat versurilor lor. Zadarnic încearcă autorul să ne convingă că a căutat „să păstreze ținuta unui arbitru într-un foisor singular”, el este în permanență prezent în paginile pe care le scrie, unde domnește o agitație grozavă, fiecare cuvînt așternut de el pe hîrtie fiind rezultatul unor violente combuscții interioare, deoarece autorul Prințepelui disprețuiește scrisul lipsit de participare sufletească: „Nu mința cine spunea că e mai bună desfrînarea cuvîntului decît absența temperaturii lui”. Poezia română contemporană e opera unui mare romancier, de o evidentă și declarată subiectivitate, dar de o subiectivitate care ține de domeniul artei. El urmărește destinul eroilor cărții sale, se bucură atunci cînd ei izbutesc (adică scriu bine), îi răspăștește cu generozitate în cuvintele alese (de pildă, pe Ioan Alexandru, Ion Gheorghe), sau îi muștră, îi ocărăște minios atunci cînd îi înșală așteptările, le exclude orice drept de supraviețuire literară, după care, citeodată, se înduioșează, le iartă greșelile și le mai acordă mărinimos o șansă de reabilitare.

Unele din paginile Poeziei române contemporane aduc în memorie paginile altor cărți ale lui Eugen Barbu. Capitolul Balcanici și bizanțini amintește indiscutabil atmosfera romanului Prințepelu, după cum atunci cînd face inventarul universului poetic al lui Petre Stoica ne aducem aminte voluptatea cu care scriitorul numea rînd pe rînd obiectele din magazinul de antichități al doamnei Smaranda Robescu, eroina din Incognito. Smetun-denii, redescoperii apetente pentru cuvîntul conerț, pentru exprimarea cit mai plastică și mai directă a autorului marelui roman Groapa.

Eugen Barbu se lamentează citeodată în fața teancurilor de volume de poezie proastă, precum odinicăroră cronicării cînd istoriceau faptele cumplite din vremurile lor. Dar tonul polemic al cărții nu înseamnă o denigrare a poeziei noastre contemporane, dimpotrivă, autorul crede că prin reprezentanții săi de seamă ea ocupă un loc de frunte în poezia europeană de azi.

În fond, Poezia română contemporană este o meditație despre creația poetică, despre succesele și înfrîngerile ei, meditație susținută cu mijloacele de expresie ale unui romancier. Serisă de unul din marii noștri scriitori de astăzi care a avut entuziasmul și răbdarea să parcargă sute de volume, unele excepționale, destul de multe peabile, ea pune întrebări, oferă răspunsuri, încită la discuții pasionante și își așteaptă replica. Aceasta — cum spunea Adrian Păunescu — nu pot fi doar opiniile favorabile sau negative ce le-a provocat, ci alte cărți despre același material literar.

Dar asupra primului tom din O istorie polemică... apariția din păcate singulară în peisajul literaturii românești contemporane, un eveniment al vieții noastre literare, revista noastră speră să mai revină.

GEORGE ARION

O situație paradoxală

Este într-adevăr o situație paradoxală că Istoria literaturii române de G. Călinescu, poate cea mai importantă lucrare a istoriografiei și criticii românești, se află de mai bine de trei decenii în afara circuitului cunoașterii obștești, de care tocmai ea avea toate motivele să beneficieze. Existență, după cîte înțelegem, în două versiuni, cea din 1941, și alta, intrucitivă diferită și foarte inegal dezvoltată, la care autorul a lucrat pînă în clipa morții — editorii par a fi în nehotărîre asupra soluției: care din două? Mai degrabă credem că e vorba de unul din acele cazuri de mare amor, în care obiectul devine și victimă, sufocat pînă la urmă de prea pasionalele și nedoritele îmbrățisări.

Dar Istoria lui Călinescu trăiește... Deși s-a tras în numai o mie de exemplare și constituie o raritate pe piața cărții, ea este neconținut citată și spre mirarea cititorului mai virstnic, e cunoscută chiar și de cei mai tineri critici, care nu o „utilizează” numai ca punct de referință, dar dovedesc că i-au asimilat substanța în cel mai profund înțeles al cuvîntului.

Nu vrem să spunem că, așa stînd lucrurile, ea poate să nici nu mai fie reeditată, pentru că și așa o cunoaște toată lumea. Dimpotrivă, socotim că ambele versiuni trebuie publicate, pentru că diferența eventuală dintre ele ne-ar apărea ca foarte semnificativă pentru ideile autorului. Să nu uităm că atunci cînd îi apărea această carte, el abia implinise patruzeci de ani și că în sfertul de veac următor el a revenit, și-a revizuit unele opinii critice, le-a nuanțat. Scrisul lui presupune etape ale înțelegerii și trebuie înțeles ca atare; materialul acestei judecări se însușește pe o distanță destul de lungă, din care editorii au fost mai generoși cu articolele dispărute.

O carte despre această carte ar constitui o pasionantă încercare, de care ne mirăm că nu ispitește inițiativa vreunui istoriograf mai tânăr. În ea, urmărirea destinului ei în critica actuală ar constitui un capitol deosebit de copios și de dificil. Căci, ani de zile, Istoria lui Călinescu a fost textul de referință fundamental în judecarea unei întregi literaturi. O bună parte din ceea ce s-a scris în critica actuală e o replică, o dezvoltare, o încercare de aprofundare a întuițiilor călinesceni.

„Și cînd nu i-au tinuț puterile să facă mai mult, unii s-au mulțumit numai s-o „ciugulească”. Iată un exemplu, din mai multe.

Vorbind de lipsa de ecou a filozofiei lui Conta în străinătate, Călinescu scria în Istoria... sa (ed. 1941, p. 384):

„Cartea nu întîmpină printre gînditorii cărora li se trimise decît civilitate. Spencer răspunde printr-un formular, iar Haecckel speră să găsească vreme de a-i citi opera.”

Iar Al. Piru, în capitolul despre Conta din Istoria literaturii române, III, 1973, Editura Academiei, p. 72:

„Cît despre ecoul peste hotare al acestei filozofii, el a fost mai mic. Herbert Spencer chestionat răspunde printr-un formular, Haecckel spera să găsească timp spre a-i citi.”

Nu ar fi normal ca frazele, dacă nu și ideile lui Călinescu să apară în contextul lor firesc și sub semnătura adevăratului lor autor?

ALEXANDRU GEORGE

CRONICA LITERARĂ

Texte pentru Phoenix

O carte admirabilă, *Texte pentru Phoenix*, tipărită și scrisă cu mult gust, semnează Șerban Foarță împreună cu Andrei Ujică. Poemele sînt destinate muzicii, dar nu numai muzicii. Autorii nu sînt firește niște simpli textieri și mai ales nu fac poezie de ocazie. Surprinde, ce-i drept, colaborarea, fiind vorba totuși de poezie. Compoziția urmează însă reguli strict. Chiar variația de registre e mai mult aparentă, întrucît poemele pot fi intonate cu aceeași voce, mereu egală cu sine, aproape impersonală, dar cu un timbru distinct și nu mai puțin învâluitor. Aceasta e poezia canonică prin excelență, fie și numai „în spirit”, cum afirmă cei doi poezi în *Antet*. Mai semnalăm sugestia mitologică din titlu sau de aiurea. Altcîri, cînd nici nu te aștepti, jocul verbal (altfel, savuros) face loc simbolului și alegoriei. Acesta e reversul grav al cîntecului. În tot volumul, esențială e tema morții și a regenerării prin foc. Piesa ultimă se numește *Pasărea Phoenix* și dă sens întregii vizii: „Iată că se-nnoare cel ce, singur, hăru / are de-a renăște, curățit prin jarul / rugului extatic; cel hrănit cu-ambrizioze, / la Livan, de Duhul; pasărea cea roșie”. Ritualul, e limpede, antrenează nu numai cuvintele, ci și „ideea”. Melodia vine din adînc.

E firesc să ne întrebăm în ce măsură o asemenea poezie este originală. Sînt vizibile mai ales ecouri din baladele lui Ion Barbu. Nu e mai puțin adevărat că pasișta inteligentă și tonul solemn, ușor patetic (niciodată hilar) dau un produs subtil și inimitabil. În culori tari sînt evocate animale fabuloase, din literatura

veche, precum Dulful (adică delphinul), Inorogul, pasărea Calandrinon, Vasiliscul etc. Afectarea naivă a versului aduce un farmec în plus. Ca și dulceata limbii. Harul cîntecului topește uneori toate clișeele. O veritabilă sinteză lirică apare în *Invocație*. Alături de ritmuri folclorice stau secvențe în maniera Dosoftei, Miron Costin și bineînțeles Ion Barbu.

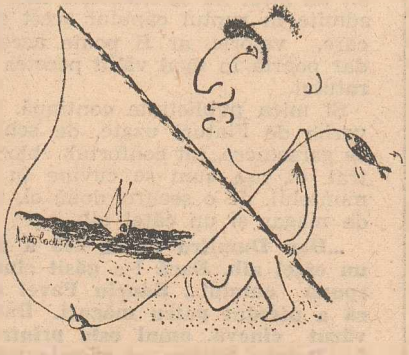
Curios acest amestec de improvizatie ludică și intenție riguroasă. Poetul pare mereu dublat de critic. Imaginația este limitată doar la cîteva teme. Și acelea extrase din tradiție. De la început pînă la sfîrșit se exersează același mod liric. Ceea ce particularizează compunerile e finețea interpretării și vivacitatea limbii. Mai adăugăm că procedeul preferat este parafraza și variațiunea pe tema fixată. Așadar, o poezie atent elaborată, cu mijloace fastidioase: ruperi de ritm, versul sau strofa în trepte, rime rare, dislocări și fragmentări etc.

Interesul e susținut și de regia ansamblului. Cartea se deschide propriu-zis cu niște „cantafabule”. Dintre ele *Pasărea Calandrinon*, ritmată extraordinar, trimite direct la *Floarea Darurilor*. *Pasărea* aceasta are puteri supraomenești și presimțe moartea. Știna casei conține, de asemenea, elemente de magie populară. E vorba de sarpele sacru, păzitor al căminului. Mai încolo *Vasiliscul* și *Aspida*, subintitulat „alegorie și simbol”, dispune o serie de incantații în schema epică din *Riga Crypto* și *Iapona Enigel*. Deja în *Norocul Inorogului* cadrul simbolic se estompează brusc. *Invocația* către menestrel și frăgezimea unor imagini (cu reminiscente din Eminescu) aduc o notă suavă și discretă. Sînt și unele accente de elegie foarte elevată, la fel ca în *Pasărea Calandrinon* și ca în atîtea alte poeme. Ai zice că toate aceste fapuri de vis, atît de innocente, vorbesc mai mult despre moarte decît despre viață: „A psevdofiarelor cînd viața-neviașă”. *Serena-*

dă iese din tiparele de pînă acum, subliniind un moment de pură virtuozitate. Este și poemul cel mai canonic structural. Cu *Deliful*, dulce Dulful nostru venim iarăși la ritm și limbaj. *Zoomahia*, poem de proporții, alternînd versurile cu proza, descripția fantezistică cu reflecția nu e străin de unele sonorități latine de efect și nici de invenții verbale de tipul: „se rătăiau, / se asturzeau, / se cocostreceau, / se mult-egretau, / se inorogau. // Il așteptau pre Finics!” Ultimul vers anunță poemul final, *Pasărea Phoenix*, despre care am mai vorbit. Mai consemnăm doar niște vocabule din recuzita alchimistă („matrice”, „athanor”), pe o temă din Ion Barbu, cel din *Oni dogmatic*. Am rezumat astfel întreg volumul, umitor de unitar prin concepție și prin motivele fundamentale.

Texte pentru Phoenix marchează un debut matur.

CORNEL MORARU

DINU SĂRARU a predat Editurii Eminescu noul său roman *Caricatură de SORIN POSTOLACHE*

Preferință și direcție

Citind în *Contemporanul* din 13 august o dezbateră despre critică mi-am dat seama că micul meu articol apărut în *Flacăra* exact cu o zi înainte sub titlul *Scriitorii și critica* are nevoie de o precizare; afară de astaș vrea să spun și eu ceva în legătură cu tema acelei dezbateri care era „critica de direcție”.

Mai întîi precizarea. Spunem că „a prefera” e o atitudine capricioasă și subiectivă, incompatibilă cu critica și că un critic adevărat nu reduce universal valorilor la preferințele sale; vorbeam acolo de alegere și ierarhizare, prin urmare nu piedam pentru indiferență. Valorile reale, foarte mari sau mai puțin mari, sînt practic în număr nesfîrșit, iar criticul, deși evident nu le poate cuprinde pe toate, nu are în principiu dreptul să excludă nici una: valoarea în sine e, ca și viața, un miracol „ontologic”. Așadar, nu numai Homer și Shakespeare, dar și Flaubert, dar și Mărimere, și alții, mai mari sau mai mici.

Un critic trebuie să aibă două compartimente ale gustului: pe lîngă gustul său intim, de simplu cititor, care-și poate avea, firește, preferințele, el e obligat să aibă și un al doilea gust, să zică așa „general”, obiectivat, capabil să înțeleagă și să aprecieze orice valoare reală. El poate de pildă să nu fie amator de literatură fantastică, dar trebuie s-o înțeleagă și să facă abstracție de gustul său intim dacă scrie despre ea. E adevărat că orice critic are domenii și autori despre care scrie mai interesant și mai pătrunzător decît despre altele, dar asta e o stare de fapt, nu ideală; afară de asta, ca orice scriitor, un critic își are temperamentul propriu, care intră în alcătuirea talentului său literar ca atare. Este adevărat că în critica numită „impresionistă” temperamentul se manifestă adesea în dauna celui de-al doilea gust lăsînd prea mult cîmp liber „preferințelor”, dar atunci nu e vorba de critică propriu-zisă ei, în cazul bun, de o eventual delectabilă literatură (de exemplu, Jules Lemaitre); în alte cazuri, „impresionismul” nu e altceva decît motorul prim, declanșator al reflexiei critice, susținută de consecvență, rigoare, cultură, ca de pildă la un Robert Kemp; impresionismul, prea mult hult (pe ne-gîndite, din modă științistă și din lenea minții) nu e deloc necompatibil cu știința, cu studiul răbdător, cu criteriul temeinice și gîndire coerentă: așa spune, dimpotrivă, că îndeamnă la ele și le extrage esențele infinite succulente.

Recuzînd „preferințele” am aerul de a preconiza un fel de neutralism, pe care evident că nu-l poate adopta critica „de direcție”. Aici tîm să fac o distincție: critica de direcție are opțiuni, nu preferențe. Nu e același lucru, opțiunile fiind deliberate și decurgînd din poziții teoretice.

În discuția din *Contemporanul* mi s-a pîrut că D. Micu lărgeste excesiv sfera criticii de direcție, spunînd: „Funcția orientativă fiind un implicat definitoriu al activității critice, e clar că toți practici, în acest sens larg, o critică de direcție”. Nu totdeauna „implicatul” acesta se face simțit, bunăoară în critica exegetică și heuristică: ce „funcție orientativă” au de exemplu eseul lui Tudor Vișan despre Ion Barbu, cele cinci volume despre Eminescu ale lui George Călinescu, studiile lui Georges Poulet asupra timpului la cîteva mari scriitori sau ale lui Bachelard asupra elementelor arhetipale în psiha poetică? Chiar și cu o orientare clară, cum ar fi raționalismul normativ al lui Șerban Cioculescu, critica nu este încă, prin aceasta, una „de direcție”, fie și „în sens larg”. Nici afirmația lui Ov. S. Crohmăniceanu, cum că ar exista în critică și „direcții nedeculate”, nu-mi pare acceptabilă deoarece o tendință latentă în critică nu-i poate defel atribui acesteia caracterul de direcție. Critica de direcție decurge dintr-o ideologie literară explicită, cum foarte just au arătat în aceeași discuție L. Ulici și G. Dimisianu. Dar și aici apare o aporie, în întrebarea pe care și-o pune L. Ulici: „la noi astăzi există o unitate a ideologiei literare și rămîne de văzut dacă înăuntrul ei e posibil să existe mai multe critici de direcție”. Asta ar putea chiar explica absența astăzi la noi a criticii de direcție, asemenea critică neexistînd decît împotriva altei direcții și avînd esențialmente un caracter polemic. Totuși unitatea ideologiei nu exclude existența mai multor „direcții”, de exemplu „tradiționalism” și „modernism”, care au existat și în trecut, într-o cu totul altă structură social-economică și pe care, bineînțeles, multe tîm mutandis, le putem discerne și acum. Direcțiile acestea nu se bucură încă, în actuala lor resurgență, de foarte explicite critici de susținere, dar ne putem aștepta ca acestea să se defînască și să se constituie. Se bucură însă cel puțin de cîte un eminent poet care le reprezintă cu strălucire: Ion Gheorghe și Nichita Stănescu.

Direcția nu criticul o creează, e bine să amintim aceasta. Iar un critic care s-ar sili să inventeze una ca să-și arge o reșe de șef n-ar fi decît un personaj de comedie. Critica de direcție apare acolo unde (și atunci cînd) anumite date reale și specifice ale culturii determină direcții diferite și durabile, cu motivații serioase. A crede însă că ea reprezintă în sine o calitate superioară celei de critică pur și simplu e o superstiție dogmatică și denotă o deficiență a simțului critic.

AL. PALEOLOGU

JINA, DINCOLO DE CULMI ȘI DINCOLO DE VEACURI LA PORUNCI, în singura zi din săptămână când oamenii risipiți pe munții lor ajung să se vadă la față, nimeni nu poruncește nimănui

O secure, două oi, un pui de măgar, un câțel alb, se caută ciobani, se caută băcițe, un microunivers de muncă, omenie și cinste — toate acestea se regăsesc într-un registru gros, cu scoarțe tari și mirosind parcă a iarbă de munte și fin cosit. Este registrul „La Porunci” în care, săptămână de săptămână, an după an, se aștern chemările satului, ale acestei așezări de ciobani din inima Carpaților, din inima țării, Jina cea dincolo de culmi și dincolo de veacuri. „Așijderea și noi, în puterea acestui înscris — citim într-un act de la magistrul Sas al Sebeșului dat în 1396 unor români — le-am dat voie să-și găsească loc unde le va plăcea și de voia lor și-au ales culmea dealului Jinei, aproape de munți, loc înțelenit și plin de pădure, pe care, după ce îl vor curăța cu osteneala lor și îl vor lucra, să nu-i poată scoate alții”. Și, în adevăr, de-a lungul veacurilor, jinarii au curățat muntele cu osteneala lor, l-au lucrat și nimeni nu i-a scos de acolo.

Așa cum s-a statornicit din bătrâni, în fiecare duminică obștea se adună în fața primăriei, La Porunci. De fapt, nimeni nu poruncește nimănui. Oamenii află noutățile, ce se mai întimplă prin țară, ce legi au mai ieșit și apoi grinde a se desfășura un soi de mică publicitate vorbită, ale cărei urme se regăsesc în catastriful de care vorbeam și care, în cuvinte telegrafice, evocă întreaga viață a acestei comune din județul Sibiu. Duminică, singura zi din săptămână când jinarii

risipiți pe munții lor ajung să se vadă la față, La Porunci ține loc și de ședință, și de adunare populară, și de ziar.

...Beschiu Dumitru din Pripion a găsit o săcură. O publică pentru a doua oară... Moga Dumitru, nr. 233, a găsit două oi albe. Anunță pentru a doua oară... Dacă a găsit cineva un pui de măgar, să anunțe pe Beschiu Ilie de la 760... Vlad Dumitru de la 1099 a găsit un miel și tot el are unul pierdut...

Un om a găsit în munte o secure. Și în fiecare duminică se înfățișează La Porunci, caută pe păgubaș cu încăpăținare, o „publică” întâia oară, a doua oară, a treia oară, până s-o găsi. Iar cel care a pierdut un miel și a găsit un altul nu se liniștește nici el, nu admite în ruptul capului acest schimb care, valoric, ar fi poate acceptabil, dar poartă în mod vădit pecetea necuratului.

Și mica publicitate continuă. Nu e vorba de Fiaturi uzate, de schimburi de garsoniere, tot confortul, bloc central ci, așa cum se cuvine în inima muntelui, de o secure, două oi, un pui de măgar și un câțel alb.

...Dan Dumitru de la 293 a pierdut un câțel alb. Dacă l-a găsit cineva să spună omului... Banciu Pavel anunță că a pierdut patru măgari. Dacă i-a văzut cineva, omul este printre dv... La Rotaru frizeru se găsește un ciine ciobănesc... Pierdut iapă Italia...

Ciudat, ce fel de iapă o fi? Să se fi dus cumva un jinar la Roma în excursie, călare pe o iapă, și acolo, în

iureșul traficului, a rătăcit-o? Realitatea este însă mult mai simplă. Astăzi, caii și iepele jinarilor se exportă și în Italia.

Uneori strigările capătă rezonanțe stranii.

...Inscrierea în munți se face luni și marți. Cine nu se prezintă, se dau munții la alții...

Senzațional. Dacă nu te prezinzi ziua fixată, munții se dau la Multiseclara istorie a acestei așezări montane este astfel bruscat proiect în contemporaneitate. În aceste ale Carpaților s-a constituit, cu compania a 5-a a regimentului 1 de graniță. De la stăpânire locu au primit atunci un ținut care s

OPINIA PUBLICĂ IN ACȚIUNE

Procurorul cere recurs

După cele aflate am încercat, pentru o clipă, în mod stupid și absurd, gândul că pe lumea asta totul e posibil și că regulile de trai sînt iluzorii, că viața însăși se poate prăbuși peste tine, ca un dulap, strivindu-te.

Și veți vedea de ce. Nu cu mult în urmă, la Procuratura sectorului 8 s-a înfățișat Lucreția Drăghici, împreună cu fiica sa, Maria. Aceasta din urmă, într-o stare de agitație și confuzie, a povestit că fusese victima unei încercări de viol. În sensul celor spuse, prezenta o dovadă, certificatul semnat de medicul legist: pe trup și pe membre, semne de violență. Lovituri și mușcături.

Procurorul de serviciu a descoperit întocmind dosarul cu nrul 106 pe 1976. Au urmat de scris ale victimei, ale părinților ei, a fost audiat martorul Niculaie Gheorghe. Povestind, și semnând, el a certificat fa numitul Ion Papuc o atacare lentă pe Maria Drăghici și d rîrșia sa curmase agresiunea. acestor evidențe Ion Papuc, c nu recunoștea și nu recunoștea urma să fie trimis în judecată. babil condamnat. Cum îi era și cum era și foarte firesc, p s-a aplecat cu atenție asupra rînd din actele adunate în d

„Dacă a găsit cineva un căfel alb să spună omului“. Și nu uitați să-l anunțați și pe Beschiu Ilie dacă ați întâlnit, cumva, un pui de măgar. (Prima fotografie din stînga)

Un mod de a trăi. Prin aceste locuri datează de pe vremea magistrului Sas al Sebeșului, cu șase veacuri în urmă, cînd românii „de voia lor și-au ales culmea dealului Jinei, aproape de munți, loc înțelenit și plin de pădure, pe care, după ce îl vor curăța cu oste-neala lor și îl vor lucra, să nu-i mai poată scoate alții“. (A doua fotografie din stînga)

brînzeturile cele mai alese, în timp ce în alte așezări sibiene, la Rășinari, Orlat, Săliște, acestea sînt preparate, de regulă, de bărbați. Aiurea, femeile merg la piață cu untul, brînză, cașul, urda, în timp ce la Jina bărbații sînt acei care vînd brînzeturile preparate de femei. Această faimă a jinarilor s-a tot lățit, drept care La Porunci vin oameni de la zeci și sute de kilometri în căutare de băcițe dar și de ciobani. ...Munteanu Toader din Porumbacu de Jos are nevoie de o bace care știe să facă numai caș. Omul se găsește printre noi... Neagu Nicolae din Poiana are nevoie de o bace în Banat. Oii sînt 250 minzări... Un C.A.P. de lângă Caransebeș are nevoie de ciobani... Se poate vorbi cu șeful de fermă. Este printre dv. ...

Toamna, după ce dă bruma, scurt popas în Jina, apoi, din nou la drum cu oile către șes, spre Bărăgan sau spre Cîmpia Banatului.

Și iată că anul trecut s-a anunțat La Porunci cum că oile vor trebui transportate spre locurile de iernare cu trenul sau cu autocamionul. Această dispoziție primită pe linia forurilor agricole de resort era perfect justificată, fiind vorba de un sistem modern aplicat cu succes și în alte țări, și avînd între altele avantajul de a proteja culturile. Numai că în viață nu totul se petrece exact ca la carte. Cînd mulți jinari s-au dus la I.T.A. din Sebeș pentru a obține convenitele camioane, li s-a spus:

— Stați, fraților, să facem mai întii o socoteală. Cîte oi aveți? 12 000. Bun. Cîte încap într-un camion? 35. Să împărțim 12 000 la 35... Maică, măicuțică, păi v-ar trebui un șir de camioane cam din Sebeș pînă la Lună. N-avem.

Au alergat jinari la Miercurea Sibiului, după vagoane. Cînd le-au aflat păsul, ceferiștii nu au fost prea fericiți.

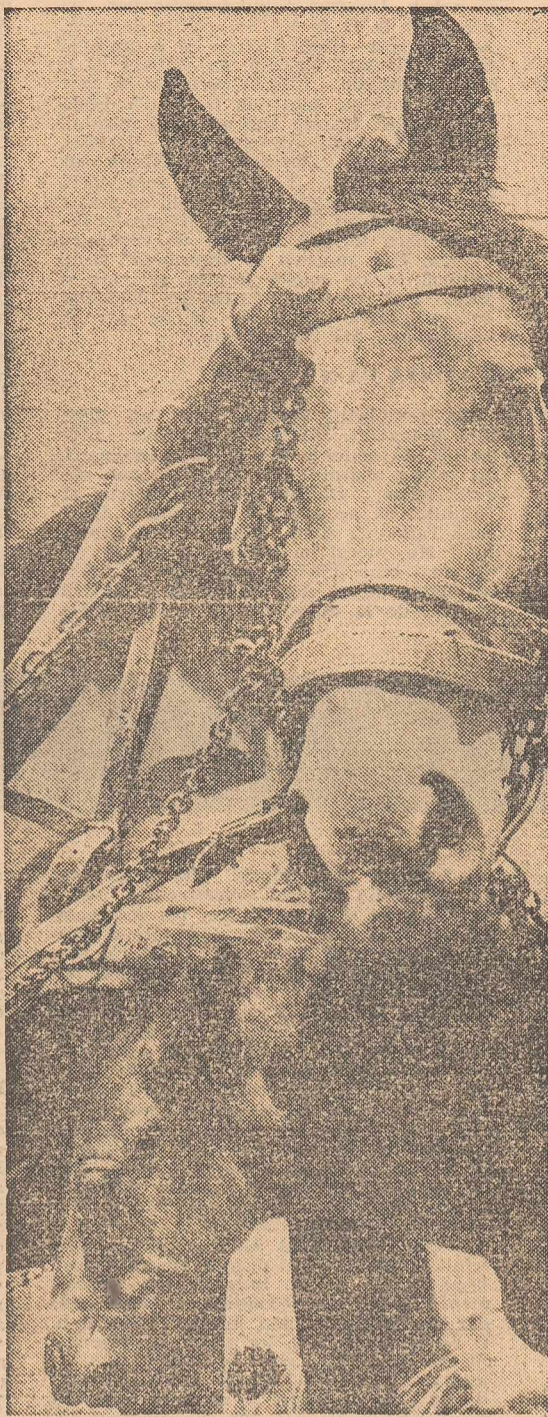
— V-ar trebui garnituri întregi. Unde mai punem că multe vagoane se află în dezinfecție, că spălătoria este defectă. Regretăm dar...

Unii jinari s-au mai descurcat; Ian-cu Sterp zis Brădeanu a izbutit să trimită o turmă motorizat; alții au luat-o tot pe jos, ca pe vremea magistrului Sas al Sebeșului; cițiva, puțini, au vîndut oile. Zicea unul:

— Le-am vîndut la o cooperativă agricolă din Banat. Sînt bătrîn, nu mai pot să iau frigul Bărăganului cu măgarul după mine.

Au mai rămas însă destule oi la Jina și cei tineri nu se sperie să ia frigul Bărăganului cu măgarul după ei. Cît despre necazul cu transumanța pe roate, așa-i la început, orice lucru nou își are surprizele lui. Sperăm că în toamna aceasta se vor lua din vreme toate măsurile ca să-și găsească rezolvări și probleme aritmetice de tipul: „Dacă niște oieri au 12 000 oi și într-un camion încap 35, de cîte camioane are nevoie I.T.A. Sebeș pentru ca toată lumea, inclusiv oile, să fie mulțumite?“

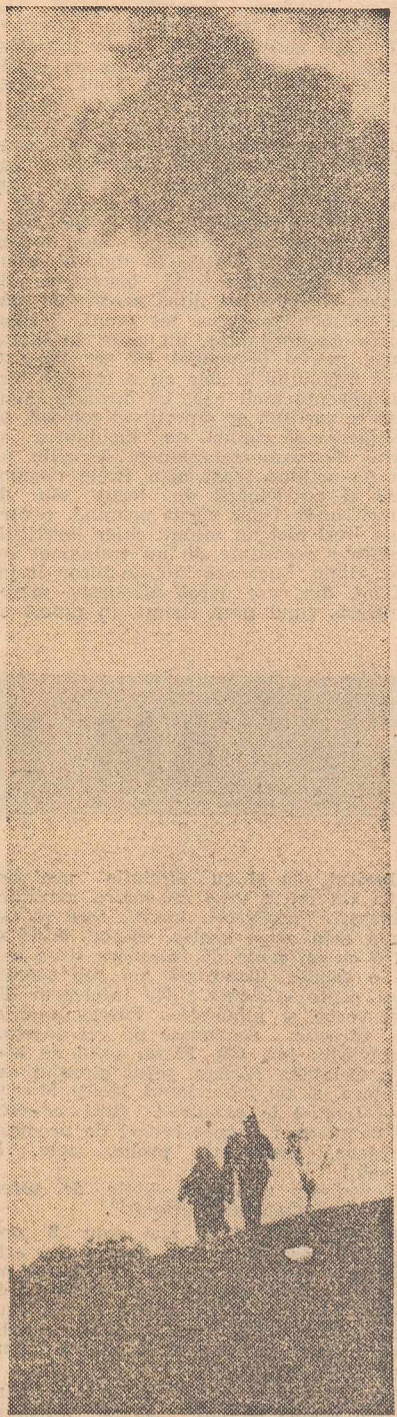
Din nou La Porunci. ...Începînd cu anul școlar 1976—1977 la școlile de șoferi profesioniști se primesc numai absolvenții a zece clase...

„Pierdut iapă Italia“.

Zeul Automobil nu a putut ocoli nici acest colț pierdut al Carpaților. Tehnica nouă bate la ușă. Firește, nu numai sub chipul școlilor de șoferi profesioniști. Peste 40 de jinari au absolvit, în ultimii ani, institute de învățămînt superior, majoritatea devenind ingineri sau profesori. Curios, nici măcar un singur medic printre ei! Cînd vin acasă în vacanță, ei își ajută părinții la muncă. Tatăl îi scrie fiului, inginer la Mediaș: „Copile, să-ți iei concediu în iulie, că avem nevoie de tine la coasă și la strînsul finului“. Și astfel se continuă, în ipostaze moderne, un meșteșug și o tradiție.

— La noi — ne spune directorul școlii de opt ani, profesorul Dorin Bogdănel, el însuși localnic — nu există paraiziți sociali. Nici măcar unul singur, pe raza întregii comune, care are sate și cătune pe distanța de 30 km. Tot omul se scoală la 3 dimineța, iese la coasă sau la altă muncă. Și copiii, și bătrînii ajută în gospodărie. La noi se cosește pînă îngheață apa în tioc, adică în vasul în care coșagul își poartă gresia. Comuna înflorește. Oamenii își fac băi, unii umblă să-și instaleze un soi de încălzire centrală, mai mult de

S-ar putea ca omul cu coasa să fie inginer la Mediaș. Nu vă mirați. Cei 40 absolvenți de institute de învățămînt superior, cîți numără azi Jina, această comună pierdută din Munții Sibiului, primesc asemenea scrisori: „Copile, să-ți iei concediu în iulie, că avem nevoie de tine la coasă“.

jumătate din case au fost construite în ultimii ani. Această bunăstare doar prin trudă se ține. Adevărat, la noi în munte munca e de un fel deosebit, dar dacă te gîndești bine, aceeași este peste tot.

Într-adevăr, munca, omenia, cinstea aceleași sînt pretutindeni.

...Beschiu Dumitru din Pripion a găsit o săcură. O publică pentru a doua oară... Tovărășia de la Hanășu merge la tuns marți... Cine vrea să dea două vaci în mulsoare la Fintinele poate da și două sterpe cu ele. Să stea de vorbă cu Fundu Dumitru factorul... Dacă a găsit cineva un pui de măgar să anunțe pe Beschiu Ilie de la 760... Inscierea în munți se face luni și marți. CINE NU SE PREZINTĂ, SE DAU MUNȚII LA ALȚII...

LIONEL NIȚESCU

încea din Munții Sebeșului pînă către Valea Lotrului. Pe acești munți urcă ei de veacuri cu oile.

În fiecare primăvară se face aci așa-numita inscriere în munți, se alcătuesc tovarășiile de oieri și se numește cite un cap de munte. Capul și muntele. Apoi cu toții urcă pe Haneș, Bungurez, Șerbota, Gropata, Marginea și Man, Oașa.

Toamna, după ce coboară din nou în Jina, oierii se strîng în casa capului, unde fac „aruncările“: cit s-a cheltuit, cit s-a ciștigat, cit ia fiecare, fiecare după munca sa. Ceea ce nu exclude, ci dimpotrivă presupune, cea mai strînsă întrajutorare. Cînd cade răpasta pe un gospodar, bunăoară cînd răsnetul îi lovește turma și o nimicește printr-o dramatică electrocutare în lanț, toți pun mîină de la mîină; bătenii îi dau, fiecare, cite o oaie, bani, tot ce are nevoie, și astfel omul simte permanent sprijinul obștii. Întrebați-l, pe pildă, pe Sava Ion zis Ion al lui Loma cum a simțit el umărul obștii, nu demult, într-o asemenea împrejurare.

În această lume de oieri, la mare reț este meșteșugul femeilor, care fac

stăpînea și următoarea întrebare: Ion Papuc, vecin cu familia victimei, un om care, după vîrstă, putea fi tatăl Mariei, era capabil să comită asupra acesteia un asemenea act brutal cum este violul? Și chiar în holul blocului unde locuiesc? La un moment dat în declarația martorului principal Niculaie Gheorghe procurorul a găsit două aspecte ce suscitau reevaluarea acesteia. Niculaie Gheorghe locuia în același bloc cu victima dar la altă scară; la 5.30, ora agresiunii, nu era încă deschis complexul alimentară unde se vinde lapte și de unde declara că vine el, martorul. De aceea Niculaie Gheorghe a fost invitat să-și reînnoiască declarația. Lovitură de teatru. De data aceasta martorul principal a făcut o altă altă declarație: „Am făcut o mare greșală și am acceptat să fac acest gest declarînd la miliție în mod mincinos că în dimineța zilei de 17—18—1976 aș fi asistat la încercarea lui

Papuc Ion de a o viola pe Drăghici Maria“.

A fost reluată ancheta penală. Citez din noua declarație a Lucreției Drăghici: „...De mai multă vreme aveam neînțelegeri, familia mea cu familia Papuc Ion, care locuiește deasupra noastră. Pentru a-l intimida și a-l speria pe acesta, în înțelegere cu soțul meu Drăghici Vasile, am hotărît să înscenăm un viol comis de Papuc Ion asupra fiicei noastre Drăghici Maria. În consecință am aranjat cu soțul meu care a fost la tribunal unde un avocat i-a făcut plîngerea ca din partea fiicei noastre pentru tentativă de viol comisă, chipurile, de Papuc Ion. I-am arătat plîngerea fiicei noastre și în acest fel am pus-o în fața faptului împlinit și am determinat-o să colaboreze la înscenarea aceasta.“

Apoi eu, Drăghici Lucreția, într-o seară, am lovit-o pe fiica mea, pe Drăghici Maria, cu un făcăleț și am muș-

cat-o de sîni și de coapse cu scopul de a-i produce urme care să fie folosite ca probe“.

Oroare! Ce alt sentiment decît cel de cumplită oroare poate să nască în suflet imaginile acestei scene, povestită aici?! Dumneavoastră, cititorii, nevenindu-vă să credeți, veți lectura din nou textul. Poate, încercînd să alungați oroarea, veți chema spre suflet imaginea cotidiană a mamei care își alăptează copilul, a mamei gospodine care odată cu tacimurile așază pe masă un buchet de flori albe cumpărate în ceasul dimineții, a mamei devotate care veghează nopți febra unui prunc... Oricum, faptul petrecut în mijlocul familiei Drăghici și ajuns pe sălile tribunalului, ne rănește adînc. În numele jignirii aduse sentimentelor noastre, al moralei socialiste, a intervenit justiția. Imediat după ce Ion Papuc, presupusul vinovat, a fost achitat, procurorul, care anchetase ca-

zului, a redeschis dosarul trimițînd în judecată pe membrii familiei Drăghici. Toți trei au fost condamnați.

Niculaie Gheorghe, martorul fals, care în schimbul „unor gustări și băuturi, servite înainte cit și după prima mărturie“ depunînd de bunăvoie la restabilirea adevărului a fost achitat din punct de vedere penal și se află, cum se spune, bine mersi. „Asemenea oameni ignoranți sau lipsiți de simțul onoarei, pe lângă imensul prejudiciu ce-l pot aduce celor în cauză, îngreunează foarte mult munca noastră — declara procurorul șef al procuraturii locale din sectorul 8, tovarășul Ion Pandrea. Mulți dintre ei nu fac delimitarea necesară între o greșală umană, mărunță, și un fapt penal viciind începutul activității de justiție, obligîndu-ne să pierdem un imens timp“.

VICTOR CONSTANTINESCU

Asadar, aveam sa fim pentru o noapte sofer de taxi. Stirea ma amuza si ma emoiunea tobidata. Primul contact si... investitura s-au produs in locuri diferite: la Directia generala I.T.B., unde initiatiava revistei noastre a fost primita cu bunavointa de la inceput. „In fond experienta se poate face in doua sensuri, dintre care unul interesant si pentru noi”, avea sa-mi spuna Dumitru Stoian, conducatorul intreprinderii bucurestene, indrumandu-ma spre Garajul „Galati” de care urma sa apartin, timp de 12 ore.

Ing. Stefan Cumpata, seful acestei baze, este ceea ce noi ziaristii numim „un tip” si sub aspect fizic (o statura impunatoare, degajand o forta legendara, de Porthos reincarnat dupa secole dar imbracat „nemteste” ca tot omul, desigur pentru circumstanta), un chip intunecat totusi, mereu preocupat (si are de ce, slavă domnului!), dar cu o atit de ferma prezentă incit pare ca intreaga institutie se sprijina pe umerii sai colosali, pe inteligenta sa rapida, pe luciditatea sa care-i dicteaza, instantaneu, deciziile, un om de actiune legat prin firele raspunderii si participării de locul sau de muncă unde l-am văzut primind, pentru a nu lipsi nici un minut, chiar ingrijirile medicale necesitate de un tratament serios, zilnic, Lucrează într-un birou insignifiant, din care parcă năvălește mereu in afara, fiind prea strimt, in raport cu

șina magazinului pieței o umbră și o umbră se reped spre mașină. Nu am timp să cobor. Deschid neîndeminat ușa și o femeie, la 40 de ani, în rochiță de vară, se strecoară trăgând după ea o umbrelă fragilă. Respiră ușurată, ca scăpată de o mare primejdie. „Iute la aeroport, în zece minute sosește sotul de la Cluj”. Linia tramvaiului, intrată sub pneurile mașinii, o face să vireze într-un ușor derapaj. Femeia tresare. „Ce este?” „Nimic, așa aluneacă piatra”. Tramvaietele s-au oprit. Pe șoseaua Kiseleff troleibuzele se tirăsc mai mult decât înaintează. Destină, femeia pare fericită să stea de vorbă cu cineva. Este maistrul la „Eprubeta” și-mi explică în ce constă munca pe care o face. Imi povestește cum s-a dezvoltat intreprinderea. „Sint de 20 de ani la «Eprubeta», mă înțelegi, nu?”

O NUNTA CA-N POVEȘTI

La aeroportul Băneasa nici un taxi. Sint binevenit. Un grup de citeva persoane mă solicită. Uit să trec kilometri, să întorc aparatul de taxat, uit tot, cărind valize, ajutând celor doi bătrâni și copilului să urce. Apoi comanda: „Drumul Taberei”. Aveți vreun traseu preferat? Nu, mergi pe unde-ți convine și știi mai bine. Făcând abstracție de sofer, cei patru încep să-și povestească. Tinerii veneau de la mare, din concediu, bătrî-

gura — așteptau un al patrulea, persoană importantă pentru că fără el nu se putea merge... acolo, acolo unde numai el avea cheile. Intențiile lor sint clare și obsene. Dar soferul de taxi este obligat să-i servească pe toți cei care-l solicită. Oamenii spun, de obicei, în astfel de situații, așa cum au făcut-o și aceștia „n-avea dom’le grijă, noi plătim, avem bani”. În sfârșit, cel mult așteptat apare, cu o sacoașă de plastic în care se ciocnese citeva sticle, desigur nu cu lapte. Mi se poruncește să plec imediat și repede, ceea ce și fac exact în momentul în care, din partea dreaptă a șoselei, o femeie în rochie roșie se aruncă în fața mașinii. Manevra de evitare a accidentului imi reusește, în ultima clipă, dar un bărbat se postează înaintea taxului. Înăuntru, cei patru dau ordine stridente și controversate: „pleacă dom’le, ce stai, dă-l la o parte — n-auzi? — treci peste el, hai repede”. Il chem la fereastra mașinii pe necunoscut și, profitând de mișcarea sa, pornesc. După ce parcurg 30—40 de metri, „omul mult așteptat”, ultimul venit, Marian Ciulin, imi spune să opresc, ceilalți urlă să nu opresc, iar cel din mijloc țostește parcă trezindu-se din beție: „Oprește dom’le că e aia atârnată de mașină”. Nu pot să realizez, dintr-o dată, ce se petreceuse, opresc cu mare prudență și-l aud pe cel din dreapta mea implorându-l pe cel din spate: „Nu fi mă așa de crud,

rii mele de a ne duce la un spital, iar cei doi băbrați, scăpați de incurcătuři (deocamdată), mă pilotează pe o străduță, de mahala tihnită și coboară la nr. 14. Din umbra copacilor apar și vechile mele pasagere. Se face plata și toți dispar în altă curte decât cea în fața căreia cpriscem. Marian Ciulin mă sărută frătește și-mi lasă o diferență de 5 lei. Mă reînlec pentru a distinge numele străzii. Ne aflam pe strada Mănăstirea Vărătec!

NOAPTEA, CU-ALE EI MISTERE...

Revin spre oraș ținând dreptă, așa cum mă sfătuisse soferul Ion Penc, titularul mașinii pe care lucrăm, pentru a vedea mai bine clientii și a nu-i scăpa. E aproape 11 noaptea. Un bătrîn înalt și suplu plimbă de zgardă un soricar roșcat...

Plouă statornic, asfaltul umed înghite întreaga lumină a farurilor. Stația de radio, care transmite comenzi, e în plină activitate, se dau adrese, se repetă apelul centralistei de a nu mai fi bruiată, se cer lămuriri asupra cartierelor și străzilor mai puțin cunoscute, se mai face și cite o glumă. Mașina mea străbate Bucureștiul din Cringăși la Piața Sudului, de aici în Ferentari, apoi pe Bulevardul Aviatorilor și iarăși în șoseaua Oltenitei, Piața 1 Mai, Drumul Taberei... Transport un sofer beat turtă, care avea cursă la

AM FOST O NOAPTE ȘOFER DE TAXI

gabaritul său și cu sarcinile profesionale. Un du-te vino de soferi, mecanici, milițieni, procurori, juriști, care se perindă prin acest spațiu minor unde se intră cu un semn de întrebare și se iese cu o soluție. Totul stă aci sub semnul unei acute eficiențe. Ne înțelegem din trei vorbe și jumătate... Fusese anunțat de direcție, convocare pe cei necesari rezolvării: ing. Gh. Fiera, seful de atelier, Octavian Hiriciu, seful biroului exploatare, și pe tehnicianul Moise Mircea.

— Luați-l în primire! Știi ce-aveți de făcut, nu? Proces-verbal de predare-preluare, instructaj, probe, acte, la treabă!

Devenisem unul din sutele de soferi de taxi ai Garajului „Galati”.

Pină la orele 18.45 mai erau 3 ore. Acasă, încerc să adorm. Pulsul imi este însă mai puternic și mai rar, patul mi se pare străin, alături, pe măsuta de noapte ecusonul cu nr. 50751 pe care scrie „Sofer I.T.B.” mă iradiază cu neliniști și ajuns la garaj cu 15 minute înaintea intrării în schimb.

Ies pe poartă odată cu ploaia care se năpusteste violent asupra orașului. Sint 9-B-6350, stația 763.

PRIMA CURSĂ, O PRIMĂ EXPERIENȚĂ

Două siluete imi fac semn. Primul reflex: acela de a nu opri. Uitasem că sint pe o mașină publică, Stopez. Ambele uși se deschid febril, două umbre abia distincte, din cauza plumbului ce se revărsase din înalt odată cu ploaia, pătrund în mașină. Una în spate, alta lângă mine. „Piața Buzesti, strada Dr. Felix”. Aud comanda și invirt comutatorul aparatului de taxat. Parcă sună altfel decât atunci cind eu mă aflam în dreapta soferului. Acum imi înregistrează munca! Încerc să infirip o discuție, dar pasagerii mei sint foarte roținuiți. Chiar între ei schimbă numai frinturi de propozițiuni. Efortul meu pare și el sufocat de potobul de-afară și pină la urmă, cu ton de scuză, întreb: „Nu vă plac soferii gură-livi?” Clientul din dreapta, privind-mă atent: „Nu, pentru că nu-și văd de volan și-mi par indiscreți”. La destinație opresc aparatul, fac lumină pentru a primi banii și a da restul. Pasagerul din spate nu este altceeva decât un coleg de breaslă din altă redacție, cu care în chiar dimineața respectivă stătusem de vorbă fumind o țigară pe holul „Casei Școlii”. Mă privește din față, isi primește restul, dar nu mă recunoaste. O bluză albastră, un număr pe un ecuson metalic și un volan de taxi mă cufundaseră în anonim. Pasagerul de lângă mine, cunoscutul critic Dinu Kivu.

Soferul de taxi nu este deci decât o noțiune, poate un simbol, mai puțin un om anume...

UN DRUM LA AEROPORT ȘI CRONICA UNEI ÎNTREPRINDERI

Ploaia nu este ploaie, ci pur și simplu un val rostogolit în hăleci puternice de apă care invadează parbrizul, pe care stergătoarele abia îl pot face utilizabil. Mai mult zăresc, decât văd. Circulația este paralizată. Strada întunecoasă. Nimeni nu îndrăznește să iasă din adăpostul găsit cine știe pe unde. E tocmai vremea în care un taxi echivalează cu un imperiu. Ideea de profesionist mă animă și mă face să risc. Ajung în Piața „1 Mai” unde aud, la aparatul de radio legat cu dispeceratul I.T.B., că se solicită o mașină. Acolo sint 4—5 care se invirt fără a opri. Intru în stație și de sub stre-

nii fuseseră la o nuntă. Ferestrele se aburesc. Dau drumul caloriferului. „Lăsați geamul deschis. Fetiței i-a fost cam rău în avion”. Aducindu-și aminte de sofer, tocmai cind să aprindă o țigară, pasagerul din dreapta imi oferă amabil un Kent. Mulțumesc și-l pun deoparte. Regulamentul nu da voie soferului să fumeze în timpul cursei! Mai ales pe o astfel de vreme. Apoi, soferul este dat din nou uitării și ca în fața unei judecări supreme, oamenii se destăinuiesc. Aud (asta regulamentul nu-mi mai interzice) cum tinerii au mincat pe timpul vacanței în stațiunea Jupiter cu numai 18 lei pe zi, la un ospătar prieten, dar nu ciorbe și aiureli, ci numai fripturi, fructe și prăjituri. Mai aflu care a fost „bursa” figărilor, a vodcăi și ce anume provizii si-au făcut oamenii acolo. Bătrînii povestesc și ei despre nuntă. A fost lume multă, multă. Sute de mii de oameni! (desigur o exagerare... conștientă, dar exemplele se dau în mare pentru a fi reduse la justele lor proporții, așa incit, accept, în gînd, c-au fost chiar sute de mii...). Cit a loșit? Ei zic că 55 de mii, da’ io cred că peste 75, că n-a dat nimeni mai puțin de 300 și mîncare au avut slavă ăluia de sus, că au tăiat un porc, un vitel și-a doua zi încă un tăuras. Vinul s-a băut numai din sticle de trei sferuri iar apă minerală așa bună n-am băut pină atunci niciodată. Cine-o fi făcut un astfel de bairam și unde? Întreb discret și mi se răspunde: „Primarul din Cornii Mari. Și-a însurat băiatul. Singurul copil, trebuia să facă față!”

MAREA AVENTURĂ

Cind în taxi s-au urcat cele două tinere și băiatul acela înalt, cu o figură atrăgătoare, purtînd pe brate ca pe un copil un radio imens cu tranzistori din care izbucneau ritmuri de muzică populară. N-am știut că voi trăi alături de ei două din cele mai penibile și grele clipe din viața mea. La început mi s-a cerut să aștept. Apoi să mă mișc citeva metri mai încolo. Pe urmă să revin, să facem iar un tur și, așa mai departe pteț de 42 de lei, fără să parcurgem în fapt, mai mult de o stație de troleibuz, în ambele sensuri. Cei trei — dintre care băiatul cel frumușel și una dintre fete păreau a fi în luna de miere, iar pasagera cealaltă într-una de fieră, judecînd după invectivele vulgare care-i împodobeau

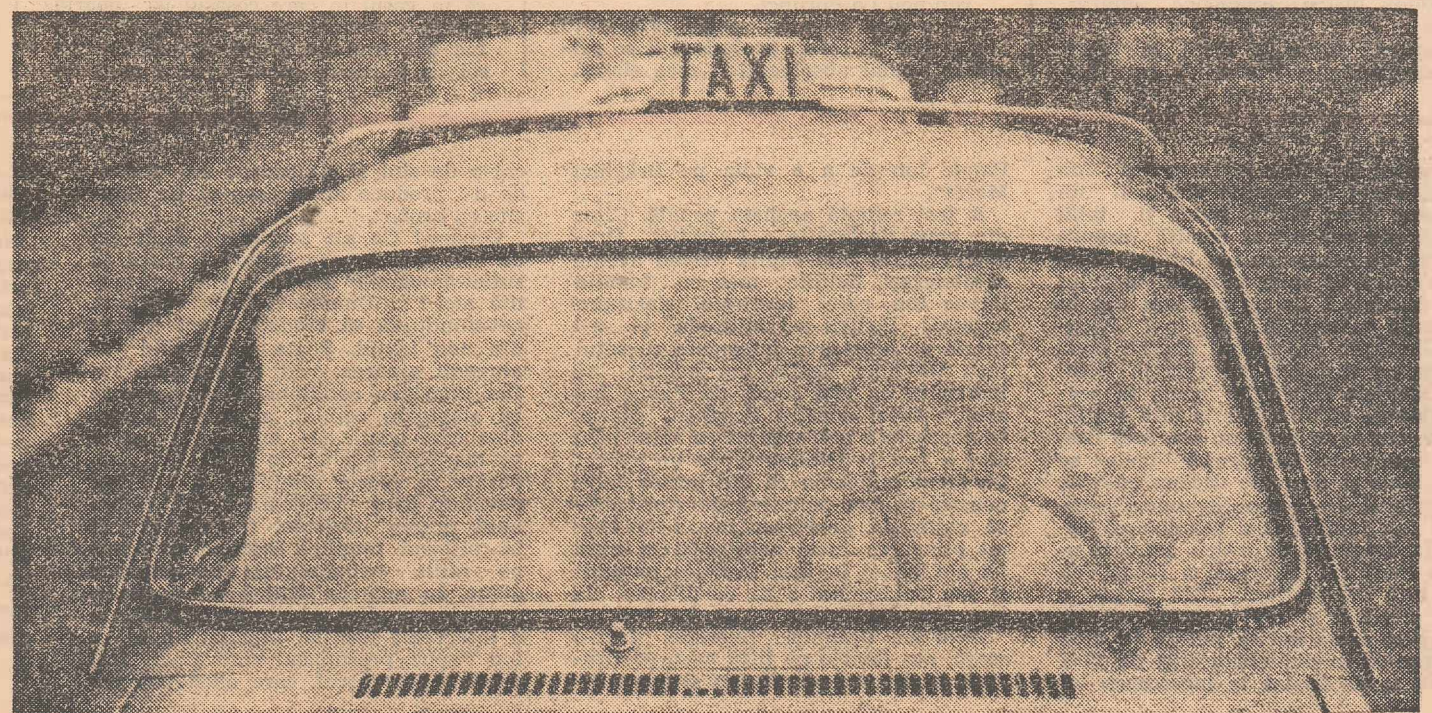
ai și tu puțină inimă”. Nici n-apuc să cobor să văd ce se întimplase și, într-adevăr, o femeie, aceeași care se aruncase înaintea mașinii, se ridică și se suie direct în brațele pasagerului din dreapta mea. Încep discuții și urlete, lamentări și reproșuri de gelozie, amestecate cu declarații de dragoste, din partea femeii, se vorbește despre un copil, despre căsătorie, înșelăciune și altele. Primele două pasagere au devenit suspect de făcute. Este rîndul „șefului” că așa i se spune și nu degeaba intrucit, cum aveam să aflu, el era seful acelei unități comerciale în care lucrau toți ceilalți și, indiferent de relațiile particulare la care asistam îngrozit, el răminea persoana în jurul căreia gravitau interesele, pasiunile și respectul... Dar „șeful” avea să recurgă la același vocabular indescriptibil pe care-l folosise subalterna sa, mai devreme. Taxiul însă trebuia să circule și mi se comandă direcția Ciurel. Aștept să întinlesc un echipaj al miliției, să văd o secție a acestei instituții, să-i duc acolo pe toți. Femeia în roșu refuză să meargă la spital, zice: „n-am nevoie, mai bine muream, ori mă aruncam de la etaj, la miliție vreau”. Dar acolo nu vrea „șeful” și restul colectivului. Totuși, ajunși în Piața Cringăși, o unanimitate de vederi se instaurează în taxi odată ce virez la dreapta, exact în fața sediului circumscripției nr. 15 miliție. Subofiterul de serviciu este dezolat, dacă nu chiar revoltat că i-am adus pe „ăștia” pe capul lui și-mi reproșează că nu i-am lăsat la secția din Drumul Taberei, dacă acolo s-au întimplat faptele. Pină la urmă, prin virearea unui ofiter superior, maiorul Ion Pralea, moldovean molocin la vorbă, începe un prim interogatoriu care sfârșește cu sfaturi părintești de impăcare, cu discuții în cadrul familiei etc. „Șeful” este foarte mulțumit. Soția sa descumpănită (femeia în rochie roșie)! Se trece la legături și se constată că, de fapt, cei doi nu sint căsătoriți, dar su un copil pe care „șeful” l-a recunoscut. În timp ce pretinsa sa soție este de fapt căsătorită cu altcineva. „Te bag la spital fă, nu vezi că ești nebună?!” — asta este concluzia „șefului”. Numele lui: Macovinschi Ioan. Al femeii: Marioara Văcută. Cele două pasagere din taxi dispărușă. Una dintre ele, cea preferată acum de „șef”, nu era însă alta decât sora Marioarei Văcută!? Aceasta fuze de una singură pe străzi, în ciuda propune-

Giurgiu, în dimineața aceleiași zile, o pereche între două virste și ascult îndrumările de traseu, reproșurile făcute „Daciei”, fac cunoștință cu „Fane papă-lină” care acum e gras și bun și-mi zice: „Bă soferule” ca să mă informeze că el a fost balerin la Savoy. „Nu te uita bă soferule la burta mea că și acu’ sint ager, dar sint asupra unui chef și hai du-mă tu în Lizeanu că eu nu mai știu să mă întorc, dar lucrez la butelii și miine fac un drum lung, lasă dreapta, n-avea grijă, intră tare că-n dreapta mă uit eu”. Omul este doar în papuci și în cămașă, afară plouă și-l duc din Olteni în Lizeanu, adică mult mai încolo, într-un cartier mărunt și adormit unde, la o poartă, stînd pe bordură, două femei îl asteaptă ca să-i dea 15 sticle de bere frapate (una mi-a fost dăruită s-o beau după serviciu). „Fane papă-lină” e băiat bun și e intrat într-o băntură de „cursă lungă”. E cu presanța ambiției să-i arate responsabilului de la „Izvorul Rece” care n-a vrut să-l mai servească, că el are de unde bea chiar și la două noaptea.

ORELE GRELE

Stația de radio a amuțit. Cind și cind, cineva o mai solicită pe centralistă. Clientii sint din ce în ce mai puțini. Văd orașul aprovizionându-se. Odată cu lumina, care a venit îmbrățișată de ceață în această dimineață, ca într-o zi de toamnă veritabilă, orașul se trezește. În fața tribunalului apar primii oameni cu incurcătuři, lungi șiruri se formează în dreptul chioscurilor de ziare, tramvaietele și autobuzele părăsesc depourile, sint plimbați cătei de diferite rase și taxiurile reintra în actualitate. Un student pleacă la mare cu iubita sa. Mergem pe strada acesteia. El mă previne: „Încet, s-o luăm pe fata cu pantaloni galbeni”. O văd legindu-și sireturile. Opresc dar.. era o altă fată cu pantaloni galbeni. Cea căutată așapta mai departe... Din Piața Palatului o pasageră mă solicită s-o duc repede pină la „Electrotehnica” în Drumul Taberei. Este responsabilă la un lacto-bar și trebuia demult să deschidă, dar si-a uitat cheile acasă. „Să vezi acum cum așteaptă lumea la lapte și la chefir, îl beau dom’le parc-ar fi bolnavi de visuri!”

MANOLE CĂRȚAN ■

„Dorim să demonstrăm tuturor că Montreal '76 nu reprezintă decît un început!”

Interviu cu general-locotenent **MARIN DRAGNEA**, președintele Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și al Comitetului Olimpic Român.

— Tovarășe general-locotenent Marin Dragnea, ca președinte al Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și al C.O.R., ați avut frumoasa cinste de a raporta, în cadrul unei manifestări de neuitat, președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, participarea onorantă pentru colorile țării a delegației olimpice a României la Jocurile Olimpice de la Montreal, unde reprezentanții noștri au înregistrat, cum se știe, cel mai bun bilanț al participărilor românești la Olimpiadă. V-aș ruga să ne spuneiți în ce context situați această participare, ce reprezintă ea pentru sportul românesc în general?

— A XXI-a ediție a Jocurilor Olimpice, trebuie spus de la început, s-a desfășurat în condițiile unei dezvoltări generale fără precedent al sportului în lume, fiecare națiune participând acordind pregătirilor un sprijin de o amploare considerabilă, prin care s-a recunoscut implicit acceptarea angajării prestigiului național într-o competiție cu caracter sportiv. Astfel, după părerea mea, Olimpiada canadiană a fost cea mai puternică ediție de până acum a Jocurilor Olimpice — și trebuie desigur remarcată că și în aceste condiții delegația sportivă a României a reprezentat cu cinste colorile patriei, obținând rezultate bune, care au situat țara noastră pe un loc fruntaș în ierarhia sportivă mondială. Rezultatele înregistrate pot vorbi, cele mai multe, aproape singure despre nivelul întrecerilor. Este vorba de probele în care etalonul valorii îl formează lupta cu centimetrul, gramul sau secunda — adică în atletism, haltere, înot, caiac-canoe etc. — unde s-au înregistrat rezultate valoroase, de cele mai multe ori recorduri mondiale, recorduri olimpice sau europene, și ceea ce e interesant, vechile recorduri erau bătute nu numai de câștigători, ci și de următorii 2-3 sportivi. De asemenea și sporturile în care valoarea este apreciată așa-zis subiectiv, cum ar fi boxul, gimnastica, luptele etc., au arătat o creștere valorică deosebită; mai cu seamă gimnastica a arătat un salt calitativ impresionant, arbitrii fiind nevoiți să acorde note foarte mari atât la fete (cele șapte note de 10 ale Nadiei Comăneci, desigur), dar chiar și în întrecerea băieților. La scrimă, de asemenea, să amintim că echipa noastră de sabie a fost eliminată din cursa pentru medalia de aur în semifinalele probei, avînd număr egal de victorii cu echipa Uniunii Sovietice, dar un tușaveraj inferior cu... o singură tușă : 62-61 ! Ceea ce vreau să susțin este că s-au dus acele timpuri în care majoritatea probelor aveau un învingător detașat, iar acordarea medaliei de aur rămânea o simplă problemă organizatorică. Trebuie să amintim aici faptul că în urma Hotărîrii Plenare C.C. al Partidului Comunist Român din februarie-martie 1973, cu privire la dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului, a fost trasată ca o sarcină prioritară în sportul nostru pregătirea olimpică la cel mai înalt nivel. Efectele acestei pregătiri s-au arătat printr-o creștere de ansamblu a sportului românesc în anii 1974, 1975, 1976 — ani cu adevărat buni, în care sportivii noștri au cucerit o mul-

țime de titluri europene și mondiale (să amintim de Campionatul european de gimnastică de la Skien, C.E. de box, C.E. de lupte, campionatul mondial de handbal etc.), rezultate care ne-au încurajat și mai mult, arătându-ne că sintem pe drumul cel bun. De asemenea, Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, adresat participanților la Conferința pe țară a mișcării sportive, din martie 1975, a constituit un stimulente cu totul deosebit, mișcării sportive din România, slujitorilor săi fiindu-le îndreptățită datorită de onoare de a contribui prin succesele ce le obțin în întrecerile internaționale la păstrarea și sporirea înaltului prestigiu de care se bucură România socialistă pe plan mondial. Acum, cînd bilanțul de la Montreal este un fapt, trebuie să spunem că gîndul nostru se îndreaptă cu recunoștință spre conducătorul încercat al societății noastre socialiste, partidul comunistilor, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. La 19 august, în acea zi de neuitat în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut bunăvoința de a cinsti personal succesele obținute de sportivii români, acordînd foarte tinerii dar merituosei Nadiei Comăneci înaltul titlu de Eroii Muncii Socialiste și Medalia de aur „Secera și Ciocanul”, apoi alte ordine înalte și medalii ale Republicii Socialiste România unui mare număr de sportivi, antrenori și tehnicieni — în aceea zi întreg sportul românesc, toți tinerii din țară au simțit vie, lingă inima lor, chemarea secretarului general al partidului, la continuă perfecționare, la eforturi și mai mari pentru a putea ocupa și în viitor locuri tot mai bune în competițiile mondiale. Acest lucru, aș zice, este unul dintre cele mai de seamă câștiguri pentru mișcarea noastră sportivă, pentru sportul românesc, așezînd activitatea de educație fizică și sport în rîndul ramurilor de mare interes național, pentru care conducerea superioară de partid și de stat acordă toată atenția. Acel moment solemn în care tovarășul Nicolae Ceaușescu, în prezența tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți conducători de frunte, i-a felicitat și îmbrățișat părințele, i-a sărutat pe sportivi medaliați ai delegației noastre, începînd cu Nadia Comăneci, Teodora Ungreanu, Vasile Diba și ceilalți, a trebuit să fie înțeles ca o înaltă cinste a mișcării noastre sportive în general, întregului nostru tineret.

— S-a spus că participarea delegației române la Jocurile Olimpice de la Montreal a îmbogățit substanțial experiența metodică a specialiștilor noștri, care au avut, prin rezultatele obținute de sportivi, cea mai bună apreciere a activității lor. V-aș ruga să vă referiți în continuare la principalele direcții viitoare de dezvoltare a sportului în țara noastră.

— Cu prilejul neuitatei festivități de la Palatul Sporturilor și Culturii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, a rostit — adresîndu-se întregului tineret și mișcării sportive — prețioase, mobilizatoare indicații pentru activitatea noastră viitoare. Sportivii români, antrenorii, profesorii de educație fizică, ceilalți specialiști ai sportului vor trece astfel, neînterziat, la pregătirea noilor

competiții, punînd un accent deosebit pe ridicarea la o treaptă nouă, superioară, a muncii de selecție, de pregătire și educație desfășurată în școli și în toate asociațiile și cluburile sportive. Vibrantele cuvinte ale tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă pentru noi un adevărat Program — din care nu ne rămîne decît să extragem ideile generoase ce vor duce la un avînt fără precedent al sportului românesc. Mă gîndesc în primul rînd la dezvoltarea sportului de masă, fiind bine știut că întreaga activitate de performanță, pentru a fi viabilă, trebuie să se sprijine pe o reală bază sportivă de masă. Mișcarea noastră sportivă trebuie astfel transformată încît ea să cuprindă, în diferite forme, întregul tineret al patriei — să aibă în vedere sănătatea, peste ani, a poporului. Ne gîndim să mai înființăm cîteva centre de învățămînt și sport, după tipul și asemănarea celui profilat pe gimnastică din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, dar ne gîndim în același timp, poate chiar în primul rînd, să întărîm activitatea sportivă a preșcolarilor și a copiilor de vîrstă mică, încă de la grădiniță și din clasele mici. Pentru noi a devenit evident că specializarea sportivă școlară este forma cea mai convenabilă sistemului nostru de învățămînt și sport. Astfel, succesul gimnasticii feminine la Montreal, nefiînd deloc întâmplător, trebuie să devină cit mai curînd o experiență extinsă în cit mai multe domenii. Trebuie să acționăm pentru specializarea înaltă a unor cluburi și unități școlare, care să devină adevărate selecționare de tineri valoroși, grupări împreună încă de la grădiniță. Ei trebuie să se bucure de condiții deosebite, în care să se poată desfășura atât procesul de învățămînt cit și pregătirea sportivă înaltă. Să profilăm chiar orele de educație fizică pe anumite ramuri de sport, în funcție de condițiile materiale ale școlii respective și de specializarea profesorului.

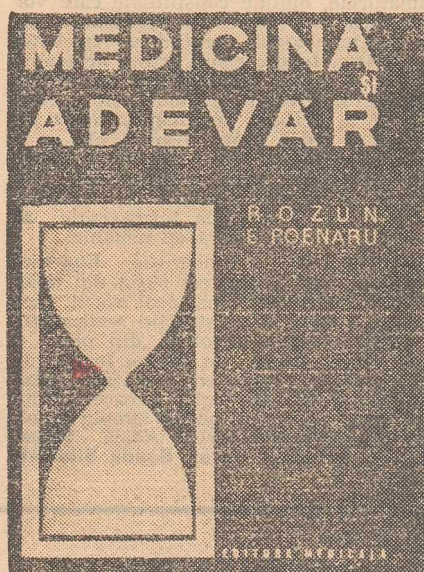
— După cîte am înțeles, pregătirea participării la a XXI-a ediție a Olimpiadei moderne, cea de la Moscova, a început aproape imediat după încheierea Jocurilor Olimpice de la Montreal. Unde va fi situat sportul românesc peste patru ani, în 1980 deci, la sfîrșitul unui nou ciclu de pregătire olimpică și de dezvoltare superioară a mișcării de educație fizică și sport?

— Pregătirea viitoarei Olimpiade începe prin două momente esențiale. În primul, așa cum ne-a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu, se efectuează analiza amănunțită a comportării fiecărei discipline olimpice la Montreal. Sînt angrenați un număr mare de specialiști, care discută, într-un real spirit critic și autocritic, toate învățămintele și concluziile care au decurs din participarea ramurilor respective la Olimpiadă. Vom fi deosebit de exigenți cu analizele efectuate la acele sporturi care s-au înscris la capitolul neîmpliniri ale participării noastre la J.O. '76 — precum tirul, canotajul, atletismul, floarea fete și încă altele. Sperăm ca aceste analize să fie transformate în judecăți profunde, lucide ale posibilităților vii-

toare ale fiecărui sport analizat, cu propuneri și inițiative de îmbunătățire a metodei antrenamentelor. Avem de gînd să sprijinim orice inițiativă valoroasă chiar din sporturile care ne-au dat mai puține satisfacții în ultimii ani, cum ar fi fotbalul, înotul, voleiul, baschetul, unele probe atletice la care stăm mai slab — ramuri pe care am dori să le putem de asemenea prezenta la viitoarea ediție a Jocurilor. Al doilea moment îl constituie alcătuirea planului de pregătire olimpică în vederea Olimpiadei din 1980 — care însă nu este de fapt decît un capitol. desigur cel mai important, al unui plan general de dezvoltare a sportului românesc pînă în anul 1980. Sîntem în momentul de față în faza punerii lui pe hîrtie, iar la 15 septembrie acest plan trebuie să fie deja gata, urmînd a fi difuzat în toate unitățile sportive din țară. Pentru Olimpiada anului 1980 plecăm de la premisa certă că nici celelalte națiuni competitorre nu vor sta pe loc, ba chiar, destul de sigur, vor lua o serie de măsuri în speranța de a recupera terenul pierdut. Obiectivul nostru principal este acela de a consolida mișcarea sportivă din patria noastră. Avem de gînd să trecem la profilarea și mai accentuată, din punct de vedere sportiv, a unor județe pe ramuri de sport — așa cum Bacăul s-a specializat în gimnastica feminină, Harghita în hochei pe gheață, Tulcea în caiac-canoe, Bărla în box, Neamț în atletismul feminin, Timiș în canotaj și handbal fete și așa mai departe. Este foarte important să creștem volumul de muncă, dar ne-am convins că numai atât nu este suficient — astăzi contează mai mult ca orînd și calitatea acestui volum de muncă, desigur crescut, exigența sportivilor și a antrenorilor față de munca pe care o fac împreună. Numai muncind astfel, adică și mai mult dar și mai bine, vom putea demonstra tuturor, dar în primul rînd nouă, celor 21 milioane de români, că bilanțul obținut la Montreal în 1976 nu reprezintă decît un început pentru ridicarea activității de educație fizică și sport din România pe cele mai înalte trepte de dezvoltare. Un lucru este însă cert : pentru a te menține la aceeași valoare, deci a confirma și a-ți consolida poziția, trebuie să crești tu însuși ! Asta înseamnă că la Olimpiada din 1980 sportul românesc trebuie să cîștige un număr și mai mare de medalii, deci că bilanțul trebuie să devină și mai bun ! Este un obiectiv foarte greu, dar pe care — așa cum ne îndeamnă secretarul general al partidului, președintele Nicolae Ceaușescu — nu ne este teamă să-l abordăm. Am deplină încredere că sportivii noștri, tineri sau consacrați, toți slujitorii mișcării sportive din România vor ști să muncească pe măsura, răspunzînd astfel cu recunoștință și devotament grijii deosebite arătate de conducerea partidului și statului condițiilor de activitate pe care le au la dispoziție.

Interviu conceput de
DUMITRU GRAUR

O valoroasă pledoarie pentru promovarea eticii profesionale în medicină

Recenta lucrare, apărută sub semnătura medicului Radu Ozun și a doctorului în științe juridice Emil Poenaru, reprezintă cel de al doilea volum al unei trilogii ce-și propune să abordeze problemele medicinei din unghiul examenului etic al acestei profesii. Ea continuă astfel, în planul ideilor și al unui concept-program, cartea „Responsabilitatea socială și profesională a medicului” (1973). Cel de al doilea volum, la fel ca și primul, se adresează deopotrivă publicului larg și specialistului în materie, problemele de etică profesională și deontologie fiind abordate printr-o vastă și pasionantă retrospectivă istorică, a luptei inextinguibile dintre bine și rău, dintre adevăr și injustiție. Cartea — tin autorii să se explice încă de la început — este mai puțin o lucrare de propagandă sanitară și mult mai mult o revizuire critică a unei istorii dramatice, a momentelor de răscură care au iluminat drumul acestei nobile profesii. Urmărind evoluția fundamentală a adevărului în medicină, autorii ne invită să parcurgem drumul sinuos dar mereu

ascendent pe care l-a urmat știința lui Esculap în strădania ei de a se apropia de chemarea și responsabilitatea socială cu care este astăzi investită, de ceea ce înțelegem astăzi prin terapeutica și asistența sanitară : o luptă pentru asigurarea sănătății — condiție primară, determinantă în afirmarea personalității umane, a potențialului ei creator. În descifrarea antinomiei bine-rău, autorii propun documente și argumente desprinse din întreaga istorie și preistorie a omenirii. Sînt prezentate vremurile în care lupta împotriva bolii se confunda cu vîsul despre nemurire ; ne este desfășurată o întreagă epocă în care medicina tinde să-și desprindă haina ritualului mistic pentru a deveni știință ; ne este sintetizată marea epopee a științelor medicale a ultimelor veacuri. Larga prezentare din perspectiva istorică este marcată de elogiile pe care autorii le aduc neînmăratilor eroi jertfii pe altarul științei, celor care, vreme de secole, au fost nevoiți să devină victimele ingratitudinii, ignoranței, relei credințe, celor care, îndurînd privațiuni și sacrificii supraomenești, au creat drumul adevărului în lupta cu șarlatania, imposura și mercantilismul. Discutînd misiunea ce revine în prezent științelor medicale apreciată drept o activitate omenească consacrată păzirii și asigurării plenitudinii fizice și intelectuale a omului, autorii insistă și asupra unui alt adevăr al acestei profesii : medicina reclamă și astăzi, ca întotdeauna, dăruire, pasiune și o conduită etică exemplară. Medicul este în optica autorilor personajul care trebuie să fie în primul rînd convins de marea și nobilul rol al profesiei sale, de importanța țel pe care îl detine prin meserie, comportare și exemplu în cadrul organismului social. Întreaga lucrare se impune ca o valoroasă pledoarie pentru promovarea eticii profesionale, o pledoarie deosebit de bogat argumentată, plăcută la lectură, chiar dacă uneori autorii sînt coplesiti de plăcerea de a însuși multe exemple istorice și de unele digresiuni anecdotice. Pledoaria lor pentru adevărul medicinei este, fără doar și poate, convingătoare și instructivă. Cartea se distinge între apărările ultimilor ani și își merită numele : medicină și adevăr.

LIVIU TIMBUS

CAPRICII

Circotașii

Există, într-adevăr, și asemenea oameni, o specie aparte, cărora nu le place nimic, niciodată, care înjură și critică, critică și injură, orice, de dimineața pînă seara, ocașă, la coadă (la ziare sau la alimentara), în autobuz sau la serviciu (cînd au vreme, iar cînd nu au își fac), cercetează și analizează mereu, birfesc, de fapt, pentru că ceea ce au făcut și fac dumneilor nu-i cercetare, nici analiză nu-i, nici critică, e birfă curată, e vîncăreală, e un fel de plingere în flux continuu : „Vai de mine, ce ne facem, nu mai sînt ziare, nici măcar ziare nu mai sînt !...” „Și nici reviste, înainte vreme, chiar și în ziua de azi, pînă ieri-alaltăieri, dar acum, mă rog !...” „Și zăhărul, acum este, dar am auzit că nu va mai fi deloc, începînd de săptămîna viitoare !...” „Și chibrite, ia o-pucă-te dumneata și numără-le, să vezi dacă se respectă numărul, asta-i, că nu se respectă, iar unele bețe sînt mai subțiri, e o înșelătorie la mijloc, e o tîlhărie !...” „Totul e înșelătorie, totul e tîlhărie !...” „Totul, totul, totul !...”

Dacă se adună trei sau patru birfitori la un loc, dacă încep ei să foarfece, în cinci minute isprăvesc cu lumea întreagă, care e pe ducă, s-a ticăloșit și se ticăloșește, s-a poluat și se poluează, — „În proporție de masă !...” — s-a înmulțit și se înmulțește,

— „În proporții catastrofale !...” — s-a înarmat și se înarmează mereu, — „Stă pe un butoi de pulbere !...” — nu-și dă seama încotro merge, orbește, — „...e în ultimul hal de decădere !...” — lucrul ăsta se vede foarte bine după oameni, după felul cum sînt ei, — „Noi, de-o pildă !...”

Ei, sau dumneilor, cum vrei să le zici, nu dau semne de pieire, sînt rumeni și destul de înclifțiți, unii, alții sînt mai prăpădiți, e adevărat, fiindcă asemenea combatanți se recrutează de obicei din rîndurile celor care nu s-au realizat, din motive obiective sau subiective, nu discutăm asta, acum, dar izvorul acesta e, din cauza asta birfesc și foarfecă ei, — „Totul, totul...” — pentru că ei nu critică, să fim înțeleși, critica e altceva, se întemeiază pe dreptul inalienabil al omului care a făcut și face ceva pentru societate, se întemeiază pe cîinste și pe cutezanță, pe o judecată dincolo de care stă grija pentru ceea ce se împlinește sau nu se împlinește în jur. Pe cînd la dumneilor, la circotașii, nu e nimic dincolo, la ei nu e decît clevețelă și plăcerea clevețelii, — „...fiindcă lumea, în ziua de azi, degeaba tot zic unii c-așa și pe dincolo, e dusă, e pierită !...”

De multe ori, circotașii trec bruscă de la critici și de la injurători la laude și la osanale, ceea ce înseamnă că sînt și duplicatori, — sînt ca niște ro-uri de muște și-ar fi bine dacă n-ar mai fi deloc, cu toate că muștele, din cite se știe, au și ele un anumit rol în echilibrul biologic al lumii !...

ION LĂNCRĂNIAN

VIAȚA - FILM. DUS ȘI-NTORS

Curajul de a te iscăli citet

Plutesc în jurul nostru toate cuvintele lumii, dar dintre toate Shakespeare și le-a ales pe ale lui. Toți dormim și spunem: am dormit, toți vișăm și spunem: am visat, toți murim și nimeni nu mai spune nimic, doar el, singur, a spus: „a muri, a dormi, a dormi poate a visa: aici stă totul”.

Se preling pe limbă noi toate culorile, dar dintre toate Miró a luat violetul ca să-și încercăneze luna și Tucalescu a luat oranjul ca să dea foc oceanului său răscolit de o conștiință cu milioane de ochi.

Păstrăm pe limbă toate gusturile: gustul mizerii, gustul tăcerii, gustul paradoxului, gustul de moină și gustul de oboseală. Între pământ și cer există tot. Ce alegem? Ce culori ne exprimă? Ce cuvinte ni se potrivesc cel mai bine? Ce gust?

Fără ezitare, trezită din somnul cel mai buimăcător, am să răspund: gustul adevărului. Al adevărului în infinitul lui forme de existență: etern și cotidian, absolut și relativ, subiectiv și obiectiv, imuabil și veșnic tremurător, gol-goluț sau ascuns după zorzoane, tunător, șoptit, integral ciung, dar dărind-l mina tăiată, descăpăținat, dar privindu-ne în ochi prin ventricul.

Tinăra istorie a cinematografului românesc este istoria, mai mult sau mai puțin secretă, a luptei dintre fior și lacrima de glicerină, dintre model și statua lui de ceră, dintre „realitatea-reală” și starea de carnaval. Este o situație specifică tuturor epocilor insectate de mai multă lumină.

Malraux, se știe, a pus să se spele monumentele Franței acoperite de fumul care le năclăia contururile, dar pe care atît de mulți contemporani îl iubeau cu patimă pentru că acest fum reprezenta noblețea vechimii, o ceață ciudată așezată între om și creația sa, o fascinație numită patină. Lupta lui Malraux pentru a scoate de pe operele de artă propria lor patină a rămas în istorie și deși mulți nu l-au înțeles, această operă de curățare a frumuseții de propria ei zgură rămîne în istoria artei un fel de cruciadă pentru recucerirea sincerității. Dealtfel, se știe, cînd parizienii

și-au revăzut monumentele spălate, cu formele lor dintii strălucind ca în prima zi, cînd au văzut în sfîrșit fața adevărată a capodoperelor pe care le stăpîneau fără să le știe, au fost recunoscători aceluia care a îndrăznit să elibereze opera de artă de prejudecata patinei. Cînd fumul secolelor s-a scos de pe Tintoretto, admiratorii pictorului au rămas înmărmuriți. Ei îl credeau posac, umbros, tern, tenebros și dintr-o dată, iată, Tintoretto spălat nu-i posac, e exuberant. Nu-i umbros, e amator de cele mai scilpitoare culori. Nu-i tenebros, e vesel. E o explozie de sentimente multicolore.

Se întîmplă cu sentimentele noastre ceea ce s-a întîmplat cu monumentele lui Malraux și cu pinzele lui Tintoretto. O artă tinăra trebuie să deosebească ce simțim cu adevărat de ceea ce ni se pare că trebuie să simțim într-o anume împrejurare. Există în această cojire a sentimentelor omeștii nu pornirea cinică de dezincintare, de miniaturizare, ci aspirația de a cunoaște culoarea inițială a sentimentelor noastre, conturul lor nedefinit de patină, strălucirea nevastăjă de așezarea fumului, rutinei, prejudecăților.

Omul simplu - spunea cineva - este acela care are curajul să se iscălească citet. Succesul Dragăi Olteanu în Patima are ca punct de plecare lipsa de fașoane a unei femei care are curajul să pară ceea ce este. Tandreea inspirată de doctorasul din Mere roșii este, mai ales, emția de a descoperi o ființă normală în tot, chiar și în micile ei ciudățenii. Trucul lui Blaier în Prin cenusa imperiului este „verosimilizarea” unor întîmplări extraordinare. Eșecurile vin aproape toate din lipsa de credibilitate, din morală care nu respiră prin toți porii, ci doar pe o nară sfîrăitoare; din monumentalitatea construită ca o fațadă impunătoare, dar fără ceilalți trei pereți, adică o fațadă fără edificiu.

Toate cuvintele lumii plutesc în jurul tuturor. Diferența dintre noi și Shakespeare - zicea cineva - este că el le-a aranjat altfel.

ECATERINA OPROIU ■

crările oamenilor ci chiar și oamenii înșiși. Mai precis, cred că perimată nu-i tematica piesei - pentru că setea de adevăr a omului nu va fi niciodată potolită. În schimb, bănuiesc că am început să ne cam simțim saturați de formula pieselor anchetă, a pieselor pseudo-polițiste. Ceea ce nu-i de mirare, pentru că, mai ales în ultimele două decenii, pretextul acesta a fost folosit și răsfolosit. Inspectorul de poliție al lui Priestley, de pildă, cînd și-a făcut prima vizită, prin '46, era destul de singuratic. Acum, în dramaturgie, bintuie conștiințele care vor să-și facă mai atractive adevărurile lor folosind tehnologia, procedura anchetei detectiviste. Iubesc genul acesta de teatru și sufăr cînd vād c-a fost subminat prin repetare. Înșā realitatea indeobște e concretă și te dezbară de amăgeli oricît de plăcute și chiar dragi ț-ar fi ele.

Să fie vinovată regia lui Silviu Purcărete? De ce? Doar a făcut totul cu măsură. Ori poate în asta o fi vina? Că n-a pus pe cîntar ăla farmaceutic al profesiei și o fărîmătură de nebunie.

Să fie vinovată scenografia Eugeniei Tărășescu-Jianu? Nu, cel puțin din două motive: pentru un spectacol sortit fur-neului a înălțat o construcție scenografică spectaculoasă; a folosit din plin o culoare care așterne un fundal foarte nimerit pentru o dezbatere menită să dezvăluie luminile adevărului și care denotă și rafinament: albul, pur și simplu albul.

Să fie vinovați actorii? Adică Heana Ploșcaru, Valentin Bucur, Sandu Simioni-

Premieră la Teatrul Național din Iași cu AMFITRION de PETER HAKS.

Fotografie de VIRGIL GHEORGHIU ■

că, Lucian Iancu, Jean Ionescu, George Stancu, Longin Mărtoiu, Constantin Guțu, Emil Săssu, Romeo Mogoș, Viorel Popescu? Parcă nu, pentru că - în pofida egidei „spectacol de turneu”, ori „spectacol estival” - reprezentafia artistilor constănțeni nu numai că n-are nimic comun cu o șusanea, ci este un act profesional îndeplinit cu corectitudine.

Atunci? Eu bănuiesc că lipsa de sare. De acea sare numită poftă de joc. Ori participare. Ori ardere. Ori uitare de sine.

Firește, starea e criticabilă, dar iar mă întorc și zic: de ce le pretindem actorilor să aibă veșnic, în munca lor, un grăunte de nebunie și altul de sacrificiu? De ce-i socotim zei și nu oameni? Probabil pentru că munca lor se cheamă artă.

NELU IONESCU ■

CRONICA FILMULUI

Fără film (II)

Dintre cele 39 de filme programate pe ecranele Capitalei în săptămîna care a trecut, un număr de 14 au fost producții românești; în săptămîna aceasta rulează 35 de filme, din care românești - 9 (nouă).

Fluctuațiile pe ecrane pot fi - și sînt, la urma urmei - justificate prin introducerea în circuit a unor pelicule în premieră; așa cum este cazul și în situația de mai sus, dar numai în parte. Pentru că, socotesc, dacă este îmbucurător faptul că ponderea producțiilor naționale continuă să se mențină la o cotă ridicată, proporțional cu numărul total al filmelor care joacă pe ecrane, nu același lucru poate fi reținut atunci cînd ne gîndim cu cit - proporțional - s-a îmbogățit repertoriul?

Ultimul film românesc, „PINTEA”, a marcat debutul, sub bun augur, al noii stagiuni cinematografice 1976-1977. În așteptarea următoarei premiere însă („OSINDA”, după cite încearcă să ne convingă reclamele), ecranele bucureștene continuă să fie primenite nu îndeajuns de satisfăcător: avem senzația că stagiunea „estivală” își păstrează încă, nejustificat, caracterul de „ușor”, de „las” că merge, pentru că altceva nu-i! - caracterul de improvizatie, așadar, cu care ne-am obișnuit din păcate an de an.

Chestiunea poate că nu ar fi atît de gravă dacă slabul nivel calitativ al filmelor în premieră (firește că sînt și excepții, în vara asta însă ne-am cam săturat să înghițim orice peliculă anostă numai de dragul de a revedea un actor de excepție!), nu ar greva destul de neplăcut asupra conjuncturii artistice în care se consumă premierele filmelor noastre; mai concret: un film ca „PIN-

TEA” merge la concurență cu „Cei 13 de la Barletta”, acesta din urmă readucînd la interval de numai două săptămîni, pe ecrane, figura ex-actorului popular care se numește Bud Spencer pe genericele coproducțiilor italo-franco-germano etc. și care face deliciul unor spectatori străini de cultura cinematografică cea mai elementară, ca să nu spun de bun-simț.

Nu știu de ce dar cred că cei responsabili cu programarea și difuzarea filmelor ar putea fi mai receptivi la dorința firească a cetățeanului de a vedea filme bune, chiar dacă acest cetățean abia a venit din concediu sau abia se pregătește să plece. Oricît ar dura o vacanță - chiar și cinematografică fiind - dacă tot ț-ai propus să deschizi noua stagiune cu un film românesc în premieră, atunci - cu atît mai mult - acest lucru nu-ți mai permite să îndeși pe ecrane producții mediocre, sau sub...

HORIA PATRAȘCU ■

EXPOZIȚII

Nică Petre, Cela Neamțu

Despre sculptura lui Nică Petre - sau Nicăpetre, cum, cu umor moldovean o-bişnuiește să-și spună artistul - s-a scris frumos și, uneori, cu temel estetic. O seamă de lucruri sînt evidente și ele au fost, în primul rînd, remarcate: bărbăția tăieturii pietrei, desenul elegant și laconic al formei, suflul fabulos al operei, indiferent dacă aceasta stă în tipare geometrice pure sau află chipul a ceva „din natură”, în fine, legătura tainică ce pune firesc o sculptură din tinerețe lîngă una de la maturitate. Nu s-a zis, totuși, foarte franc adevărul că cele de mai sus nu sînt niște însușiri rebele care ies în relief, mai mult la o lucrare și mai puțin la alta, ci elementele unui întreg, armonios clădit. Ne exprimăm convingerea că Nicăpetre semnează unul din cele mai autentice capitole ale creației sculpturale contemporane românești și că autenticitatea adinc românească a operei sale ne dă putința să-i cercetăm recenta expoziție de la Galerile de artă ale municipiului București cu sentimentul unui fapt care lasă urme. În catalogul expoziției, Constantin Prut atrage atenția, cu justețe, asupra „îmbinării volumelor geometrice cu forme ale realului, în articulații subtile, mizînd, uneori, pe surpriza pe care o produce diferența dintre abstract și concretul natural”. Este o observație cu adevăr și ea îndeamnă la o discuție folositoare despre noul ce-l aduce în arta sculpturii o combinație de materiale reci și calde, bunăoară, sau noul rezultat din conlucrarea a două stări poetice contrastante. În opera lui Nicăpetre coexistă o stare de „cumîntenie a pămîntului” cu starea sonoră, pură, solară - provocată de construcția clară și sobră a statuii. Peste toate, însă, vedem în opera lui Nicăpetre o morală a creației plină de austeritate, solemnă chiar. Sîntem într-o expoziție unde artistul plastic spune deschis ce vrea de la operă și ce vrea de la public. Mai trebuie adăugat că înainte de a fi aduse în galerie, pietrele acestea au stat cîțiva ani sub cerul liber, în arșiță, ploaie și vînt, astfel că au primit o patină care ne face să le miștim cu plăcere, cu privirea dar și cu palma.

Tot aici mai prezintă tapiserie Cela Neamtu. De fapt, tapiserie tradițională și obiecte din fir și țesătură. Cela Neamtu este o artistă foarte ingenioasă și, luate în parte, lucrările ei fac impresie. Ansamblul produce oarecare nedumerire, fiindcă prea multe priceperi la un artist ne fac să fim prudenti. Selecția arată că Cela Neamtu trece lesne de la un mod al tapiseriei la altul, dar ce anume știe ea și numai ea, astfel ca opera să fie semnată și în absența semnăturii propriuzise, e greu de precizat.

TUDOR OCTAVIAN ■

CRONICA SPECTACOLELOR

În căutarea sării

Spectacolul se derula, eram conștient că, tehnic, nimic nu-i reproșabil, că totul merge cu exactitate, că nu sînt cusururi și totuși nu mă prindea, nu mă mobiliza afectiv absolut deloc. La sfîrșit am aplaudat alături de întreaga sală, dar numai cu decență, fără entuziasm. Apoi, pentru că totuși tîneam să ajung la cauze, am început să judec spectacolul pe compartimente.

Să fie vinovat textul? „Marie-Octobre” (rebotezată pro-causa cea financiară, „N-am ucis!”) - piesa lui Jacques Robert, în principal și a coautorilor Julien Duvivier și Henri Jeanson, în secundar - a fost publicată și jucată, în premieră, prin '62, deci cu vreo 14 ani în urmă. Era adaptarea scenică a unui roman de succes, s-a făcut după ea un film de succes și ea însăși, ca piesă-piesă, a avut succes. Și astăzi ea înseamnă un text moral, bine scris dramatic, care privește probleme rămase, din păcate, contemporane, și un text care ține spectatorul; și totuși, simți așa de-a lungul lui, că l-a cam vestejit pala de toamnă a desuetudinii, a vîrstel. E intrucitva trist, dar au mai pățit-o nu numai lu-

INSTANTANEE

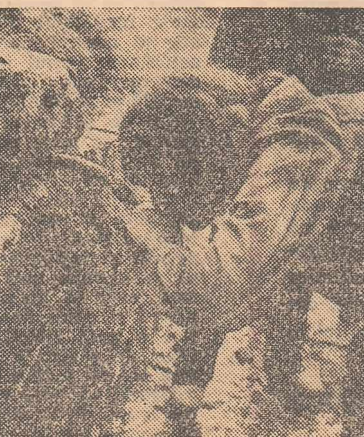
AUREL RAU, un poet al echilibrului, un umanist

Scriitorul OCTAVIAN PALER printre gimnastele lotului olimpic la una din ședințele Cenaclului „Flacăra”

FLORIAN PITTIȘ merge la izvoare

Pentru LUMINIȚA COSMIN cîntecul nu este numai o amintire

Un marinar din filmul TOATE PINZELE SUS: ION BESOIU

GHEORGHE ZAMFIR: „Eu sînt dator țării și neamului meu tot ceea ce știu și tot ceea ce cînt“

Gheorghe Zamfir nu e monumental, nu e un tip extatic. Impresionează ca o furtună, ca un taifun care smulge totul din rădăcini pe unde trece. Și trece cu o viteză amețitoare. Vorbește convingător și expresiv, fără poticneli, fără pauze studiate, fără complexe lingvistice. Si e fermecător. Este una din cele mai interesante personalități pe care le poate aborda un reporter într-o carieră fierbinte. Este interlocutorul ideal pentru că înțelege fără eforturi sensul fiecărei întrebări și răspunsurile sale, uneori prețioase și disconfortante, curg fluviu, ca niște poeme. Iată de ce autorul acestui interviu (?!) a considerat în cazul de față întrebările sale parazitare și a transcris doar răspunsurile aceleia care este la ora actuală considerat drept unul din cei mai mari instrumentiști ai lumii (după cum spunea chiar Pablo Casals) și despre care celebrul dirijor de origine română Sergiu Celibidache a afirmat: „Dumneata, Gheorghe Zamfir, ai atins perfecțiunea, eu nu am ajuns nici pînă la jumătatea ei; tu faci muzică cum vrei, cînd vrei și unde vrei. Eu am depins întodeauna de o orchestră care nu știa decît să citească. Tu însuși ești mai mult decît o orchestră și decît dirijorul ei“.

Nici eu nu sînt în cea mai fericită zi din viața mea și nici dumneavoastră probabil nu sînteți cel mai fericit om din lume la ora asta. Viața mea nu e un zbor de pasăre, nu e o nălucire, nu mă simt visat de nimeni prin somn și m-am trezit foarte rar călcînd în imponderabilitate de prea multă fericire. Dar știu că atunci cînd vreau să mă retrag în mine însumi, cînd vreau să evadez din lumea de zgomote și de meschinării, întodeauna, obligatoriu, mă aflu față în față cu mine. Nu sînt un simplu lăutar, nu sînt un om oarecare, cred despre mine că am un destin de excepție, iată de ce mă doare, mă rănește indiferența sau agresivitatea unui funcționar de la „spațiul locativ“,

de la ghișeele de unde trebuie să obțin o adeverință, de la o audiență unde trebuie să-mi apar un punct de vedere etc... E deprimant să te izbești mereu de mici funcționari intransigenți și simetrici care îți cenzurează pornirea spre sublim și care vor cu orice preț să te trîntească la pămînt ca să se fotografieze cu piciorul pe trupul tău pentru o revistă ilustrată dintr-o vacanță în Africa. Am cunoscut mulți invingători de acestia, cu profesii obscure, roși de invidii mărunte și otrăviți de mediocritate. Noroc că imi găsesc refugiu mai ușor în zonele reflecției, studiului și creației, acolo unde mi se pare că lucrînd și meditînd cuceresc Everestul. Căci fiecare dintre noi are un Everest al său...

Viața mea e o viață de luptător. Eu sînt un luptător sfîșiat pe dinăuntru, un luptător cu trupul de purpură. Pentru mine tot restul lumii e o ureche imensă pentru care cînt, o ureche atentă, sensibilă, care imi ascultă pulsul, respirația, mișcările, pașii, dar mai ales cîntecul, foșnetul lîmpele al cîntecului meu, cu tuburile sonore ale năului meu prin care se pot privi lucrurile ca printr-un binoclu.

Sînt interesat în primul și în primul rînd de muzică și de ce pot face eu pentru muzică. Imi place să văd, să simt, să aud muzică, să o pipăi și să urlu: este! Imi place să-i aud pe oameni respirînd în sală, turburați de muzica mea care vine din singele meu și din singele strămoșilor mei și al strămoșilor strămoșilor mei. Eu duc la buze cîntecul românesc și prin el respir în văzduh pe deasupra tuturor catedralelor lumii, pe deasupra tuturor dramelor care zguduie pămîntul nostru rostogolit în marele cîrc sentimental al planetelor.

Dar eu sînt, cum v-am spus, un luptător. După sute de kilometri parcursi la volanul mașinii, prin ploaie, prin vînt, prin ninsoare, prin arșița furibundă, seara cobor în arene, în săli de concert, în biserici și cînt din tuburile năului meu ca și cum aș duce la buze izvoarele tuturor apelor țării mele și gustul mugurilor care se desfac în primăvară. Eu nu pot fi indiferent la zvonurile lumii. Imi fac planuri de bătaie. Am cucerit cu acest nai miraculos jumătate din Europa. Vine rîndul celeilalte jumătăți și apoi rîndul Angliei, Americii, Asiei, Africii... Pînă cînd toate mările și oceanele lumii vor purta pe coamele valurilor cite un nai. Așa visez eu. Pentru că eu zic că nu există instrument mai simplu și mai complex, mai complet, mai perfect, mai divin, mai aerian, mai cosmic, mai pur decît năul. Naiul e, după opinia mea, primul instrument muzical în ierarhia tuturor instrumentelor muzicale din istoria omenirii. Pentru că este natura însăși. El a apărut înaintea omului. Dintr-o trestie. Primul care a rupt o trestie și a suflat în ea a fost vîntul. Am urcat în munți la noi și am pus năul împotriva vîntului, l-am lăsat suflat de vînt și vîntul așigurat acolo, pe creste, am ascultat cea mai frumoasă simfonie, plină de șoapte, de murmure, de suspine, de gemete, din cite mi-a fost dat să aud.

Nu, viața mea nu e ușoară, nu e desfătare și parfum. Eu nu trăiesc pe roze, deși nu-mi doresc aici, la mine acasă, decît o locuință în care să nu-mi sparg timpanele cîntînd la nai și unde să

mă întorc în liniște, cu degetul la buze și în virful picioarelor de teamă să nu trezesc pe nimeni din somn. Eu muncesc zi și noapte, studiez și compun muzică pentru nai. Instrumentul acesta a fost prea mult timp dat uitării. A trebuit ca românii să-l ridice din sarcofagul îngropat în Oltenia și să-l ducă la buza lumii. Eu vreau să dau o nouă viață năului. Scriind partituri pentru nai, concerte pentru orchestră și nai. Am compus nu demult prima operă din istoria muzicii universale pentru nai, orgă, cor și orchestră, interpretată de corul Madrigal, de Orchestra simfonică a radioteleviziunii și răspîndită în lume prin Casa de Discuri „Philips“. Nu, nu sînt membru al Uniunii compozitorilor din România. Din motive care mă depătesc. Dar sînt membru onorific al Uniunii compozitorilor francezi și al Uniunii compozitorilor din R. F. Germania. Nu sînt profesor la Conservatorul din București, de asemenea din motive independente de voința mea, dar am 3 studenți în Elveția și 4 în Franța. Eu aparțin acelei categorii de artiști despre care oamenii spun că sînt fericiți, dar care în fond sînt zbuciumați și neliniștiți, meniți unui destin chinuit, sălbatic și vorace.

Adevărul e că eu imi cunosc bine destinul, eu știu exact care e misiunea mea: ca toți înaintașii, ca toți contemporanii mei, care au simțit și simt datorria lor față de România, eu merg mai departe cu năul prin lume, încercînd să duc pretutîndeni cîntecul românesc. Pentru că eu am convingerea că la ora asta viitorul este al muzicii românești. Am cîntat prin țări în care muzica apune, muzica e în declin. Muzica românească răsare acum. Ea este luceafărul muzicii universale. Pentru că în străfulgerările istoriei și timpului aici au zăngănit cele mai multe săbii și lătagane, s-au încrucișat popoare din cele patru vînturi, s-a vărsat cel mai mult sînge, s-au strigat cele mai tragice strigăte de luptă și cele mai curate chiote de bucurie, aici au cîntat cele mai multe fluieri din lume, s-au văzut cele mai multe turme de oi, de capre, s-au revărsat riuri de lapte, de miere și s-au copt cele mai rivnite fructe din lume. Eu sînt dator țării și neamului meu tot ceea ce știu și tot ceea ce cînt. Pe oriunde umblu, oricît de departe aș fi, rădăcinile mele, sufletul meu, viața mea aparțin poporului meu. Nici o singură clipă nu fac asta numai în numele meu, ci în numele celor pe care îi reprezint. Eu mi sînt ambasadorul cîntecului românesc și al școlii muzicale românești.

Fără îndoială România are la ora asta, de pildă, cel mai puternic jazz de pe pămînt. Niciieri nu se cîntă mai frumos, mai virtuos la saxofon, la trompetă, la clarinet ca în satele din Banat. Acolo am auzit primele „cutremure“ provocate de aceste instrumente. Ascultam pe bărbații aceia cu fețele sparte în țîndări de vînt cîntînd din saxofon, din trompetă și din clarinet ca și cum ar bea apă, ar săpa, ar ara, ar privi cerul. Îi ascultam și plîngeam, și rideam, și jucam, și cîntam, și ingenuncheam în fața lor și mă simțeam la picioarele lor ca la picioarele lui Homer. Cu citeva sute de saxofoniști, trompetiști, clarinetiști, violoniști, taragotiști români cucerim toată lumea în cinci ani! Pentru că avem citeva artiști care fără să se intereseze de Bach, Mozart, Beethoven, Wagner, cîntă din razele de lună și de soare, scîldați în mirul lumii! Asta este doar părerea mea!

Mie nu-mi poate lua nimeni năul. Nu-mi poate lua nimeni năul ca să i-l dea altuia sfătîndu-l să cînte ca Gheorghe Zamfir. Pentru că nici eu nu cînt

ca mine, ci ca năul. Pentru că năul m-a învățat să cînt. Eu doar am dus la buze năul și muzica a țîșnit prin tuburile lui prin care s-au scurs ploii, puhoai, migrații, conflagrații, oști scîldate în sînge, păsări, vînturi... Și soarta asta năul mi-a dat-o mie! De aceea nu-mi place să fiu comparat cu lăutarii de bilci și de restaurante. Nu-mi place să mi se spună: „Uite-l pe ăla care cîntă la nai“. Să știe toată lumea că eu nu sînt „naistul“ Gheorghe Zamfir, ci sînt mesagerul unei arte, sublime, sînt mesagerul muzicii românești, sînt sclavul năului, după cum năul e instrumentul prin care mă exprim eu cel mai bine în lumea asta plină de atîtea zgomote și tragicomedii. Bătălia mea e de fapt cîștigată. Naiul cucerește lumea. Mai trebuie puțin timp ca să se audă ecourile lui mai departe. Merg ca un invingător. Muzica noastră n-a pierdut nici o bătaie. Și nici nu avem dreptul să pierdem. Dacă, de exemplu, eu aș pierde, cum m-aș mai întoarce acasă de rușine? L-am văzut pe Năstase pierzînd la tenis. A plecat capul învins. Eu nu pot să-mi plec capul. Eu dacă plec odată capul în pămînt imi pierd condiția. Naiul e singurul instrument cu direcția suflului spre cer, spre stele. Eu cînt cu ochii pe cer, nu în pămînt.

Vor mulți străini să mă cumpere. Să mă cumpere cu totul. Își trimit emisari, samsari, afaceriști, impresari, manageri. Nu le vînd nimic. Nici cel mai mic tub de la nai! Pentru că acolo se află cele mai strălucite cîntece de ciocirlii.

Doamne, cite cîntece au rămas necîntate la nai și cite genii s-au stîns fără să fie cunoscute... Mă gîndesc la Nea Vasile, îngropat în cimitir cu toate cele 3000 de cîntece ale sale pe care nu le-a auzit nimeni. Eu port cîntecele lui. Pun urechea pe pămînt și mormîntul imi spune prin lărbă toată șoapta și durerea lumii. Numai eu știu să ascult și ascultînd să inveti și învățînd să cînti. Restul e tăcere.

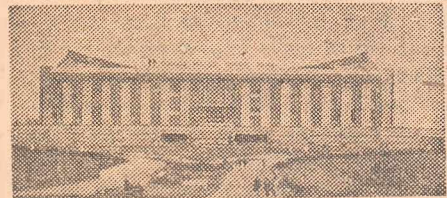
Și dacă va fi să mor, să-mi pună un nai pe mormînt, să bată vîntul prin mădulele lui și să murmure, să șoptească, să geamă, pînă dincolo de mine însumi...

A. DOHOTARU ■

Palatul Sporturilor și Culturii organizază, începînd de duminică 5 septembrie, „Spectacolele cinematografice de la orele 18“.

În seara inaugurală, ca și în cele următoare, filmul american în avanpremieră „Aeroport 75“.

Sala care de atîtea ori a găzduit și manifestările Cenaclului nostru își dezvăluie

noi virtuți: poate deveni și un excelent cinematograful. 3600 de locuri, aparatură de proiecție modernă, aer condiționat stau la dispoziția bucureștenilor, și în special a celor din zonă sudică a orașului. Se răspunde astfel și numeroaselor solicitări ale locuitorilor din Berceni, Nițu Vasile, Văcărești, Bellu și Magistrală.

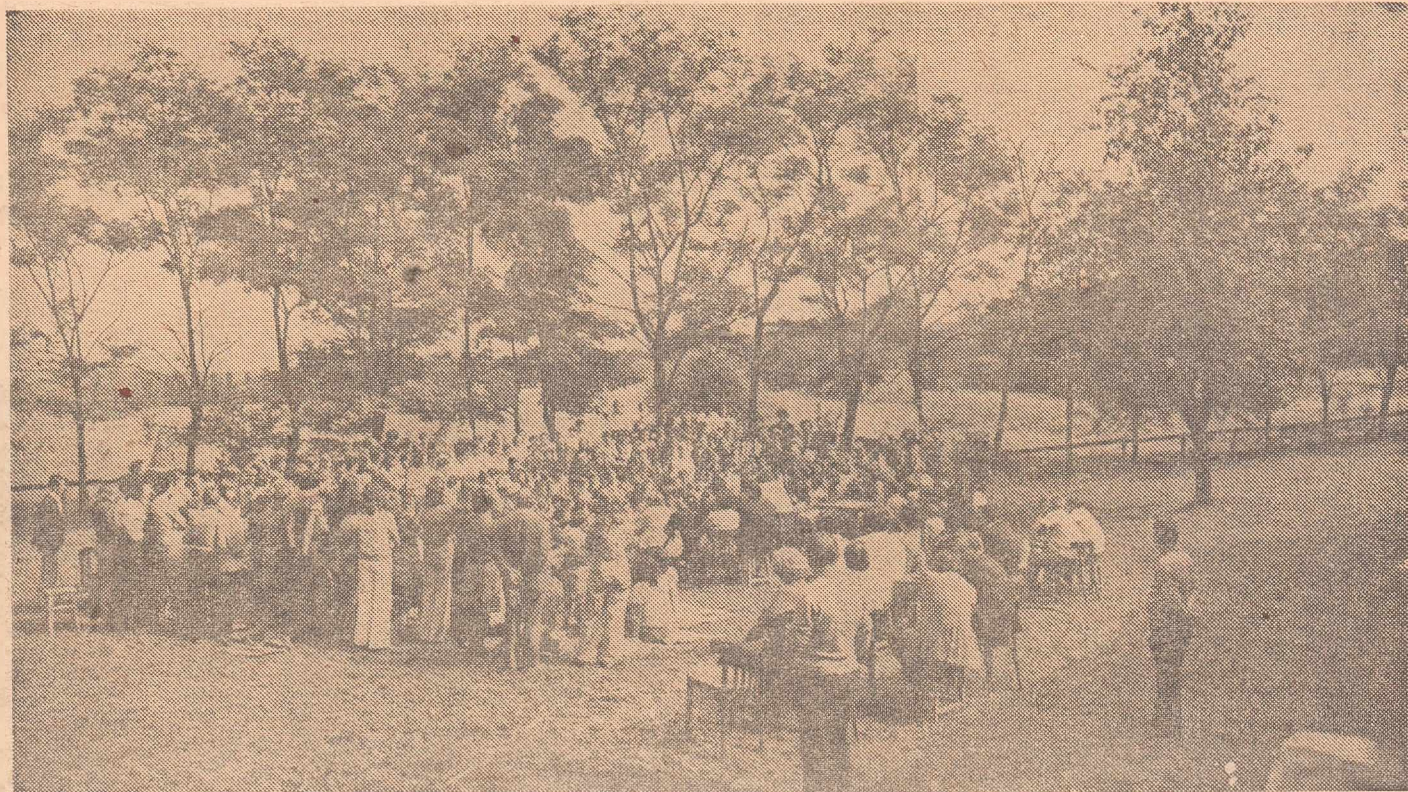
O inițiativă pe care ne grăbim să o salutăm cum se cuvine.

Cenaclul Flacăra al tineretului revoluționar (195)

Manifestarea cu numărul 195 a Cenaclului Flacăra al tineretului revoluționar a avut loc în ziua de 23 August 1976 la tabăra pentru elevi și școlari din comuna Săliște, județul Sibiu. A fost o manifestare aproape spontană, în care Mircea Vințilă, Florian Pittiș și Adrian Păunescu au recitat, au cîntat, împreună cu două mari grupuri de elevi din județele Teleorman și Ialomița, aflați împreună în frumoasa Săliște. Elevii, mai cu seamă cei din Ialomița, s-au dovedit buni cunoscători ai poeziei și muzicii contemporane și cu toții au arătat o reală sensibilitate ce merită în continuare atenție. A 196-a manifestare a Cenaclului Flacăra al tineretului revoluționar are loc azi, joi, 2 septembrie 1976, orele 19, la Sibiu la Casa de cultură a sindicatelor, unde un nucleu al Cenaclului va desfășura o ședință a sa, după ce se va fi constituit, așa cum am mai anunțat, primul Cenaclu județean al tineretului revoluționar în primitorul oraș Sibiu. Va fi un cenaclu de poezie și muzică la care pot participa tineri poeți, actori, muncitori, studenți, țărani ș.a. și elevi din întregul județ Sibiu.

La manifestarea inaugurală vor fi prezenți membri reprezentativi ai Cenaclului Flacăra al tineretului revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, și condus de Adrian Păunescu.

L. DUMITRESCU ■

La Săliște, într-o vale luminată a Munților Carpați

fără prejudecăți despre

MAGLAVIT,

locul în care a trăit și trăiește,
alături de alți 7000 de săteni,
Petrache Lupu

Nu departe de locul în care întinsa câmpie olteană și-a propus, ostentiv de atîta nesfîrșenie, să se întâlnească spre o-dihnă cu Dunărea, admir casele din Maglavit. E ceas de dimineață, maglavicenii sînt la cîmp sau la Calafat, unde lucrează la conserve sau la textile, ca primii din neamul lor deprinși la industrie, iar femeile lor iau cu asalt camionul care tocmai a adus butelii de la Craiova, mai multe ca de obicei, dar încă puține față de nevoile localnicilor, ținînd seama că, oftează primarul Dumitru Constantin, nu există autobuz care să oprească la Maglavit fără ca din el să coboare, împachetat cu grijă, un nou aragaz, numărul acestora depășind cu mult cifra de o mie.

Case zdravene, populate cu viță-de-vie. Cu așternuturi immaculate scoase la aerisit, să prindă văzduh, cum zice careva, să se îmbibe de mireasma trandafirilor crescuți de maglavicenii cu aceeași grijă cu care își cresc copiii. A fost o vreme, aflu, cînd comuna era stăpînită de duzi. O alta, cînd duzii au fost înlocuiți de viță-de-vie, necesitățile prezentului, cu care maglavicenii, oameni aprigi la muncă și la vorbă, mindri purtători de pălării închise și de perfect simplu, vor să fie în ritm, necesitățile prezentului, zic, orientînd cultura locală mai mult spre legume. Care vinete, care ceapă și care ardei au multă căutare nu doar pe mesele maglavicenilor, ci și la oraș, de unde se întorc în comună bani buni, chibzuiți cum se cuvine. Vorbă adevărată pînă la capăt dacă punem la socoteală faptul că Maglavitul de astăzi se află, prin construcțiile și înlesnirile epocii socialiste — școală cu opt săli de clasă și laborator, magazin universal, dispensar, cămin cultural și așa mai departe — mai aproape de condiția de oraș decît de cea de sat. Pe una dintre liniile comune, în dreptul

unei fîntîni și la numai o poartă distanță de trei femei care torc, una dintre ele le-gănînd cu piciorul un cărucior în care se află Mariuca, la numărul 119, locuiește Petrache al lui Lupu, pe care localnicii, care cu firea lor de oameni așezați nu l-au luat niciodată în serios, continuă să-l numească ironic „sfintul”. Personal, am auzit de el din povestirile de demult ale bunicii care, ținută pe laviță de reumatism, s-a sculat în urmă cu vreo patruzeci de ani din pat și s-a grăbit la o biserică din Ploiești, să primească atingerea celui ce susținea că, în iulie 1935, l-a văzut pe Dumnezeu, primind de la acesta însărcinarea de a mîntui pămîntenii. Că mîngîierea „sfintului” nu i-a adus bunicii nici o alinare, asta e o poveste, dar extraordinara popularitate făcută la vremea aceea lui Petrache Lupu de autorități, în scopuri de diversivitate și ciștiguri de pe spinarea credulilor, asta e o altă poveste, mai puțin cunoscută de generațiile mai tinere, dar demnă de reluat pentru caracterul ei de jalnică înscenare. Primarul de astăzi al Maglavitului, Dumitru Constantin, era copil pe atunci, dar își aduce bine aminte de ziua în care, aflîndu-se la scîldat cu o ceată de băieți, s-a dus veste că lui al lui Pirpie, numit așa pentru bilbiiala sa, i s-a înfățișat Dumnezeu, lucru de care și copiii au ris cu gura pînă la urechi, dar din care au făcut repede o afacere, ungîndu-l pe ciobanul neștiutor de carte drept trimisul pe pămînt al celui mai mare peste împărăția cerurilor. A urmat o propagandă deșănțată, Petrache Lupu devenind repede omul zilei, vizitat de mii și mii de creduli, bine alimentați de presa vremii cu alte vedenii, s-au adunat pelerini veniți din toate colțurile țării să se facă bine de boli incurabile, în fața căro-

ra, chiar pe izlazul unde își păștea turma, cocoțat într-un amvon, ciobanul ținea lungi și împiedicate la vorbă predici făcătoare de minuni.

Acum, la un ceas la care soarele s-a ridicat în suliță deasupra Maglavitului, Petrache Lupu nu e acasă. Una dintre nuro-rile „sfintului”, cea care ține pe Lixandru, în prezent muncitor la o turnătorie din Băilești, ne invită înăuntru și ne tratează, după ospitalitatea sfîrșitului de vară, cu o bucată de lubeniță. Mîncăm și tragem cu ochiul. Casă arătoasă, mobilă nouă, două televizoare, un tranzistor „Albatros”, cărți, un geamantan uriaș așezat pe dulap, o naiadă de ipsos, dintre acelea ce se ciștigă la iarmaroc, și o mulțime de fotografii îngălbenite de vreme, arătîndu-l pe Petra-che Lupu în exercițiul funcțiunii, pe vremuri. Ba predicînd în fața a două sute de mii de pelerini adunați cloie peste grămadă pe izlazul Maglavitului, ba slobozînd o fîntînă, ba în dialog cu nu știu ce notabilitate a timpului, ba inaugurînd o lucrare, ba împărțînd sănătate suferinșilor, între care o oarecare Doina a ținut să se fotografieze cu „sfintul” la Otto Bönig din Calafat, scriînd cu un haz fără margini în josul imaginii: „lui Petrache Loupou și familiei sale cu smerită dragoste”.

Nimic din ce vedeți aici, în afară de fotografii, o auzim pe noră, nu provine din epoca de „sfîntie” a lui tata. Nu s-a ales cu ceva de atunci, doar că nu i-a fost ușor să dea piept cu atîta lume și să facă față la toate prostiile ce i se cereau, între care, zimbește femeia subțire, să aducă ploaie sau să facă femeile sterpe să nască. Casa asta, astăzi drișcuită cum se cuvine și așezată în rînd cu a celorlalți maglaviceni, era de bolovan, de stătea să cadă pe noi. Abia acum vreo trei ani am

învelit-o și mindrit-o, prin munca noastră, a copiilor, și prin munca lui la via colectivului, unde se află și în prezent. El s-a ales doar cu canapeaua aceea de-o vedeți în marchiză. Nu doarme nimeni pe ea, doar mai torc eu din cînd în cînd sau fac vreo velință.

Plec și mă invirt prin comună. Larma de la butelii s-a mai terminat, pernele s-au întors între așternuturi, e lume numai în stația de autobuz, de unde cursa de prînz urmează să ia alți maglaviceni amestecați în treburile industriale de la Calafat. Așa-i, zice primarul, iar oamenii din jur incuviințează din pălăriile lor neapărat negre, Petrache Lupu și satul nu s-au ales decît cu praful de pe tobă din toată minciuna aceea sfruntată. S-a făcut la Maglavit abia o biserică din blane, care s-a năruit repede, s-a înălțat o baie pe izlaz, că se umpluse locul de păduchi, iar maglavicenii n-au avut decît de tras. Văzînd ei că lumea se înghesuia buluc să-l audă pe „sfînt”, oamenii s-au gîndit să se apuce de birjărit de la gară la izlaz, drept pentru care și-au dus boii, moșteniți din tată-n fiu, la Craiova, schimbîndu-i pe cai. N-a ținut mult minunea, a venit războiul; caii au fost rechiziționați pentru nevoile armatei și maglavicenii au rămas cu degetul în gură, fluierînd a pagubă. S-au îmbogățit doar cîțiva indivizi dubioși de la București, care manipulau banii strînși de la predicile lui Petrache, niște negustori care vindeau mici și cîrnați chiar pe izlaz, în coșmelii pe care le-a luat primul vînt; ceva samsari și călugări. În rest, numai amăgire, la propriu și la figurat.

Dăm ocol comunei. Așezare arătoasă; case trainice, durate parcă pentru eternitate, care se înmulțesc cu fiecare zi și care au căpătat, de la o vreme încoace, gustul etajului, căci maglavicenii, altădată desculți și obișnuiți să aibă la masă un singur fel de mîncare, pline cu mușdei, s-au deprins să vadă lumea și de la balcon. De sus, cum zic ei numai pe jumătate în glumă, parcă viața se vede mai frumoasă. Adevărul e că au toate motivele s-o vadă așa. Aproape toate casele au televizor. Numărul Daciilor cu care localnicii se plimbă prin comune sau prin județ a depășit, după statistici riguroase, optzeci. Maglavitul are trei brutării și magazine de tot felul, clădirea în care se adunau altădată, cu sacul, galbenii de pe urma predicilor „sfintului” devenind atelier de reparat televizoare. La căminul cultural rulează „Piciul” lui Chaplin. La magazinul universal se găsesc tot felul de mărfuri, mai puțin mobilă, nu pentru că garniturile cele mai frumoase n-ar fi venit, ci pentru că cererea e foarte mare, oamenii așteptînd nu doar cu răbdare, ci și cu numere în regulă, după cum s-au înscris pe listă.

Deși Maglavitul trăiește în plină cîmpie, o oarecare poluare industrială se simte în aer, venind dinspre fabrica de teracotă care produce o sută de mii de plăci pe

Lubenițe de Maglavit, crescute frumos pe pămîntul bogat al Olteniei, una la șapte kilograme și șapte la sac !

an, dinspre cea de cărămidă sau dinspre grajduri, unde localnicii îngrijesc vreo șaizeci de mii de porci și tot atâtea vaci, ca să fie carne nu doar în comună, ci și la Calafat și Craiova, ba chiar mai departe. În cîmp, la această oră de după prînz, la care o spuzeală de ploaie purcede să se cearnă peste Maglavit, munca e în toi. Se adună roșiile din ultima cultură și pepenii, uriași, abia de-i poți ține în brațe, om în toată firea aflindu-te. Maglavicienii nu se sperie de ploaie, își văd de treburi ca și cînd nimic nu s-ar întimpla, camioanele așteaptă să fie rînduite cu lăzi de roșii, iar miinile femeilor aleargă repede, deși planul zilei a fost implinit încă de la ora unsprezece dimineață.

Ne întoarcem la numărul 119, la casa lui Petrache Lupu. Omul a venit și ne primește în poartă. Are șaizeci și nouă de ani pe care-i arată. Ochi albaștri, ușor apoși, miini bătătorite de munca de la vie, vorbă la fel de impleticită ca pe vremea cînd era pus să predice din amvon. Intrăm în casă și ne apucăm de discuție. Nu vrea, înțeleg pe dată, să dezgropăm morții și să vorbim de cele ce au fost, nu m-am ales cu nimic, îl aud, doar cu un nume prost, dar treburile cu care m-am luat la colectivă și cei doi feciori mi-au bucurat bătrînețile. Pe copiii mei, continuă, îi cheamă Lixandru și Mihai, primul a lucrat ani de zile la Reșița și s-a tras de curînd pe bățatură, iar Mihai e dus la Craiova, în casa nevestei. Am și nepoți, Ionică s-a însurat anul trecut, o să vină și strănepoți, toate sînt bune, a venit și ploaie multă vara asta, așa că o să fie vin sănătos și lumea mulțumită.

Pe vremea cînd era socotit sfînt, vorbă pe care i-a scos-o lui, cioban ce nu știe nici azi decît a iscăli, mai mult popa Bobin, a circulat prin țară, chemat cu forme, zice, luat de delegați să aducă ploaie, să boteze copii sau să vorbească, pe front, rănților, să-i îmbărbăteze. Apoi, temîndu-se ca oamenii să nu-l ia în batjocură, căci oamenii s-au luminat, n-a mai plecat niciunde, pînă acum doi ani, cînd a fost la Reșița. Cu trenul, să-și cunoască nepoții: l-a plăcut tare mult că a putut să vadă lumea, ba chiar l-a luat cu frig la toate minunățiile, case ca niște palate, cum aveau pe vremuri numai bogătanii și, la Maglavit, unul al lui Stănescu, de ținea hotel mare în București, poduri, lume civilizată și îmbrăcată în fiecare zi ca la paradă. Cel mai mult și mai mult i-a plăcut la Orșova, acolo unde, așteaptă de la noi o incuviințare, s-a mutat Dunărea și unde s-a făcut o fabrică mare de curent electric. E convins că toate astea s-au realizat prin muncă, după cum prin muncă, a lui și a feciorilor, și-a întărit casa, a adunat două televizoare și toate cele, sperînd ca nu peste multă vreme, poate chiar la anul, cînd s-o coace agurida, Lixandru să-și ia o Dacie. Să-l ducă și pe el la Craiova, la mezin.

S-a încălzit la vorbă, deși limba nu-i aleargă prea repede și nici auzul nu-l prea ajută. Cînd l-a văzut pe moșul, cum zice, în pădure, de fapt, cum susțin maglavicienii, cînd l-a văzut pe popa Bobin acoperit cu un cearceaf și mirosind, după cum era felul preotului, a colonie, s-a făcut bine de gură și de auz, ceea ce smulge zimbetele primarului Constantin, de față la discuție, dat fiind faptul că „sfîntul” de altădată vorbește cum vorbește și aude cum aude.

Nea Petrache, îl întreb, e adevărat că pe matala te chemau ca să aduci ploaie? Da, întărește, mă chemau, că aveam

eu o părere despre ploaie și în 1936 a fost secetă mare. Nu-mi era mie totuna să umblu prin lume, un prăpădit de cioban, dar mă duceam, cînd la Găești, cînd la Gătaia, lîngă Timișoara. Eram un tînăr nepelin, adică nu mă opuneam la oameni, chiar de mă băgaseră în fel de fel de comitete, ba de orfani, ba de cucoane, așa că mă duceam.

Și ploaia venea?

Repet întrebarea ca să mă audă. Fața suptă i se destinde într-un zîmbet și zice doar alît. Dacă era să vină, venea, dacă nu, sigur că nu venea.

Mă interesez ce s-a făcut cu toți banii aceia ce s-au strîns la Maglavit de pe urma „miracolului”. Nu știe. Lui nu i s-a întors nici un bănuț, deși lumea dădea, recunoaște, că era proastă și credea în cele ce spunea călugării instalați pe izlaz. Se vede, reia, că i-a furat primarul de atunci, unul Dulămea, de avea sufletul ca numele, inimă de dulău, dat afară din armată, gata să pună caii pe oameni. Mai erau unii care veneau de la București, șoimănit, cu buzunarele goale și plecau cu ele pline, dar el nu s-a ales cu nimic. Doar cu patul din marchiză. Ce-a fost pe vremea aceea, povestește mai departe, a rămas pentru Petrache Lupu floare la ureche pe lîngă ceea ce a avut de pățimît de pe urma legionarilor. Un huiđumac îmbrăcat în cămașă verde, al lui Filipache, a venit într-o noapte însoțit cu un altul, al lui Marinaș, cerîndu-i „sfîntului” să susțină mișcarea. El n-a vrut și atunci l-au bătut măr, l-au dat cu capul de pereți și i-au invinețit ochii. Pe amîndoi, zice, întristîndu-se și plecînd de la masă, să dea un ocol fără rost încăperii.

Ploaia de afară a contenit. Mă ridic să plec, dar Petrache Lupu imi face semn să mai rămîn, să mai vorbim despre prezent. Pe vremuri, arată către fotografiile în care vorbea mulțimii de naivi, satul ăsta era sărac lipit pămîntului, iar oamenii abia aveau ce să îmbuce, muncînd o vară întreagă pentru o dublă de porumb. Acum stăm bine, ca niște maglaviceni ce ne aflăm zdraveni, după pămîntul și după munca noastră. Mie-mi place să mă uit la televizor, mai ales la copii care joacă de-ale noastre, oltenești, viu de la vie și întorc butonul să casc gura. Lixandru deschide cutia mai ales la jocul ăla cu mingea, dar eu nu prea pricep cum devine el și-atunci mă trag pe dormeză, la somn. La noi în sat, continuă, toți și-au rostuit case, uite, Fanache al lui Preda erau cei mai săracani din Maglavit, iar acum au o cetate de casă, iar vița lor din bățatură e a mai mîndră din uliță.

Nea Petrache, îl întreb în poartă, dac-ai avea matala puterea să faci o minune, ce minune ai face astăzi la Maglavit?

De unde atîtea minuni?, rîde.

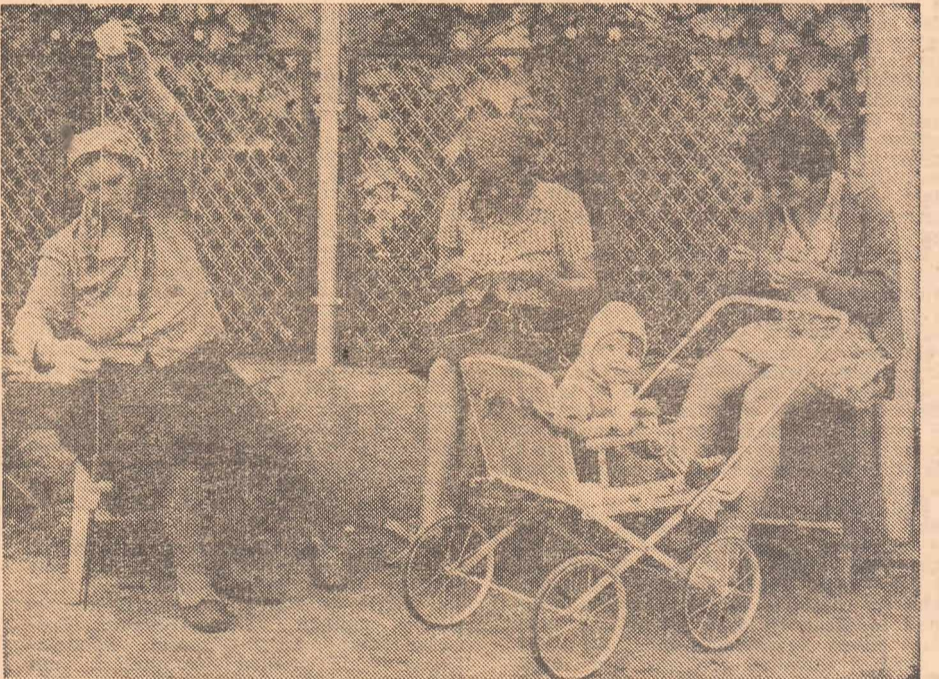
Să zicem c-ai avea.

Socotește pe degete. Doctori avem, șosea avem, case avem, magazin avem, aia avem, aia avem... Aș face canalizare, zău așa, canalizare aș face, că asta ne lipsește. Dar o să vină și asta. Răbdare. O să vină și fără mine.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Construcția unei noi case la Maglavit a ajuns la parter, iar oamenii care o înalță au ajuns la ora mesei. Adună puteri ca să treacă la ridicarea etajului, căci maglavicienii s-au deprins să privească lumea de sus.

Bărbații la cîmp, femeile la tors și impletit.

A sosit camionul cu butelii l

Fotografiile de ION PREDOȘANU ■

DESPRE BIROCRATIE

N-aveți un sigiliu în plus?

Să vă povestesc o istorie cu trei gări și o singură morală.

Proverbul spune: toate lucrurile bune sînt trei. În cazul Vicovului de Sus (Suceava), cele trei lucruri bune sînt gările Gura Putnei, Bivolărie și Vicovul, grație cărora comuna se înscrie, poate printre puținele din țară, cu o triadă ceferistă. Mulți din cei 12.000 locuitori lucrează la Suceava sau la Rădăuți, iar pentru curențele abonamente de tren ei trebuie să prezinte o adeverință de la întreprinderea la care sînt angajați că fac naveta spre Suceava sau Rădăuți, după cum e cazul. Perfect normal. Iată însă că în plus li se cere o dovadă de la Consiliul popular Vicov în care să se specifice de la care anume gară din raza comunei respectivul se urcă în tren. De aci, o năvală periodică la consiliu după adeverințe și table stampilate, o goană după semnături, deoarece, din fericire, conducerea nu-și face veacul doar la birou, mai merge și pe cîmp, în campania agricolă, deci n-are cine semna. De ce toată această alergătură? Pe întreg întinsul țării singura dovadă valabilă și perfect clară a domiciliului este buletinul de identitate. Și totuși se vrea că pentru unele oficialități un sigiliu sau o stampilă în plus nu strică. Pentru autentificare.

Probabil tot din dorința de superautentificare apare și pretenția unor birouri C.F.R. ca acei cetățeni care solicită un vagon pentru a-și transporta mobila să prezinte adeverință — firește, tot de la Purtătorul Marelui Sigiliu, adică de la consiliu — că și-au schimbat domiciliul. Poate vorbim cu păcat, dar ne întrebăm — presupunind că ambiția omului este să-și pună mobila pe roți și că plătește C.F.R.-ului bani buni pentru ca acest vis al lui să se împlinească — ce rost mai are adeverința de mutare. Un tovarăș de la Consiliul popular județean Suceava care se străduia să zăgăzuiască năvala de cereri de adeverință spre consiliile populare și care a întilnit această situație la Moldovița, l-a rugat pe funcționarul de la ghișeu C.F.R. să-i arate actul normativ pe care acesta din urmă își baza cererea. A primit răspunsul: „Act normativ nu avem, dar asta-i legea pentru noi”. Cum spuneau, în situații ceva mai grele — nu cînd își strămutau penaiții — strămoșii noștri romani: „dura lex, sed lex”.

Magia sigiliului de la consiliu se exercită, se pare, și asupra ocoalelor silvice, împuternicite să vindă cetățenilor anumite cantități de lemne, care, altfel, ar fi supuse degradării. Oamenii plătesc, conform legii, și pleacă mulțumiți. Iată însă că ocoalele silvice Falcău, Brodina, Suceava cer celor care au nevoie de lemne adeverință de la consiliu că au nevoie de lemne. Dar dacă n-ar avea nevoie de ce ar mai bate drumul spre Brodina? Ca să facă mișcare și să le scadă costerolul?

Mai cumplit decît toți, A.D.A.S. din Rădăuți a solicitat unor deținători de polițe de asigurare, de pildă celor din Frătăuții Vechi, adeverințe de la consiliu cum că X este soțul lui Y (deși X prezenta actul de căsătorie cu Y)! Aceasta, probabil în ideea că dacă solicitantul are toate actele necesare, e bine, dar dacă a vizat și consiliul, e și mai bine, deși, la drept vorbind nu e bine deloc, acest organ avînd și așa suficiente atribuții, fără să mai fie însărcinat și cu Operațiunea Un Sigiliu în Plus.

Și iată acum o altă fază a acestei palpitante operațiuni: de la angajații care reclamă drepturi bănești pentru copii, sporuri de șantier etc. unele întreprinderi

solicită adeverințe (ați ghicit: tot de la consiliu) privind componența familiei. Or, în cartea de muncă a fiecărui angajat figurează o rubrică specială: soție, copil. Se pare deci că respectivele întreprinderi manifestă mai puțină încredere în propria lor evidență decît în cea a consiliilor populare. Și apoi, e mult mai comod așa...

Unele organe judecătorești cer ca soții despărțiți în fapt de mai mult de cinci ani și care doresc să-și regularizeze juridic situația, prin divorț, să aducă eterna dovadă de la consiliu cum că etc. etc. Drept care, la rîndul lor, cetățenii cer consiliului dovada că etc. etc.

Astfel, V. S., tehnician din Suceava, arată într-o petiție: „Soția a stat cu mine o lună de zile, în 1959, după care mi-a spus că se duce pînă acasă la ea la Focșani și nu a mai venit înapoi. Cînd m-am dus la ea la Focșani mi-a spus să-mi văd de treabă”. Ceea ce V. S. a și făcut. În 1967 el a cunoscut-o pe J. B., la care s-a mutat și cu care are un copil de șapte ani, pe nume Dorel. „Vă rog să binevoiți a-mi elibera o adeverință din care să rezulte că nu conviețuiesc cu prima soție din anul 1959”.

V. S. are pe buletin mutația, reînnoită timp de zece ani, la noul (și actualul) domiciliu și posedă certificatul de naștere al copilului — dovadă grăitoare la propriu, fiindcă Dorel, la șapte ani, vorbește. Pe certificatul de naștere scrie clar că mama lui este J. B. și nu fosta soție a lui V. S., care, acum aproape 20 de ani, „a spus că se duce pînă acasă” și n-a mai venit.

O cetățeană, părăsită de soț acum 13 ani, și-a făcut un nou cămin, are doi copii, de 7 și 3 ani, certificatele lor de naștere, mutația etc. Degeaba, trebuie adeverință de la consiliu! Or, în asemenea situații clare, legea acordă — și pe bună dreptate — înlesniri speciale, care vin în sprijinul tuturor părților, și nu în ultimul rînd al copiilor. Dealtfel și decizia nr. 10 de îndrumare a Tribunalului Suprem, datînd încă din 1974, precizează: „În legătură cu despărțirea soților de cel puțin 5 ani, prin noțiunea de înscrișuri cu caracter oficial urmează a se înțelege orice dovadă scrisă care emană de la biroul executiv al consiliului popular comunal sau orașenesc, de la comitetul executiv al consiliului popular municipal sau de sector, de la organul de miliție, precum și de la orice alte organe de stat ori obștești, fișa de imobil și alte asemenea”. Și totuși nu. Unele instanțe cer adeverință de la consiliu, anchete sociale etc. Dar ce pot constata oare funcționarul de la consiliu și cei patru membri ai colectivului de sprijin care fac aceste anchete și care, de regulă, pierd astfel o jumătate de zi sau chiar o zi întreagă, decît ceea ce viața și actele doveditoare au constatat demult? Revenim deci la efectul liniștitor al Marelui Sigiliu al Consiliului Popular. Nu e nevoie, dar să fie. DE CE?

Tovarășii care ne-au comunicat aceste date și care se întreabă și ei DE CE sînt Dumitru Alexa, șeful secției administrației locale de stat și secretariatul Consiliului popular județean Suceava, Costache Achiței, șeful Oficiului administrației locale și autoritate tutelară din Consiliul popular județean Suceava, Maria Tudurută, secretar al Comitetului executiv al Consiliului popular municipal Suceava.

Iar cel care nu a putut răspunde la acest DE CE este

LIONEL NIȚESCU ■

să zică așa, se simțea cum fierbe pe dinlăuntru, Ion Matei e de un calm imperturbabil.

— Nu știu dacă din fire am fost întotdeauna așa de calm, dar pentru că eu sînt unul dintre cei care merg la fața locului, adică la diverse întreprinderi cu care tratăm, m-am deprins să fiu liniștit, să nu arăt că mă enervez, să nu ridic tonul, să zică da, chiar dacă trebuie să spun nu. Cu liniștea asta îmi rezerv dreptul pentru un nu de mai tîrziu, cînd vin cu argumente și rugămînți. Vreau să spun, cu alte cuvinte, că există o adeverată școală a tratativelor, un adevărat limbaj, deosebit de politicos, plin de tot felul de ocolisuri, de simulări, de aluzii. Ca să te bați cu burocrăția și cu tot felul de obstacole pe care ți le pun tovarășii în față, cele mai multe sub forma unor obligativități absolut legale, zice-se, și pentru multe alte situații, îți trebuie o pregătire cu adevărat diplomatică, o dexteritate pe care nu o poți dobîndi cu una, cu două.

Dincolo de această oarecum succintă introducere în temă și prezentare a citorva amănunte, am consemnat, ca să zică așa, și argumentele, lăsîndu-mă pîgubaș să mai merg pe urmele documentelor care, prin numărul lor enorm, mă depășeau întrutotul. Concret, de peste patru ani de zile se tot poartă hîrtiile pentru confecționarea, adică turnarea batiului de foarfecă de la laminorul de 750 de milimetri, cel existent la ora actuală fiind unicul și într-o avansată stare de uzură. S-a acționat, cum spunea economistul Diaconescu, pe toate canalele, la toate nivelele și sub toate formele posibile. Cei de la I.M.G.B. susțin că n-au cu ce să facă piesa respectivă, că îi depășește din punct de vedere tehnic, deși ei fac piese de o sută de ori mai complicate, mai dificile. „Batiul nostru ar fi, spunea tehnicianul Matei, ca o bicicletă pe lingă o rachetă. Asta ca să fac o comparație între ceea ce cerem noi și ceea ce pot ei să facă. Putem aminti, în același sens, și chinurile noastre de a lămuri pe cineva, că la I.M.G.B. nu avem nicidecum succes, să ne facă paleta cu bucaș conică pentru laminorul de 1300 de milimetri. Aici trebuie să menționăm că s-a renunțat la importarea ei pe motiv că ea poate fi executată și în țară, lucru perfect adevărat. Dar iată că întreprinderea nu vrea să se înhame la treabă. Mai bine să circule hîrtiile, să se paseze responsabilitățile, să se decline competențele și așa mai departe?! Bucșa aceea a fost forțată la „Progresul” Brăila, noi am eboșat-o în combinat, urmează o rectificarea pe care o refuză toată lumea. Singurii care pot să facă această operație, pentru că au chiar și mașini speciale pentru astfel de lucrări, sînt tot cei de

la I.M.G.B. Ar face-o într-o lună! Noi de 6 ani stăm cu ea în depozite și nu avem nici o paletă de rezervă!

Vorbindu-se numai despre aceste două piese, mi s-au arătat zeci și sute de hîrtii, mi s-au povestit cu lux de amănunte zeci de întîlniri între reprezentanții hunedoreni și cei de la I.M.G.B. Un aspect cu totul și cu totul ieșit din comun este cel legat de roțile dințate de la mașinile de astupat furnalele. Aceste mașini cu care sînt dotate furnalele Hunedoarei, ale Reșiței și ale Galațiului, au fost executate la I.M.G.B. Hunedoreni și, probabil, ceilalți au piesele de schimb respective, adică și le-a turnat fiecare, dar ele se cer și danturate. Cei de la I.M.G.B. susțin că li s-a defectat mașina de danturare în V, dar nu există nici o scuză pentru neglijența de a nu se asigura piesele de schimb mai greu de confecționat. Pînă la urmă, aceste piese au fost încredințate întreprinderii „1 Mai” din Ploiești, dar aceasta este suprasolicitată, așa că hunedoreni au apelat la specialiștii din Turda unde, pare-se, au găsit înțelegerea cuvenită. Nu știu ce vor face cei din Reșița și Galați, dar hîrtiile și tergiversările de tot felul sînt în plin avînt, documentațiile circulă de la o întreprindere la alta, precum moaștele sfinte Paraschiva. O situație la fel de ciudată este și cea privind roțile dințate pentru laminatoarele de benzi, roți necesare reductoarelor. De 6 ani, cîfră plină de mister (din punct de vedere birocratic!), roțile stau eboșate în depozitele combinatului hunedorean. Este adevărat, se cere efectuată o danturație mai specială, de tip elicoidal, dar acesta n-ar fi nicidecum un motiv pentru amînarea la nesfîrșit a executării acestor danturații.

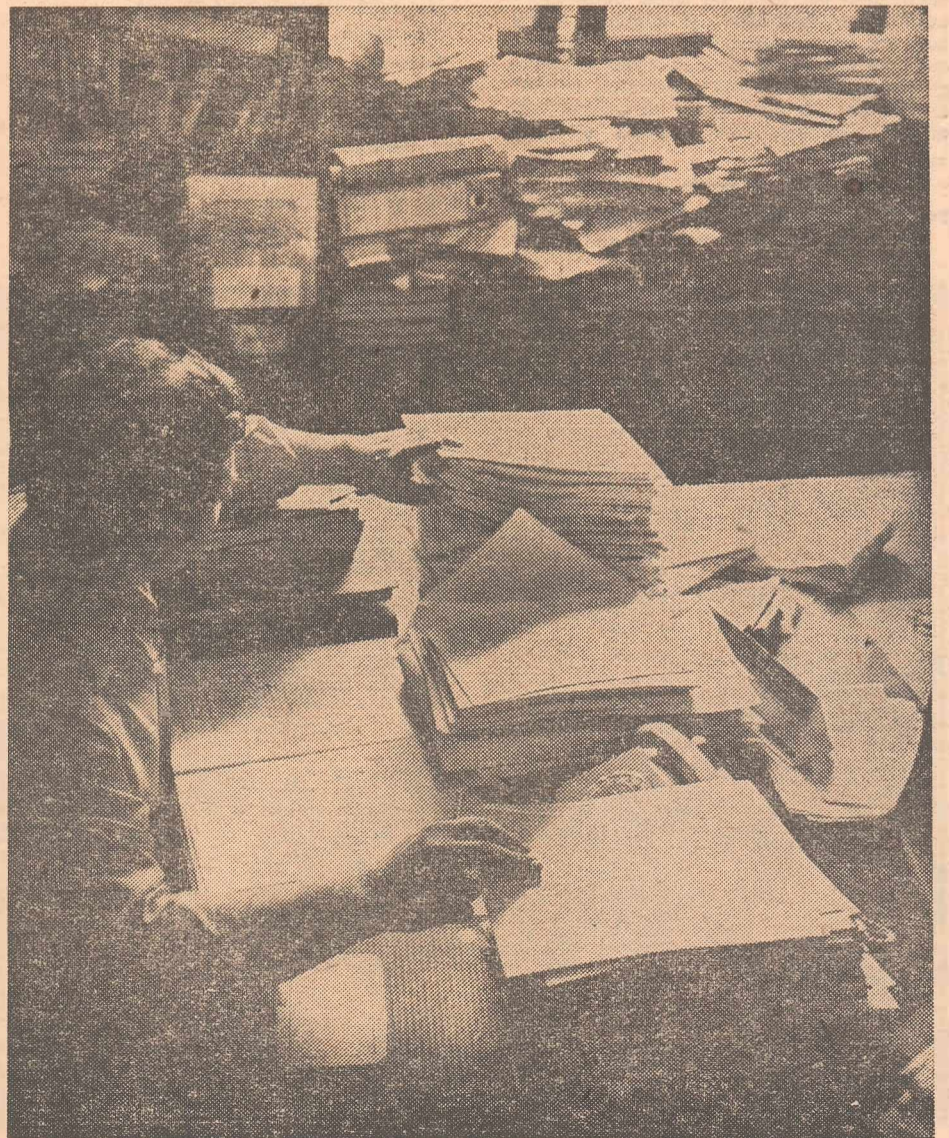
— Și dacă pentru aceste tatonări ale noastre, avea să-mi declare Iulian Diaconescu, prin care încercăm să găsim întreprinderi unde să se accepte, sub formă de contract, executarea respectivelor piese, întîmpinăm o înțelegere de frați vitregi, să vă explicăm ce se întîmplă cu asimilările. Piese pe care noi le solicităm sînt, în mare parte, asimilate, adică sînt posibilități de execuție. Ni se indică foarte exact furnizorii, dar cînd ne adresăm acestora, începe un adevărat carnaval al hîrtiilor, un fel de „lasă-mă să te las”. Noi scriem adrese peste adrese, ei ne răspund cu alte adrese, noi le trimitem documentația, ei o studiază și ne-o retrimite invariabil cu același răspuns, că nu se poate și tot așa, trec anii cum trec clipele. Urmează faza a doua, discuțiile la fața locului cu specialiștii. Apoi discuțiile la nivel de ministere cînd se hotărăște să se treacă totuși la treabă, dar apare din nou cite ceva și iar începe caruselul hîrtiilor pînă

Pe banii cui ne jucăm noi, la urma urmelor, de-a actele

Fără să facă haz de necaz, economistul Iulian Diaconescu, șeful serviciului de aprovizionare cu piese de schimb al marelui Combinat siderurgic Hunedoara, avea să-mi spună, din capul locului, că jumătate din pîrul său albit se datorează în principal războiului surd al adreselor și paraadreselor, al revenirilor și pararevenirilor, război pe care dînsul l-a catalogat drept un birocratism al producției foarte dăunător. „Ce se ascunde în spatele acestui du-te vino al hîrtiilor de tot felul, dispoziții, adrese, înștiințări, comunicări, acceptări, refuzuri și altele? O tergiversare intenționată pentru neexecutarea unor piese după care nouă, combinatului, ne crapă buza, nu alta. De ce se amînă și se tot amînă realizarea unor piese, unele mai dificile, din punct de vedere al execuției, altele mai puțin dificile? Pentru că, în cazul primelor piese, cele dificile, există un anume risc pe care unii nu vor să și-l asume. Ar fi vorba despre o fugă de răspundere, deși pînă la urmă, după îndelungate manevre în care sînt antrenate foruri competente dintre cele mai mari, cineva tot trebuie să-și ia inima în dîmți și să treacă la treabă. Și în astfel de cazuri e firesc să ne întrebăm la ce bun atîta

timp pierdut, atîta energie cheltuită degeaba? Pe banii cui ne jucăm noi, la urma-urmelor, de-a actele? Să zicem că, mă rog, altfel nu se poate, asta e nașterea unor piese dificile, deși eu nu sînt cituși de puțin de acord cu o astfel de optică. Fără nici un fel de teame se prezintă situația la piesele mai puțin dificile, care sînt tratate, în virtutea inerției, după același sistem — că nu se poate, că nu avem cu ce să le facem, că nu am făcut niciodată așa ceva — chiar dacă noi le arătăm clar, negru pe alb, că se poate, că au instalațiile necesare, că ei au mai făcut respectivele piese”.

Am notat, după cum se vede, cuvînt cu cuvînt spusele economistului Iulian Diaconescu, urmînd ca argumentele, adică exemplificările să le primesc din partea tehnicianului Ion Matei despre care, mai în glumă mai în serios, aveam să aflu că, tot umblind de peste șase ani de zile, de cînd lucrează în cadrul serviciului de aprovizionare cu piese de schimb, cu o mapă veșnic plină de documente, sau călcînd pe urma a zeci și sute de acte, a ajuns să-și cunoască țara mai bine decît un specialist în geografie economică. Față de șeful său, care, ca

cind iar ajungem la ministere. Aşa cum spuneam, există o tergiversare intenţionată pentru neexecutarea unor piese, chiar şi când acele piese sînt asimilate. Culmea e că, pînă la urmă, cînd ajunge, cum se spune, cuţitul la os, aceiaşi oameni care au refuzat sistematic să execute respectivele piese îşi vor asuma riscul de care vorbeam.

Mi s-a arătat în acest sens că din cele 15 poziţii de bare cardano-telescopice de la laminare au fost executate 3. În spaţele acestei performanţe care a durat cîtiva ani, au circulat atîtea hirtii că s-ar umple cu ele două dulapuri mari! Vor mai trece încă vreo cîtiva ani pentru celelalte 12 poziţii de bare pe care la anul, adică în 1977, le vor solicita cu maximum de urgenţă laminarele din

Cimpia Turzii. Oţelul Roşu, Reşiţa, Buzău şi altele.

— Pentru evitarea acestui fenomen de birocraţie care afectează producţia, au fost inventate penalizările, iar dacă mă întrebaţi cine anume plăteşte aceste penalizări, am să vă spun că nimeni sau, dacă vreţi, am să vă spun că ele intră în preţul de cost al pieselor pe care, pînă la urmă, le vom obţine, totuşi, după stingerea completă a imensului vîrtej de hirtii inutile. Numai că, privite din aceste puncte de vedere, penalizările respective ne afectează pe noi toţi, fie că avem sau nu o legătură directă cu mormanele de hirtii care ajung să ne îngroape la modul cel mai concret posibil.

VICTOR NIŢA ■

O odă a birocraţiei, la 10 (zece) lei bucată

Situaţia pe care o voi povesti pare scoasă dintr-o carte de satiră şi umor. Dacă, în ce priveşte satira, ea apare limpede, atît pentru cel imprişinat cit şi pentru cel care vede istoria de la distanţă, umorul umbli discret şi iese deasupra abia din cînd în cînd.

Serviciul de traduceri al Notariatului Municipal Bucureşti, din strada Ştirbei Vodă, 115, solicită pentru traducerea din româneşte în alte limbi — şi invers — a unor acte de toate felurile priceperea autorizată a unor colaboratori externi. Acest serviciu are cîtiva angajaţi, pentru limbile de mare circulaţie. Există însă şi colaboratori, oameni amabili şi silitori, chiar dacă toată ştiinţa lor este socotită la numai 10 (zece) lei pagina dactilografată.

Vine, deci, grăbitul cetăţean şi, fiindcă are mare nevoie de varianta românească a unui act, se adresează notariatului. Aici i se spune că, da, desigur, există un traducător ce-i poate fi util. Atunci, se stabileşte un ceas în care, solicitantul şi traducătorul se întîlnesc în prezenţa ceremonioasă a funcţionarului de la Serviciul de traduceri. Solicitantul lasă actul şi se îndreaptă spre prima unitate C.E.C. unde, stînd frumuseţea la rînd un timp, depune, cu toată ceremonie convenită unei tranzacţii financiare, cei zece lei în cauză. Traducătorul ia actul în chestiune acasă, îl dă pre limba cealaltă, se întoarce la notariat, dă hirtia şi ia chitanţa de 10 (zece) lei, fugă la C.E.C., caută locul la rînd, lăsat moştenire de partenerul său de afaceri, scoate banii.

O treabă frumoasă, rotundă, am putea zice, în care cîteva persoane lucrează de zor mai multe zile, urmînd calea pe care ar recomanda-o cu multă căldură orice

profesor de logică. Evident, sistemul, sperăm, va fi îmbunătăţit. Să ne imaginăm, deci, că vor avea loc următoarele îmbunătăţiri: se va face o confruntare între traducător şi solicitant în prezenţa unei comisii complexe, confruntare în care cei doi vor da o declaraţie scrisă. Din declaraţie trebuie să rezulte că sînt ferm hotărîţi să se întîlnească pentru a perfecta traducerea unei jumătăţi de pagină la o dată pe care, fie că o stabilesc pe loc — dar fără a indica ora şi locul întîlnirii — fie că o discută mai apoi, în cadrul unei noi întîlniri preliminară, fără a preciza, bineînţeles, locul întîlnirii. Cînd lucrurile par a intra pe un făgaş convenabil, e anunţată unitatea C.E.C. cea mai apropiată pentru a comunica dacă are capacitatea de a prelua tranzacţia. Cei 10 (zece) lei sînt depuşi într-un seif special, care poate fi deschis numai dacă traducătorul aduce de la Serviciul de traduceri o dovadă — la care trebuie ataşat un timbru fiscal corespunzător — că este apt, din punct de vedere medical, să facă drumul pînă la C.E.C. În caz că poate, e anunţat urgent cetăţeanul care a cerut traducerea, ca să se bucare. Abia după aceasta, cei doi, solicitant şi traducător, se pot vedea la faţă fără complexe, îşi pot vorbi, îşi pot povesti viaţa şi, după caz, pot bea un pepsi.

O variantă atrăgătoare ar fi aceea prin care, pentru realizarea unui incognito perfect, pentru nevoile Capitalei ar fi solicitată traducători din provincie şi viceversa. Cum însă asta presupune o discuţie contabilă aparte, cu alertarea întregului sistem C.E.C. şi a vagoanelor poştale cu pază pentru transporturile de bani, nu insistăm.

TUDOR OCTAVIAN ■

Vino mine, aici, poate fi un adio pentru totdeauna

Gogu Mihai îşi mută bastonul pe braţul sting, aşază grijuliu plasa cu cumpărături lingă uşa, îşi abureşte ochelarii, îi şterge cu o batistă mare şi albă. Şi-l spînzură pe nas şi începe să citească afişele colorate prin care sînt anunţate excursiile organizate de către Casa de ajutor reciproc a pensionarilor din sectorul IV. După aceea intră la tovarăşul preşedinte, Radu Claudiu, fără să bată la uşa, pentru că uşa era deschisă, şi zice:

— Aş vrea să plec şi eu la băi.

— Unde?

— Unde e loc. N-am pretenţii, zice, oriunde.

Cererea odată ajunsă în curs de rezolvare, bătrînul salută respectuos (dealtfel, preşedintele în afară de funcţie, are 70 de ani) şi pleacă fără să-şi uite plasa, după ce se mai uită o dată la afişe, de data aceasta cu mai multă încredere.

— Este una dintre problemele curente ale membrilor care vin la mine, iar eu şi ceilalţi din consiliu îi ajutam cît putem.

— Cam cît?

— La băile de nămol de la lacurile Tei şi Băneasa, noi plătim timp de 15 zile şi baia, şi tratamentul, iar la staţiuni dăm de la o sută pînă la o sută şaptezeci şi cinci lei sub formă de ajutor, chiar şi cînd pensionarii capătă bilete gratuite.

În afară de bani, pensionarii din sectorul IV care fac parte din „casă“ (peste 20 000 din cei aproape 50 000 citi sînt) îşi iau tot aici tensiunea şi îşi verifică respiraţia înainte de a pleca la băi. De la o vîrstă încolo, de la zeci de ani şi..., problemele personale, mai ales cele legate de sănătate, ajung cele mai importante, chiar dacă mulţi dintre pensionarii pe care i-am cunoscut nu vor să recunoască acest lucru. Mai mult, ei îşi desfăşoară activitatea (medici, jurişti, croitori, depanatori etc.) în cadrul asociaţiei lor cu o vigoare şi o energie demne de invidiat chiar şi de către tinerii ce astăzi au uitat să alege.

— Şi care sînt orele de audienţă?

— N-avem, îmi răspunde preşedintele, şi aşa se zice că noi avem timp berechet, chiar şi să inspirăm cărţi. A venit odată cineva şi mi-a spus să afixez pe uşa orele de audienţă. Le-am pus, dar unii nu ştiau, alţii nici nu voiau să le citească, aşa că vin la mine toată ziua. Pe aici, zilnic se perindă între 400—500 de oameni bătrîni. Fiecare cu ale lui.

— Cu ce, de exemplu?

— Cu tot felul de probleme, de la cereri de împrumut (naum azi am aprobat peste 100 000 lei), de butelii, dar pe acestea nu le putem rezolva, deşi bătrînii care se mută la confort diferenţiat au nevoie de ele. Înainte primeam 800—1 000 pe an şi toţi eram foarte mulţumiţi, acum nici una. Tocmai cînd ni se reamintea că o butelie se vinde la negru cu 3 000 lei, între acest preţ şi pensie fiind o diferenţă apreciazabilă, în biroul preşedintelui intră o femeie în vîrstă, foarte emoţionată de cele ce avea să spună:

— Tovarăşe preşedinte, ştiţi că băiatul meu a avut unele necazuri, are doi copii, n-are cu ce să se îmbrace dar aşteaptă să ia servicii. A venit la mine să-l ajut, aşa că v-aş ruga să mă aminaţi cu rata pe luna asta. Numai pe luna asta, va rog. Trebuie să fac şi un puţ în curte, ca n-am apă. Şi particularul îmi cere 1 500 de lei, iar dacă nu-i dai banii te face de ris.

Cererea se aproba verbal, aici hirtiele nefiind la preţ şi nici stampilele.

— Mai vin unii, continuă preşedintele, şi-mi spun de cineva care zace bolnav, n-are ajutor de la nimeni şi atunci îl înseriem la cantina noastră, îi dăm ceva bani, ne ducem să-l vedem. Uite pe o bătrînă care a venit la mine plîngînd, ce-am întrebat-o? Unde stă? Şi ce credeţi că mi-a răspuns? Că stă în Gara de Nord, dată afară de copii. Am intervenit, s-a rezolvat la cămin. Pe urmă, în caz de deced, într-o jumătate de oră facem tot ce trebuie. La noi, nu vă speriaţi, toţi ştam că dînd şase lei pentru alţii, contribuţia lunară de deced, le vine rîndul şi altora să dea pentru noi.

Fost consilier juridic, Nicolae Niţul a este indignat de pretenţiile oneroase ale unor şoferi de la O.N.T. care la sfîrşitul excursiilor umbli cu şapca în mină pe la pensionarii cerîndu-le bani fără ruşine. Îl mai frămîntă şi construirea sau cumpărarea a două case de odihnă, una la Slănic Prahova şi una în Covasna, case atît de binevenite pentru bătrînii bolnavi care nu reuşesc să obţină bilete de tratament pe celelalte căi.

— Ne lovim de multe rezistenţe şi nu avem nici un sediu ca lumea — la etaj sînt doar trei chirişi — dacă ar pleca am face un club să nu mai stea atîţia în Cişmigiu.

Pe Sofia Ochert n-o interesează sediul, cit cantina de ajutor popular unde a solicitat cu succes să i se dea un bon. A fost în audienţă şi a depus actele pentru un ajutor bănesc. Are pensie mică şi şi-a fracturat o mină în septembrie. Fără ajutorul imediat al casei, Duma Zinea şi soful ei, paralizat de patru ani, ar fi fost în impas. Acum sînt, atît cît se poate fi într-o asemenea situaţie, ceva mai mulţumiţi. Şi ca ei sînt destui cei care datorită indiferenţei rudelor, a prietenilor de altădată sau a vecinilor s-ar fi simţit în afara lumii, singuri şi neajutoraţi în clipele lor cele mai grele.

— Noi n-avem nevoie de hirtii — mi se spune — pentru noi amînările contează! N-avem timp să întîrziem, sîntem oameni în vîrstă, la celălalt capăt al vieţii. Dacă eu le-aş cere răbdare altora, s-ar putea ca această răbdare să nu mi-ajungă nici mie, nici lor. S-ar putea ca mine să nu mă mai găsească ei pe mine sau eu pe ei.

Cuvinte pe cit de zguduitoare, pe atît de adevărate şi demne prin curajul vîrstei.

IULIAN NEACŞU ■

din dosarele miliţiei, ale procuraturii, din boxa acuzaţilor

DANDANAUA DE LA INTRAREA BINELUI

La întreprinderea de legume şi fructe din Intrarea Binelui nr. 1 A din Bucureşti trudea, pe modestul post de calculator, Paul-Petre Constantinescu din Călăraşi. În dorinţa de a nu rămîne mereu la parterul administrativ şi a urca pe scara ierarhică el aspira la funcţia de statistician — aspiraţie, dealtfel, perfect onorabilă. Numai că... Dar să nu anticipăm.

Aşadar, cînd postul jinduît a devenit vacant, Paul-Petre a alergat într-un suflet la biroul Personal strîgînd: „Iată-mă-s! Mai ales că sînt şi absolvent al Facultăţii de drept, taină dragă sufletului meu, pe care şi vouă v-am ţinut-o ascunsă. Am şi examen de stat!“ Impresionaţi de această ultimă precizare, mai marii lui l-au uns statistician „en chef“, iar cînd a devenit vacant un loc de economist, pentru care se cereau în mod expres studii superioare, tot pe Constantinescu l-au ales. Drept care a încasat şi un spor de retribuţie pentru faptul că îndeplinea condiţiile de studii, şi toată lumea era mulţumită.

Iată însă că, efectuîndu-se un control de rutină la dosarele personale, se descoperă în locul copiei legalizate a respectivului examen de stat o frumoasă foaie albă. „Juristul“ nu s-a pierdut cu firea şi a promis că va aduce neîntîrziat diploma. Şi a prezentat o foaie dactilografată „Examen de stat etc., etc.“, pe care figura menţiunea „conform cu originalul“.

Documentul era, în adevăr, conform cu originalul, numai că nu cu originalul care trebuia. Cînd s-a cercetat mai îndeapro-

pe, s-a constatat că documentul fusese copiat după diploma lui V. S., absolvent al Facultăţii de litere. Cu aceste precizări de detaliu, şi anume că la origine diploma nu era în Drept, ci în Filologie, şi că nu aparţinea lui Paul-Petre Constantinescu ci altuia, totul era în perfectă regulă.

În prezent, P.-P. C. se află tot pe post de statistician. Calculează cîte zile i-au mai rămas de executat din cele 18 luni de închisoare la care a fost condamnat pentru măsliuirea unor acte publice. A dobîndit măiestrie în asemenea calcule, fiindcă înainte de a poposi în Intrarea Binelui mai fusese condamnat la 6 luni închisoare pentru furt, 6 luni închisoare pentru fals, 4 ani închisoare pentru delapidare, 5 ani închisoare pentru altă delapidare, 8 ani închisoare pentru înşelăciune. După cum se vede, în aceste domenii, în care nu avea nici un fel de studii de specialitate, era un perfect autodidact.

UN COTOI DE TRISTĂ FAIMA

Un autofrigider condus de Nicolae Cotoi gonea de la Carei spre Tăşnad, Satu-Mare. Nu departe de Ghenciu el a lovit doi biciclişti care circulau în aceeaşi direcţie şi i-a proiectat în şanţ. Unul din biciclişti a decedat, celălalt a fost grav rănit.

Pînă aci, în ciuda bilanţului tragic, accidentul nu pare cu totul ieşit din comun. Din păcate, lucrurile nu stau chiar aşa. Primele cercetări au arătat că numitul Cotoi a realizat un record multiplu, comiţînd concomitent patru grave încăl-

cări ale regulilor de circulaţie. În adevăr: 1) el conducea fără permis; 2) a executat o depăşire neregulamentară; 3) în momentul accidentului efectua o cursă nelegală, în scop personal; 4) după ce i-a proiectat pe biciclişti în şanţ a părăsit locul faptei fără să anunţe miliţia. A gonit mai departe pe şosea ca şi cum n-ar fi făcut moarte de om. Ceea ce, dealtfel, nu i-a ajutat la nimic, fiindcă a fost identificat după întoarcerea de la Tăşnad, pe baza urmelor lăsate pe vehiculul său de ciocnirea cu bicicliştii. Iată-l deci pe Cotoi cvadruplu campion de tristă faimă.

BUJILE LUI MALNES

Iosif Malnes, fiul lui Iosif şi Berta, din Miercurea Ciuc, judeţul Harghita, a fost pînă nu demult gestionar la magazinul nr. 113, din localitate. Într-o zi, a venit la magazin numitul Ştefan Marton, fiul lui Ştefan şi Elisabeta, tot din Miercurea Ciuc:

— Am venit să facem un tîrg, i-a propus Marton lui Malnes; uite, eu am vreo 50 de bujii, 10 bobine de inducţie, mai multe injectoare şi alte piese. Ţi le vînd şi tu îmi dai în schimb bani şi alte piese de care eu am nevoie.

Iosif Malnes a scos bani din tejghea, i-a plătit ceva lui Marton, i-a mai dat şi piese şi prima lor afacere cu bujii şi injectoare s-a terminat. Dovedindu-se rentabilă pentru amîndoi, afacerea a continuat cîtiva ani, pînă cînd bujile n-au mai „funcţionat“. Adică, au venit să le verifice organele de miliţie. În sarcina lui Iosif Malnes s-a reţinut o delapidare de 115 334,50 lei, „răsplătită“ cu 9 (nouă) ani de închisoare.

Ştefan Marton, care a profitat mai puţin de pe urma acestei afaceri, a fost condamnat la un an şi şase luni. (Dosar 1720/1976, Tribunalul Suprem).

BEŞLEAGĂ ÎN IPOSTAZĂ DE GLUMET...

„În ziua de 29 decembrie, în jurul orei 16 şi 30 de minute, am fost cu concubinul meu, Leon Teotoc, la numitul Preda Alexandru, poreclit Raşpon. Pe Raşpon asta l-am cunoscut cu circa trei săptămîni mai înainte, prin Leonică, concubinul meu. Menţionez că Raşpon locuieşte în Pantelimon, dar nu ţin minte strada. La acest prieten, eu am stat de vorbă cu concubina lui, despre munca mea de filatoare. În acest timp concubinul meu, Leonică, numitul Raşpon şi concubina acestuia, Diđina, celălalt nume al Diđinei nu-l mai ştiu, precum şi un cetăţean, Beşleagă, care din informaţii ar avea proprietate personală, la un etaj din Balta Albă, şi pe care l-am găsit la domiciliul lui Raşpon, au servit un litru de licheur sau coniac. Băutura, cred eu, era a lui Raşpon. Eu nu am participat la băutura, deoarece nu suport băuturile tari. Atunci cînd am intrat în casă, acel Beşleagă, om între două vîrste, se bărberea în faţa oglinzii şi avea pe cap, prinse cu clame, trei sau patru sute de lei, de hirtie, făcînd pe glumetul. Mai pe urmă am aflat că sutele nu erau ale lui, ci ale concubinei...“ (Din declaraţia martorei Zamfira Bunea, din Bucureşti, dosar 1293/1976, Tribunalul Suprem).

N. GRIGORE MARAŞANU ■
LIONEL NITESCU ■

„TE-AI GÎNDIT CĂ ÎNTRE NOI E O BARIERĂ DE NETRECUT?“

Ioana a aranjat buchetul de boboci roșii în vaza de pe mäsufă așezată între două fotolii. Apoi, și-a rotit privirile prin cameră. Totul era curat, aranjat după gustul ei, de o eleganță simplă. S-a privit apoi în oglindă, zimbindu-și sie înseși, ca și cum ar fi dat „Bună ziua“ unei ființe dragi, ca apoi, privindu-se astfel, zimbetului să i se stingă, regăsind în oglindă doar tristețea discretă și adincă din privirea ei.

A tresărit auzind soneria. Știa că e la ușă bărbatul pe care îl aștepta, un inginer deosebit de capabil, cumpătat, curtenitor, îndrăgostit de ea. Știa și pentru ce vine, fiindcă aluziile lui din ultimele zile au fost ciș se poate de clare. În timp ce a traversat camera și holul, amintindu-și de scopul venirii lui, a avut o senzație ciudată, ceva ca o strângere de inimă, ca un fior de neliniște. Poate de aceea, când a deschis, s-a fisticat ca o fetișcană, mai ales când a văzut că bărbatul pe care îl aștepta era însoțit de un bătrîn, pe care l-a prezentat: „Tatăl meu“. În fine, i-a pofțit înăuntru și, după clipele de stinghereală, discuția a început să se lege vioaie, mai ales că ea se străduia să o alimenteze cu fel și fel de subiecte, într-o pornire inexplicabilă de a evita să se treacă la motivul acelei vizite, ca și cum ar fi sperat în adinec sufletului că ceea ce acceptase, că ceea ce știa că se va întâmpla, totuși, nu se va produce. Jocul cu cuvintele a mers pînă în clipa în care bătrînul a tăiat discuția care plutea în banalități cu: „Apă!, fată dragă, îi vremea să îți spunem pentru ce țirguială de suflet am venit.“

La aceste cuvinte, bărbatul tînăr s-a ridicat în picioare și i-a spus ceremonios că îi cere mina. A spus aceasta cu alte vorbe, frumoase, ticluite din timp, dar pe care ea nu le-a auzit, fiindcă inima a început să îi bată în piept așa cum în copilărie a simțit că îi pulsează în palmă un puț de vrabie speriat. În clipa următoare trebuia să răspundă „Da“, sau citeva cuvinte frumoase de acceptare, așa cum se hotărise, așa cum era logic și firesc, dar o îngrozea senzația că ceva mai presus de voința ei o oprește. Se hotărise doar pentru această căsătorie, îl aprecia foarte mult pe omul din fața ei, aproape că avea senzația că îl iubește chiar și, cu toate acestea, acum avea senzația că ar săvîrși o trădare față de sine însăși dacă ar da răspunsul așteptat, ba, mai mult, că s-ar minți nu numai pe sine însăși, ci și pe omul din fața ei, care acum, cumva, caraghios și surprins, o privea rugător.

A simțit ațintită asupra ei și privirea bătrînului și cu efort a rostit: „Iertați-mă...“ Bărbatul tînăr părea că nu a înțeles cuvîntul și în privirea lui acum se citea nu numai implorare, ci și disperare.

De aceea, a repetat: „Iertați-mă... iertați-mă. Nu pot...“

„Ioana... Te rog. Nu se poate...“, a murmurat bărbatul tînăr cu vocea copleșită de emoție, neștiind ce să facă cu cutița cu verighetă, pe care o ținea în mină, încleștindu-și degetele în jurul ei.

Pentru o clipă i-a trecut prin mînte gîndul de a vorbi evaziv, de a vorbi despre o aminare doar, dar își dădea prea bine seama că nu se va putea căsătorii niciodată cu acest om. că ar fi perfid să îl mintă din acest moment înainte, de cînd și-a dat seama de adevăr, că e un om prea bun și prea corect pe care ar fi păcat să îl amăgească, așa cum s-a amăgît o vreme pe sine însăși, că trebuie deci să îl facă să înțeloga ceea ce înțelege ea în acel moment, și anume faptul că niciodată nu îl va putea iubi cu adevărat, că între ei doi mereu va sta zidul amintirilor ei, că nu va putea fi, deci, niciodată soția lui.

Nu era capabilă să îi explice, și ar fi fost teribil de grea o explicație, de aceea s-a rezumat să repete aceleași cuvinte de iertare că nu poate primi cererea lui. A avut impresia că el ar fi insistat, dar tătăl lui s-a ridicat din fotoliu și i-a întins mina, spunîndu-i: „Dacă-i așa, să fie cu iertare“, și din vocea lui și-a dat seama în ce situație penibilă a fost pus bătrînul. S-a bilbiit, a spus niște cuvinte pe care le-a rostit doar din buze, fiindcă nu mai găsea în mînte frazele potrivite, și, dealtfel, orice ar fi spus, nu ar fi putut diminua mîhnirea cu care au plecat cei doi oaspeți ai ei.

În zilele următoare, cînd colegii ei de la institutul unde era angajată ca desenatoare tehnică au observat că la plecare nu o mai așteaptă înșinerul acela cu Dacie 1300 albă, că nu mai primește în fiecare zi telefon exact la ora 11, au avut un fel de satisfacție rea. Poate nu era atît de egoistă și de rea cit părea satisfacția lor de a o vedea iar singură, fiindcă această revenire a ei la singurătate îi se părea ca o întărire la statutul ei firesc. Doar așa o știau de mai mulți ani, de cînd s-a angajat la el, venînd la serviciu întotdeauna singură, plecînd la fel, refuzînd discret, cu delicatețe, pe toți cei ce au încercat să îi facă curte, pînă cînd, din acel institut, nimeni nu a mai încercat. Imediat după ce a fost angajată, a circulat în legătură cu ea un zvon ciudat, că ar trăi cu un

bătrîn, dar nimeni nu știa nimic exact și cu timpul ea a devenit cu simplitatea, amabilitatea și blîndețea ei colega apreciată a tuturor, fiecare cîntînd să îi înțelnească privirea odihnitoare, sinceră și zimbetului plăcut, în fiecare zi. Aproape că se asemăna cu un obiect de artă pe care toți îl priveau cu plăcere și respect, pe care îl considerau al lor, al tuturor, apariția inginerului care s-a insinuat în viața ei pîrîndu-li-se o impietate, așa că satisfacția cu care, acum, priveau revenirea ei la situația de mai înainte nu era atît de meschină pe cit s-ar părea.

Dar parcă nu totul era exact ca mai înainte. Din cînd în cînd, o vedea rîmînînd în fața planșetei de desen ca impietrită, cu privirile pierdute prin geam spre albastrul cerului, ca și cum ar fi urmărit o pasăre îndepărtată care se estompa în lumină, ca și cum ființa ei s-ar fi contopit cu pasărea aceea. Își spuneau despre ea că visează și căutătu ca ea să nu vadă că ei i-au observat rătăcirile de citeva clipe, cînd, revenînd cu gîndurile, ea privea cumva jenată în jur, zimbînd a iertare. Nici unul dintre colegii ei nu putea bănui însă cit de viu retrăia în acele clipe amintirile ei.

Își amîntea în acele clipe de un om bătrîn, bătrîn mai ales în raport cu ea, fiindcă era cu 25 de ani mai în vîrstă, bolnav, fiindcă era pensionar de invaliditate, din cauza unei miopii atît de grave, încît chiar și cu ochelari abia distingea figurile și obiectele din fața lui. Îl știa de mică pe acel om singuratic, fiindcă locuia într-o garsonieră în blocul unde locuia și ea cu familia ei. Se înțelneau deseori, se salutau, dar prima dată au discutat abia cînd ea devenise elevă în ultimul an de școală. A fost vorba de niște porumbei care veneau zilnic pe balconul garsonierei lui și pe care a încercat să ea să îi ademenească pe balconul apartamentului lor, dar nu a reușit, deși le oferea cu regularitate mîncare. El i-a explicat că o prietenie cu porumbeii, așa cum are el, aceștia ciugulîndu-i boabele din palmă, cere timp îndelungat pentru consolidarea încrederii, fiindcă din cauza oamenilor care le fac rău porumbeii au devenit, pe drept cuvînt, temători, bănuitori, depărtîndu-se la cel mai mic gest care le-ar sugera dușmănie, primejdie. Apoi, de cite ori se înțelneau discutau împreună, astfel a aflat că era arhitect, mai exact că a fost, și că acum își alunga singurătatea lucrînd sculpturi în lemn.

Într-o zi i-a spus că dorește să îi vadă lucrările și a rămas surprinsă de mulțimea sculpturilor mari și mici care umpleau garsoniera. Erau sculpturi ciudate, care nu reprezentau anumite figuri, nu aveau adică forme care să imite pe cele pe care le vedea obișnuit, și la întrebările și referirile ei la sculptura abstractă el i-a dat o explicație ciudată, în sensul că sculpturile lui sînt povești, mai exact întîmplări din viața lui, amintiri dragi, spunîndu-i că așa cum un scriitor istorisește o întîmplare reținînd liniile ei esențiale, cu scopul de a stîrni în cititor un sentiment anume, o stare de spirit, așa și el, decantînd mereu în gînd amintirile sale, reține doar ceea ce a rămas ca un suflu în sufletul său, ca un parfum, încercînd să dea contur, formă tocmai acelor sedimente.

Ea nu înțelegea, totuși, acele sculpturi și l-a rugat să îi povestească amintirile sale. O vreme s-a codit, apoi, ținînd în palme cite una dintre acele sculpturi, ca și cum ar fi vrut să confere lemnului căldura mîinilor sale, a început să îi povestească un episod sau altul din viața lui. Astfel, despre o sculptură ciudată, ce parcă avea două elemente componente, două înfățișări, două dimensiuni, i-a povestit că reprezintă amintirea celei mai frumoase zile din copilăria lui și a celei mai triste. Nu și-a cunoscut tatăl, astfel că fericirea copilăriei lui a fost legată de dragostea mamei, și cea mai frumoasă zi a fost aceea în care i-a putut face acesteia o mare bucurie, iar cea mai tristă atunci cînd, în urma unei boli, a pierdut-o. Ioana l-a întrebata de ce aceste amintiri sînt atît de alăturate încît le-a reproduș în aceeași sculptură, iar el i-a vorbit despre fețele vieții, ale existenței noastre, despre legătura dintre ceea ce numim fericire și durere, dintre bucurie și tristețe. I se părea firesc ca atunci cînd este vorba de amintiri ele să se alătore, să se îmbrine.

Astfel, în fiecare zi, discutînd despre cite o piesă sculptată, afla nu numai o povestire din viața lui, ci și modul în care în cugetul său aceste întîmplări trăite s-au transformat în sentimente și înțelepciune. Mai bine zis, într-o anumită bunătate sufletească și liniște. Era, desigur, și o mare tristețe. Tristețea de a nu mai putea munci, de a se simți însingurat, în afara pulsului vieții.

Într-o zi, Ioana l-a întrebata despre sculpturile care reprezintă amintirea femeii, sau femeilor pe care le-a iubit, a evitat un răspuns la această întrebare, Ioana a insistat și cu altă ocazie, pînă ce într-o zi i-a spus că nu are în mînte armonia formelor, liniile pentru ceea ce a rămas în sufletul său legat de femeia pe care a iubit-o, care i-a devenit soție, dar care, după ce el, avînd un accident pe un șantier, părea că va rămîne orb pentru toată viața, l-a părăsit. „Poate — îl spunea el — pentru sentimentul de iertare pe care îl am acum față de ea așa gîsi liniile de expresie, dar mai greu cu sentimentul de milă, nu știu cum așa putea exprima sentimentul de milă pe care îl am față de ea, față de soarta ei, fiindcă o ființă care a făcut față de mine un asemenea gest, care a fost capabilă să mă părăsească la necaz după ce mi-a jurat fidelitate și credință de o viață, se pierde și pe sine însăși, își pierde frumusețea interioară, acum în sufletul ei trebuie să fie regrete, să fie un zbulcium, fapta ei va fi ca un blestem care o va urmări mereu, or, mie totdeauna mi-a fost teribil de milă de oamenii care regretă propriile lor fapte. Sînt oameni nefericiți“.

Ioana ar fi vrut să îl întrebata dacă el a fost vreodată fericit, sau dacă acum, el mai știe ce este fericirea, dar s-a simțit tulburată. A fost prima dată cînd și-a dat seama că omul acela blind și bun a intrat în gîndurile ei ca un fel de prezență liniștitoare, ca o certitudine, că a început să îl viseze mereu, să dorească să îl vadă, să îi urmărească gesturile de miop care semănau atît de mult cu gesturile copiilor, să îl audă vorbind, să fie împreună cu el.

Într-o zi, pîrînții ei i-au atras atenția că prietenia ei prea strînsă, vizitele ei prea dese la omul acela singuratic nu sînt tocmai potrivite, că pot să „iasă vorbe“, că e mai bine să fie mai atentă. Era într-o dimineață de vară, ea tocmai se întorse de la el, după ce i-a povestit cum a fost la examenul de bacalaureat, nu a răspuns nimic pîrînților, fiindcă și-a dat seama că aceștia aveau dreptate, mai ales că nu își putea defini sentimentele față de omul acela. A plecat în vacanță la o bunică, dar și-a scurtat șederea acolo, fiindcă simțea că nu poate suporta depărtarea de el. Atunci, cînd s-a reintors și a observat că și pe el îl bucură întoarcerea ei, i-a sărit de gît și l-a îmbrășiat.

S-a înscris la o școală de desenatori tehnici și a reluat vizitele zilnice la el, cu toate că a început să aibă mereu discuții cu pîrînții ei care îl reproșau că nu se gîndește că acel om este mai bătrîn decît ea, că nu este decît un om bolnav, sfîrșit, că astfel, rîmînînd în preajma lui, nu poate cunoaște alți tineri, nu se gîndește la viitorul ei, la faptul că a sosit vremea cînd trebuie să se gîndească și la căsătorie.

Da, și-a spus, trebuia să se gîndească și la căsătorie, trebuia să își împartă viața cu un om, dar ea simțea cine este acel om, își dădea seama de la o zi la alta tot mai mult că îl iubește pe omul acela singuratic și bun. Numai că el devenise cumva rezervat față de ea, cumva temător, închis în carapacea singurătății sale. Într-o seară, cînd era la el, i-a spus brusc că îl iubește. A avut senzația că el s-a tulburat, aproape că au început să îi tremure degetele, a oftat, apoi a privit-o lung și i-a spus că nu e bine. Parcă ar fi vrut să o privească în adinec ochilor, să îi poată explica ceva din priviri, așa că, miop, și-a apropiat fața mult de fața ei, iar ea l-a sărutat și a plîns. Nu știa de ce plînge la pieptul lui, dar simțea

că trebuie să plîngă și i s-a părut că îl dureau lacrimile ei, fiindcă i s-au umezit ochii și, rugînd-o să nu mai plîngă, vocea lui a dobîndit inflexiuni mai calde și mai adînci ca niciodată.

În zilele următoare a observat că purtarea lui dobîndea note de voioșie falsă. Astfel, i-a arătat marelui lui secret, și anume dosarele cu lucrările pe care le întocmea în pofida interdicției medicale de a lucra, proiecte de clădiri frumoase, în linii simple și elegante, i-a arătat și o adresă prin care i se confirma că unul dintre proiectele lui a fost acceptat, voia să îi dovedească faptul că se bucură de orice fleacuri, de orice întîmplări din viața lui, că adică își are fericirea lui în singurătate. Ba, mai mult, și-a cumpărat și un televizor, cu toate că lui îi era interzis să privească micul ecran, spunîndu-i că l-a cumpărat pentru prietenii lui, pentru cei ce vin la el în vizită.

A sosit însă și clipa în care nu a putut evita discuția deschisă, fiindcă, brusc, după o discuție banală, ea i-a spus că îl iubește și că vrea să se mute la el. „Cum adică, să te muți aici?“, a întrebata el surprins. „Foarte bine, a răspuns ea, să fiu cu tine. Poate nu vrei să te căsătorești cu mine, nici nu îți cer asta, dar vreau să fim împreună... Dacă mă primești.“

„Te-ai gîndit că între noi e o barieră pe care nimic nu o poate frînge?“, a întrebata el. Nu este vorba numai de faptul că sînt un infirm, deși este o prostie din partea ta să îți legi viața de un om ca mine, dar trebuie să te gîndești la cei 25 de ani care sînt între noi... Timpul nu îl poate frînge, nimeni și nimic... Dacă am putea opri timpul sau l-am putea inversa, am deveni nemuritori, dar nu sîntem...“

„M-am gîndit la toate...“, i-a răspuns ea și a fugit din camera lui.

În ziua următoare el a rugat-o să asculte o poveste. I-a spus că într-o vară, fiind pe malul mării, a văzut doi oameni, mai exact două umbre, pe țarm. Erau ciudate acele umbre, fiindcă era noapte, peste cer treceau cițiva nori, care tocmai făceau ca lumina lunii să se scurgă ca un șuvoi de raze numai asupra unui singur cerc din largul apelor, unde inscria o pată aurită. A văzut cum acei oameni s-au îmbrășiat, atunci și-a dat seama că de fapt erau un bărbat și o femeie și apoi l-a văzut pe bărbat cum intră în mare și se pierde în depărtare, printre liniile albe, mișcătoare, ale cresțelor înspumate... „Am aflat apoi, a încheiat el povestea, că bărbatul acela era foarte bătrîn, iar soția lui era tînără și, fiindcă a fost foarte fericit cu ea, acum, cînd își dădea seama că trebuie să îi lase deschis drumul vieții, să nu o mai țină legată de el, s-a hotărît să plece spre neființă...“

„Nu! Nu poate fi adevărată o asemenea poveste! — a strigat Ioana. Nu poate fi adevărată, ai inventat-o tu!“

Fiindcă îi venea din nou să plîngă a plecat de la el și nu l-a mai căutat două zile. A treia zi, cînd a venit la el, a simțit ca o înțepătură în piept, cînd lîngă butonul de sonerie al garsonierei a găsit prinsă o carte de vizită cu un nume străin. Nu i-a venit să creadă, a sunat, i-a deschis un bărbat tînăr, care i-a explicat că s-a mutat de ieri și că fostul locatar a plecat... Nu, nu știa unde a plecat, nu și-a lăsat adresa.

Ioana a terminat școala de desenatori tehnici, s-a angajat la institutul de proiectări din oraș și a trăit mai mulți ani singură. Apoi, mai mult la insistențele pîrînților ei, a acceptat cerțea unui inginer, om foarte de treabă și respectat. Cînd a sosit ziua să fie cerută în căsătorie, pîrînții ei au plecat de acasă, ca să nu o încurce. Părea că Ioana a uitat, se va căsătorii, iar ei se bucurau. Dar i-a fost imposibil să facă acel pas. De aceea pîrînții ei o priveau cu tristețe, le era milă de singurătatea și tristețea în care trăia, cu toate că prin zimbetului ei, prin amabilitatea și toată purtarea sa nu lăsa să se întrevadă ce e în sufletul ei.

La institutul unde lucra se tot vorbea despre un proiect foarte interesant și foarte chibzuit, pe care îl avizaseră toate comisiile de specialiști. Ca minată de o presimțire, a cerut să vadă și ea dosarul acela și, alături de numele celui care l-a întocmit, a putut citi și adresa. Omul singuratic, miopul, care fugise ca să îi deschidă un alt drum în viața decît acela alături de el, se mutase într-un orașel din apropiere.

Era duminică dimineața și trenul cursă de persoane era plin de călători care făceau excursii, de școlari în grupuri, de oameni veseli. Într-un compartiment alăturat un tînăr cînta la chitară. Cînd trenul s-a pus în mișcare, și-a rezemat fruntea de geamul rece, privînd cum prin fața ochilor ei încep să se deplaseze spre trecut, în urmă, stîlpii de telegraf, cîmpurile, casele, iar el se părea că se smulge dintr-o existență și trece în altă, că abia acum face primul pas într-un început de viață.

Apoi s-a așezat pe banchetă și a tot repetat în gînd frazele pe care urma să i le spună, explicațiile ei despre faptul că nu putea trăi fără el, că mai presus de bariera timpului, mai presus de moarte chiar, există ceva ce aparține de viață, de frumosul din noi, ceva ce este de țărîmul fericirii, și acel ceva este iubirea. Urma să îi povestească despre faptul că s-a simțit aproape de fericire numai atunci cînd a fost alături de el... Dar, atunci cînd s-au întîlnit, nu i-a putut spune decît: „Să nu mă alungi.“

EMIL POENARU ■

RALUCA GRIGORCEA

MILIARDARII ȘI MIZERIA LOR MORALĂ

Victimele lui Onassis (7)

După moartea survenită la spitalul american Neully din Franța, a fost transportat la Atena. De acolo, l-a preluat o vedetă pe care mai erau un popă și patru corişti. Pe insula Skorpios, ultimul său refugiu, îl așteptau citorva oameni. Printre ei: John-John și Caroline (copiii lui Jackie), Ted Kennedy, Artemis, sora lui, Christina, fiica lui, și alții. Ca și în ziua în care se căsătorise cu Jackie, o ploaie fină estompa acel peisaj familiar care, pentru el, era atât de scump. Și la propriu, și la figurat. Coșciugul foarte modest (?!) — înțit nici nu se credea că ar putea fi al lui Onassis — era acoperit de garoafe și crini albi. După o ceremonie scurtă, strict intimă, a fost deșus într-o capelă, lângă Alexandru, fiul său, cel care trebuia să preia cîrma acelei imense nave.

Firește, ca în alte atitea cazuri, cel mai tensionat episod care a urmat în această superproducție financiară a fost cel al testamentului. Cît va primi Alexandru? Dar Artemis? Dar Jackie? Suspensul a fost risipit repede și despre conținutul testamentului am vorbit pe larg la începutul foiletoanelor noastre. Tot cam atunci au apărut așa-zisele necroloage — punctate cu tot felul de amintiri al căror erou era fostul miliardar Onassis. Astfel, cineva povestește că a petrecut împreună cu „Ari” o noapte întreagă la un club particular parizian. Veselie, scotch, dansuri. Dimineața la cinci au plecat pe jos spre Avenue Foch (unde-și avea reședința pariziană Onassis — n.n.), Rolls-Royce-ul îi urmărea, le ralenti, în spate. Onassis a fost, între altele, întrebat dacă nu i se pare prea mult să-și petreacă toate nopțile astfel. Atunci, „Ari” a răspuns cu o voce puțin stranie: „Nu! Îmi place să stau treaz pentru a visa mai bine la acest lucru extraordinar: soarele nu apune niciodată pe navele mele”.

Fără a fi deloc original, răspunsul comunica o realitate. O realitate pînă la a cărei împlinire Onassis recursese la tot soiul de metode, trucuri și subterfugii. Toate acestea au fost pe larg analizate sub grăitorul titlu „Victimele lui Onassis” în martie 1975 de revista „Le Nouvel Observateur”, din care vom reproduce cele mai importante lucruri, chiar dacă unele par a repeta cele spuse anterior.

„Bani! Altoră. Să faci meru să lucreze banii altoră”. Acest principiu financiar poartă un nume în cercurile de afaceri internaționale. Este „principiul lui Onassis”. Datorită acestui **Other People's Money** (banii altoră) pe care-l aplica mai bine ca oricine — datorită lui O.P.M., cum spunea el familiar — bătrînul aventurier grec și-a adunat averea. Armator fără scrupule, dar nu fără idei, el a păcălit multe guverne dintre care nici unul, nici chiar cel al Greciei, nu era al lui. Nicăieri n-a plătit vrodată cel mai mic impozit. Toată viața el n-a respectat legile care guvernează în mica lume a salariaților mărir. Iar compatrioții săi n-au beneficiat niciodată de câștigurile sale obținute din isprăvile maritime și financiare.

Trăia în lux, pe cheltuiala contribuabililor din locuri unde el nu punea aproape niciodată piciorul, ocupat meru să profite cît mai mult de vreo nenorocire care-l făcea și mai bogat. Gata a lovi în momentul în care alții ezitau. Îi plăcea, lui, un **self made man**, să trăiască în compania celor puternici, bogății și celebri, și a femeilor, afîșindu-se peste tot pentru a trece mai ușor neobservat, pentru a se uita mai ușor cum făcuse averea. O asemenea „reuşită” care este cea a capitalismului cel mai sălbatic merită o autopsie”.

În continuare, revista evocă momentele principale ale copilăriei lui Onassis pe care cititorul le-a aflat în numerele trecute. Apoi ea scrie: „Trei motive explică reuşita deosebită a lui Aristotel Onassis: pariurile sale tehnice s-au dovedit juste; nu avea nici un fel de scrupule; își cultiva cu grijă rețeaua de relații.

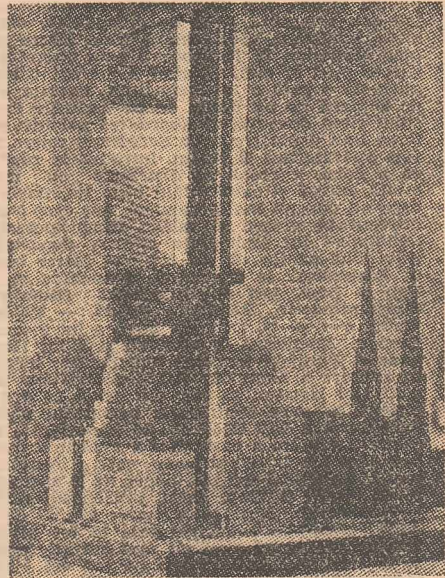
Mai întii pariurile sale tehnice. Primul — care i-a și hărăzit destinul maritim — l-a făcut la începutul marii depresiuni din anii 1930. Pe atunci se afla în Argentina. Industriaș, puțin comerciant, fabricant de țigări și vinzînd cite puțin din toate. Făcuse deja avere datorită comisioanelor obținute prin vînzările de tutun oriental. În jurul lui totul se prăbusea, dar afacerile lui prosperau. Iar antrepozitele sale erau prea mici. Să le mărească sau să cumpere una din aceste vechi nave ce se puteau procura pe nimic în această perioadă de criză și care putea deveni un excelent doc plutitor? Onassis își face rapid socoteliile. Poate găsi o navă veche de 10 ani (mai are, adică, 10 ani de trăit) la prețul unui automobil Rolls-Royce: aproape 30 000 de dolari. Este de șapte ori mai puțin scump decit un antrepozit cu aceeași suprafață. Cumpără.

Dar, de ce să se oprească la o singură navă? Ar fi o prostie prea mare. Se gîndeste că într-o zi afacerile vor redemara, comerțul se va dezvoltă iar, atunci, lumca va avea nevoie de navă. Cel care va cumpăra vechi nave — la aproape trei la sută din valoarea pe care o aveau la ieșirea din șantier — va obține toate încărcăturile disponibile fixînd sistematic prețuri mai mici decit proprietarii de vapoare cumpărate înainte de criză. Și cumpără acele nave de la Canadian National Steam Ship, imobilizate în ghețurile portului Saint Laurent. Ne aflăm în 1932. Doi ani

mai tirziu începe dezghețul comercial, Cistigase

A doua alegere a proaspătului armator: mizează pe petrol, un produs nou care, către 1935, începe să capete importanță în schimburile internaționale. Vechii armatori greci nu cred în petrol. Era prea speculativ. Preferă cărbunele, cerealele, oțelul. O adevărată breșă pe care o făcuse Onassis. Și mai face un pariu colossal: dacă se va dezvoltă comerțul cu petrol, așa cum se gîndește el, atunci viitorul aparține categoric marilor tancuri petroliere pentru că pe acestea тона transportată va fi mult mai ieftină. Prima sa navă „Ariston”, prima fabricată special pentru el și din indicațiile lui, va avea 15 000 tone. Era un record pentru acea vreme (1938). În 1953 va fi lansat primul superpetrolier din lume, „Tina-Onassis”, care avea 26 000 de tone.

Era epoca în care liderii companiei „Shell” spuneau în mod serios: „Niciodată nu se va merge dincolo de 50 000 t! Azi, supertancurile ajung la 500 000 de tone („Batillus”, lansat recent în Franța, are 540 000 tone). Dar aceste petroliere din ce în ce mai mari trebuiau umplute în mod constant, așa cum trebuia să li se găsească încărcătură celor 16 „Liberty Ships” cumpărate de Onassis de la marina americană. Atunci armatorul inventează o formulă pe care apoi toată lumca o va copia: contactele părți. Obține de la „Mobil” (care, pe atunci se numea „Socony Oil Company”) ca ea să-i garanteze marfa pentru o anume perioadă. Înarmat cu această promisiune și aflat într-o bună dispoziție, el recurge atunci la „Metropolitan Life Insurance”. I se împrumută 40

Macheta renumitului „Olympic Building”, ce se va construi în cartierul Manhattan din New York

milioane dolari cu care poate comanda — la Bethlehem Steel — tancurile petroliere gigantice de care are nevoie. Meru această folosire a banilor altoră. Credit, meru credit, chiar cînd el are în cele 217 conturi în bancă de zece ori mai mult decit împrumutate.

La fiecare cotitură a „fabulosului destin” al lui Onassis te întîlnești cu războiul, criza, fraudă. Cînd marinarii și docherii sînt aruncați în stradă de șomaj, el cumpără nave devenite inutile, cînd soldații pleacă spre frontul japonez, el le transportă hrana. Și, de fiecare dată, cînd i se cere să-și plătească partea de impozit, fugе spre un alt paradis fiscal.

Prima activitate — prima fraudă. Era în 1929 în Argentina, unde ridicase o manufactură de tutun. „Manufactură” este adevăratul cuvînt, doi bieți oameni instalați în spatele unei prăvălii rulează pentru el toată ziua țigări pe care le va vinde sub marca „Bis”. De ce „Bis”? Pentru că exista deja o marcă cu acest nume ale cărei țigări erau printre cele mai vindute. Atunci de ce să se jeneze?

1954: Onassis e în închisoare. I s-a reproșat că a vrut să înșele administrația de la Washington făcînd-o să creadă că navele militare cistîră T-2, pe care le cumpărase, vor rămîne americane. Guvernul american voia această garanție: Onassis, evident, n-a avut altceva de făcut decit să constituie o societate americană în care el apărea drept minoritar dar căreia îi împrumutase banii pentru a cumpăra acele T-2.

Guvernul de la Washington și-a dat seama de afacere abia cînd ani mai tirziu. Între timp, T-2 făcuseră inconjurul lumii de mai multe ori și aduseseră destui bani. Pe măsură ce reveneau în porturile americane, autoritățile americane le sechestrau. În final, afacerea s-a clasat. Onassis a acceptat să repună cele 20 T-2 sub pavilion american. Nimic mai ușor: a constituit un trust controlat de doi cetățeni americani, propriii săi copii, Christina și Alexandru, care aveau naționalitate americană...

Războiul din Coreea — 1950 — cînd își oferă navele guvernului american. Șase ani mai tirziu, după o primă închidere a Canalului Suez, petrolierele trebuiau să oclească Africa. Tarifele cresc. Bine plasat, datorită acelor „castele de mare”, Onassis cîștigă o nouă avere. Peste 70 de milioane de dolari, potrivit specialiștilor. În 1967 — a doua închidere a canalului. Cîștigurile — de astă dată — nu mai sînt cifrabile. La început, Onassis își plasase o parte din flotă sub pavilion grec. Acest fapt făcea plăcere Atenei — și nu era prea jenant. Cel puțin așa gîndea el. Într-o bună zi, unul din vapoarele sale

este imobilizat la Rotterdam. Bucătarul era bolnav. „Să fie debarcat și înlocuit cu un olandez”. Imposibil. „Cum vine asta, imposibil?” Onassis merge la fața locului. Nimic de făcut. Sindicatele sînt ferme: nu există bucătar grec? Nu avem autorizație să ne pregătim de drum! A doua zi, toată flota lui Onassis trece sub pavilion panamez.

Exemplul va fi imitat. Astfel, Onassis se va afla și la originea fantasticei dezvoltări a navigației sub pavilion de complezență. Toate navele sale avînd un total de 5 milioane tone sînt înmatriculate în Liberia, țară africană de mai puțin de două milioane de locuitori care „posedă” cea mai mare flotă comercială a lumii. Există citeva țări (Panama, Cipru, Singapore, Somalia, Costa Rica) care acceptă să înregistreze nave ce aparțin armatorilor americani, italieni, greci sau vest-germani. Onassis duce pînă acolo rafinamentul încît creează o societate pentru fiecare navă. Este o societate cu responsabilități foarte limitate: în caz de litigiu financiar nu poate fi luat nimic altceva decit vaporul. În caz de accident nu mai există nici vaporul.

Această complezență se întinde și asupra regulamentelor de securitate. Acum trei ani, două petroliere liberiene au intrat în coliziune la Capul Bunei Speranțe. Ancheta. Șapte din cei doi ofițeri de la bord nu aveau diplome. Al optulea avea una. Dar era falsă. Desigur, Onassis recruta ofițeri competenți pentru o mare parte a petrolierelor sale și îi plătea bine. Nu dădea asemenea nave pe miinile oricui. Dar nu făcea la fel cu personalul de execuție. În special pentru acele nave ce transportau încărcături una peste alta și care reprezentau 15 la sută din flota lui Onassis. Acolo se găseau indienii, pakistanezi, filipinezi gata să lucreze pentru orice preț. Cînd unul dintre ei se îmbolnăvea era debarcat în primul port. Urma ca el să se descurce, să se îngrijească etc. Voia să protesteze împotriva desfacerii abuzive a contractului de muncă? Trebuia să se ducă pe banii lui tocmai în Liberia. Legea era clară: nici o acțiune nu putea fi întreprinsă decit în țara unde navea este înmatriculată.

Astfel, cînd se caută să se recenzeze victimele lui Onassis nu trebuie uitați cei nouă milioane de compatrioți greci. Motivul este ceea ce el le-a luat și ceea ce nu le-a dat. Cînd utiliza pavilioane de complezență și cînd își stabilea societățile în „paradisuri fiscale”, vechiul pirat scăpa de impozitul asupra beneficiilor societății-

lor sale și de impozitul asupra venitului personal.

Dar poate nu acestea vor fi simțite cu amărăciune de greci. „El nu va lăsa după el decit publicitate zgomotoasă”, declara Taxis Thomopoulos. Și Dimitri Tsekonis, un alt om de afaceri grec, adăuga: „N-a construit o singură școală, un orfelinat, sau un spital...”

În Grecia, Onassis nu era decit o stea de a doua mărime. Acolo nu stătea decit citeza zile pe an, iar „politica”, pentru el, n-avea niciodată alt sens decit al unui mijloc de a-și aranja afacerile și de a cîștiga mai mulți bani. Dealtfel, a mizat succesiv pe toate tabourile, a ocupat, în general, zonele eliberate de marea său rival și cumnat Stavros Niarchos, armator și acesta. În masura în care, înainte de 1967, acesta din urmă mizase pe familia regală și pe dreapta, Onassis se apropiase de centru. După venirea la putere a colonelilor, se simțea atras de liderul lor. Dar avea împotriva lui majoritatea jutei pentru că era genul de om de care în mod cert trebuie să te debarasezi. Armatorul a încercat puțin și navigația aeriană. A obținut în 1956 monopolul exploatarii liniilor aeriene grecești în condiții deosebit de avantajoase: fără taxe de aeroport, posibilitatea de a exporta în fiecare an (în devize) 12 la sută din beneficiile companiei sale „Olympic Airways” subvenție anuală de 10 milioane de franci. Nu era de ajuns. În cursul primelor opt luni ale anului 1974 a «pierdut» echivalentul a 175 milioane de franci în afaceri. Și-a denunțat acordul din 1956. Premierul grec Caramanlis a decs, imediat, naționalizarea companiei „Olympic Airways”. Dar era un gol. Nu exista companie. Nimic decit birouri și contracte. Din 30 de avioane, 27 aparțineau unor societăți străine — controlate de Onassis — precum „Victoria Carriers” sau „Central American Ships” care le închiriau companiei „Olympic Airways”. Era ultima fraudă a bătrînului armator!”

Așa se încheie relatarea despre victimele miliardarului Onassis, cel care se odihnește pentru totdeauna în austera capelă de pe Skorpios și pe care cineva ar fi vrut să scrie și niște vestite cuvinte ale lui Montaigne: „Deceaba ne urcăm pe catalige pentru că tot pe picioarele noastre ne sprijinim. Și chiar și pe cel mai înalt tron din lume tot pe fundurile noastre sîntem așezați”.

(Sfîrșit)

PETRE NICOLAE ■

PE TEME DE CIRCULAȚIE

„Cînd te îndoiești că poți depăși în siguranță, renunți la manevră!”

Un I.M.S. care intenționa să vireze la stînga și să intre de pe drumul național pe o șosea comunală, a renunțat la manevra respectivă și s-a tras cuminte mult pe dreapta, cînd șoferul a observat că un autotren se angajează în depășirea sa. El a devenit și mai prudent cînd a sesizat că din sens contrar direcției de mers a autotrenului se apropie la mică distanță, circulînd regulamentar, un autocamion. Pomenindu-se literalmente în fața cu mastodontul, șoferul autocamionului s-a aflat într-o situație extrem de dificilă. Trecuse doar cu cîțiva metri de o intersecție cu un drum secundar care i-ar fi creat posibilitatea printr-un viraj la dreapta să se ferească de coliziune sau cel puțin să evite o catastrofală tampo-nare frontală.

Părăsirea părții carosabile, intrarea pe acostament și de aici pe cîmp, a doua soluție salvatoare, s-a dovedit, de asemenea, inaplicabilă din cauza înălțimii mari a taluzului (peste 4 metri), sectorul de drum unde începea să se deruleze filmul accidentului aflîndu-se în apropierea unui pod unde șoseaua se înălța pronunțat față de zona inconjurătoare. Nu-i rămînea decit să reducă cît mai mult viteza, să se replieze pe dreapta atît cît să nu răstoarne autocamionul în care se aflau oameni și să privească ce va face autotrenul.

Acesta nu a încăput printre I.M.S. și autocamion. El a lovit cu partea sîngă față în aripa din stînga a autocamionului și apoi cu semiremorca a izbit puternic caroseria acestuia. Nu a cruțat nici I.M.S.-ul pe care l-a „sters” smulgîndu-i roata de rezervă.

Lovită cu o forță deosebită, caroseria autocamionului s-a dezmembrat, oamenii care ocupau bîncile din stînga fiind striviți ori aruncați pe asfaltul drumului. În aceste împrejurări, trei persoane au decedat pe loc și una la spital după citeva ore. Alți șase oameni au fost răniți grav.

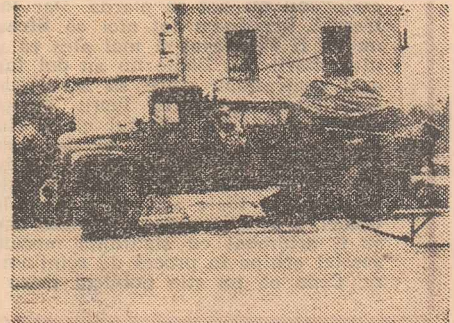
Vinovatul: șoferul Viorel Puiu în vîrstă de 22 de ani, angajat al Autobazel 1 Marfă Brașov, a fost pus să efectueze curse interurbane de mărfuri — în pofida puținei sale experiențe și a faptului că în urmă cu mai puțin de un an a avut permisul reținut timp de o lună tot pentru o depășire neregulamentară.

Nu era oare firesc ca V.P. să acumuleze experiență necesară unor asemenea curse dificile, lucrînd pe distanțe mai scurte, în oraș, unde și posibilitățile de control și îndrumare din partea șefilor sînt mai mari?

Depășirile neregulamentare de genul celei de mai sus, ori efectuate în locuri unde dublarea e interzisă, au provocat

numai în lunile iulie și august moartea a 84 de oameni și rănirea a peste 150 de persoane. Chiar în ziua cînd pe D.N. 13, în apropiere de Brașov, s-a întîmplat acest deosebit de grav accident, la numai cîțiva kilometri, pe alt drum, șoferul unei autobasculante, efectuînd o dublare în stil la fel de „agresiv”, a intrat în plin într-un autoturism Dacia 1300 omorînd pe loc doi oameni (șoferul și pasagera din dreapta).

Efectuarea depășirii, manevră care poate crea pericole deosebite atunci cînd e efectuată cu ușurință, trebuie (o spu-

nem fără exagerare) calculată minuțios și acest calcul e necesar de multe ori să fie făcut în citeva secunde.

O înțeleaptă zicală șoferească spune: „Atunci cînd te îndoiești că poți depăși în siguranță, renunți la manevră”. Dacă șoferii ar ține seama de acest sfat, numărul accidentelor generate de dublări riscante ar fi înfinit mai mic.

Mai ales șoferii mașinilor grele cărora, din pricina demarajului redus și a lungimii mari a vchiculelor, le este necesară pentru depășire o distanță mult mai mare, trebuie să fie deosebit de circumspecți înainte de a se angaja în dublare.

Deși le este evident că nu vor putea efectua în condiții de siguranță depășirea, în multe, foarte multe cazuri, șoferii autocamionelor grele încep totuși manevra bazîndu-se pe prudența celorlalți, pe masivitatea mașinilor conduse, cu care îi „înlătură” din cale pe cei ce se „încumetă” să circule din sens contrar și nu rarcori pe faptul că în cel mai rău caz pe drum încap și trei mașini.

Accidentul prezentat în acest articol demonstrează cît de falimentară este această concepție.

Colonel VICTOR BEDA ■

Groapa cu lei

Bineînțeles că am fost la Craiova ca orice om care iubește o idee. Numai că în capitala Băniei ideea n-arată la ora asta cât un curcan, ci ca un biet pui 'le găină care dă din aripioare. Aproape 60 000 de oameni s-au strins pe Centralul Olteniei pentru a vedea minuni ce nu trebuiau așteptate încă de pe acum. Oricum, o astfel de mulțime fanatizată de balonul rotund merita o soartă mai bună dar Deselnicu n-a dorit-o și, poate a fost și-un pic de ghinion la mijloc. Cronicele trimite de-aici un salut fierbinte celui mai dezbinte public din lume, publicul de la Craiova! Peste un an de zile, dacă cumva oamenii nerăbdători nu-l vor alunga pe Tească din Craiova sau el însuși nu-și va face bagajele — cum îi e obiceiul — stadionul acesta va trebui să aibă 200 000 de locuri. Nici unul mai puțin. Deci, omagii acestui public minunat și, răbdare și tutun, pentru că drumul e lung și ne aflăm abia la început!

A ciștițigat, cum era de așteptat, echipa Steaua pe care noi am criticat-o pentru meciurile de dinaintea celui de la Craiova, pe bună dreptate, și pe care am vrea s-o lăudăm acum tot atât de excesiv ca și atunci când am criticat-o. Un ziarist mi-a atras atenția înaintea meciului că am făcut un foarte rău serviciu echipei Universitatea Craiova lăudându-l pe Tească și scăzându-i meritele lui Jenei. Nimic mai neadevărat, dar a trebuit să dăm Cezarului ce-i al Cezarului! Actualul antrenor al echipei Steaua are merite incontestabile și titlul de campion, cucerit de echipa sa, are la temelie și munca lui Jenei. El a știut, după ce a trecut „uraganul Tească” să apeleze la înțelepciunea de a-i ruga pe jucători să joace la înălțimea talentului lor și a reușit. Dovadă că și duminică jucătorii Stelei, cum era firesc, l-au iubit mai mult pe Jenei decât pe Tească și au jucat așa cum au jucat de multe ori anul trecut, adică excelent! M-a bucurat foarte mult că Steaua m-a infirmat pe mine, dar un meci este un meci! Să vedem și restul. Vreau să spun că roși-albaştrii au fost extraordinari din toate punctele de vedere: de la așezarea în teren (iată o idee excepțională a lui Jenei) până la voința fiecărui jucător de a învinge. Dacă aceste calități ale Stelei vor fi cultivate și mai departe vom avea o echipă mai bună decât C.C.A., lucru pe care l-am dori cu toții în frunte cu mine. Eu îi iubesc pe Tească, dar iubesc mai mult fotbalul românesc și asta îmi dă dreptul să-i judec foarte aspru mai ales pe cei pe care-i iubesc.

Și-acum să trecem la explicația parțiale ciștițigate pe drept (o spun din tot sufletul) de militari. Am fost în cabina jucătorilor înainte de a începe partida (e vorba de Universitatea Craiova). Domnea o crispare evidentă. Miza era prea mare. Echipa care învinsese pe Progresul la București avea o misiune de două ori mai grea decât într-o duminică obișnuită. În primăvară, când Steaua trăsese toate cartușele, pierduse aici cu 2-0. O judecată simplă spunea clar că craiovenii nu pot să piardă. Dar joia trecută, scrisesem tot aici că Steaua nu va fi Progresul și mai ales că universitarilor din Bănie nu au doi fundași centrali în stare să le asigure securitatea necesară, lucru perfect dovedit încă din minutul cinci, când Deselnicu l-a „însoțit” 40 de metri pe Troi pe care numai că nu l-a invitat să tragă la poartă unde dorește. Adăugați la toate acestea ratarca lui Balaci, a celui unsprezece metri care ar fi schimbat cu siguranță moralul acestei echipe în proces de reintinerire. Ceea ce nu știe publicul mare e

faptul că Oblemenco fusese trecut pe lista de rezerve și că a refuzat să se echipeze. Al doilea lucru pe care puțin îl cunosc e faptul că todeauna în echipele românești se formează o „familie” care vrea de la început să impună antrenorului formația. Din familia lui Oblemenco fac parte — cel puțin cât știu eu — Deselnicu și Țărălungă. Că mai există „mine” în această echipă o să afle antrenorul mai târziu. Pe această stare de încordare, formația din care lipseau Marcu și Crișan, dacă e să comparăm cu unsprezecele de anul trecut și chiar Oblemenco, a intrat pe teren. O echipă matură ca Steaua avea oricum o șansă. Meciul, spre surprinderea celor care nu l-au văzut, a fost, din punct de vedere spectacolar, unul dintre cele mai frumoase la care am asistat în ultimul an. Fără golul absurd din minutul 5 nu garantez că Steaua ar fi ciștițigat. Emoția de început și-a pus pecetea pe jocul lui Cirtu (om de mijloc și de construcție, nu extremă, post în care — din lipsa altcuiva — Tească a fost nevoit să-l întreprindă) și mai ales a strecurat plumb în genunchii lui Constantin (fără perspectivă, jucător de o mediocritate perfectă). Adăugați la asta și faptul că Negrilă s-a accidentat după un șfert de ceas și a continuat să joace rănit iar Cămataru a jucat numai un minut, clacind; mai puține la socoteală și ieșirea din teren a aceluiași Constantin, auto-accidentat și aveți imaginea unei echipe care, în orice caz, n-a jucat la potențialul ei. De ce a fost atunci partida atât de frumoasă? Pentru că, cu toate găurile din apărare, Universitatea Craiova a știut să defacă jocul sesizând aglomerarea din fața porții steliste. De trei sau de patru ori șvungul lui Balaci era cit p-aci să se termine cu goluri. Dar un singur jucător într-o apărare aglomerată nu poate face nimic. La drept vorbind, din unsprezecele craiovean, în afara blondului centru înaintaș (și el pe un post improvizat) numai Donose m-a multumit și, poate-pot, Beldeanu, care a avut dispariții repetate din joc. Țărălungă a jucat în stilul său obișnuit, centrind cam la întâmplare, dar silind apărarea roș-albaştrii să fie în gardă. În rest, linia fundașilor craioveni, mai puțin Negrilă care are scuze, și Purima oarecum, a fost ușor de străpuns mai ales din cauza jocului lui Deselnicu, care e un jucător de modă veche în epoca rachelor. Acest jucător fără viteză, dribleur de meserie, cără mingea din fața porții sale până în 16 m al adversarului unde, sfârșit, cade ca o primadonă ucisă de cuțitul vicontelui. Într-un sistem cum e acela impus de Tească, jucătorul numit e ca un taraf la mort. Să sperăm că micuțul Napoleon ne va scuti să mai vedem penibilele „eschive” pe care craioveanul ni le-a oferit, din motive pe care le știe și el și le știm și noi. N-ăș vrea să uit aici pe portarul Lung care a apărat excepțional. Cele două goluri (în special cel al lui Dumitru) n-ar fi putut fi parate nici de Zamora în zilele lui de glorie.

Dincolo, la Steaua, aș remarca toată echipa pentru dăruirea cu care a obținut aceste victorie și, în special, pe Dumitru, pe Troi, pe Aelenei și pe acest Agiu, scos de la naftalină și care ne-a arătat încă o dată că poate juca orice.

Arbitrajul lui Ghiță — excepțional, deși a fost indus în eroare de câteva ori de steagul tușierului de pe partea tribunei oficiale al cărui nume îmi scapă. În concluzie, o partidă care a meritat atenția celor care s-au deplasat la Craiova și care a dovedit că 60 000 de oameni au știut să primească demni înfringerea, nehiduindu-și echipa care pleca de pe teren cu un 2-0 pe care sîntem siguri că-l va răzbuna vrodată. Și cu asta am spus tot.

EUGEN BARBU

DIVIZIA A : 29 AUGUST

CRAIOVA : Universitatea-Steaua 0-2 (0-1). Au înscris Troi (dintr-o pasă foarte exactă a lui Deselnicu) și Dumitru. A arbitrat foarte bine o brigadă alcătuită din C. Ghiță (Brașov), ajutorat la linie de piteștenii I. Chilibar și Fl. Anușescu. (Ovidiu Ioanitoaia). **PITEȘTI :** F.C. Argeș - Rapid 1-0 (0-0). Apărându-se cu disperare, 33 de mingi aruncate în aut și 26 de faulturi, rapidiștii s-au uitat zadarnic la ceasul stadionului din Trivale să vadă cât a mai rămas de jucat. Ceasul stadionului n-a funcționat. Atacurile gazdelor, în care Dobrin, la trei zile după împlinirea vârstei de 29 de ani, a fost vioara întâi, s-au precipitat mereu, negăsind cel mai scurt drum spre poartă, permițând contraatacul rapidist chiar trei faze periculoase în care Telespan, Bartales și Neagu au fost la un pas de gol. Victoria firească a gazdelor s-a concretizat târziu,

fiind „opera” bucureșteanului Zalupca, autor al unui autogol de toată frumusețea! A arbitrat foarte bine M. Feduic, ajutorat de M. Abramiuc (ambii din Suceava) și V. Popovici (Botoșani), ultimul deținut cu succes în divizia A. (Gheorghe Anuza). **PETROȘANI :** Jiul - Corvinul Hunedoara 1-1 (0-1), după un meci între „două echipe sindicale, vecine și prietene”, după cum scria în programul partidei, și după cum au evoluat cele două garnituri. Un spectator mucalit mergea chiar mai departe, afirmind că și o partidă între două formații de cartier ar fi fost mai disputată și mai frumoasă! În prima repriză Jiul a șutat de 7 ori la poartă, iar Corvinul o singură dată, în gol, prin Angelescu, restul fazelor fiind lipsite de vigoare și angajament. La reluare, minerii au atacat mai mult, dar hunedorenii s-au apărat strict, recurând la dese trageri de timp, care nu i-au salvat însă de egalare: Deleanu a centrat și Dumitrache a reluat cu

capul în gol (min. 60). La 1-1, nimeni n-a mai insistat, ambele echipe fiind mulțumite. Foarte bun arbitrajul bucureștenilor Marcel Buzea, la centru, C. Ioniță I și C. Ioniță II, la linie. (Ion Predoșanu). **BUCUREȘTI :** Dinamo - U.T.A. 7-0 (5-0), galop de sănătate al echipei din Șos. Ștefan cel Mare. Au fost șapte goluri (4 D. Georgescu, două Lucescu, unul Dinu), dar am mai numărat vreo 5-6 ocazii foarte mari de gol, concluzia meciului fiind scorul de-a dreptul mulțumitor pentru echipa oaspete! U.T.A. a părut că aliniată mai mult niște „jaloane” în fața unei echipe dinamoviste extrem de ambițioase, combative, care ține să steargă proasta impresie a meciului de la Timișoara. La dinamoviști întregul angrenaj s-a mișcat foarte bine, arătând aceeași disponibilitate tehnică și subtilitate tactică, virtuți care au format ani de-a rândul nota personală a echipei dinamoviste. Excelent au jucat Lucescu — deși pe un post oarecum nou pentru el, acela de vîrf de atac cu sarcini mai ales constructive, ca și Dudu Georgescu — căruia i-a revenit, se pare, apetitul de gol. A arbitrat slab, deși la un meci cu foarte puține probleme, Al. Enc (Craiova), ajutorat satisfăcător de S. Podaru și C. Pirvu, ambii din Brăila. **BUCUREȘTI :** Sportul studențesc - Politehnica Iași 3-1 (1-1). Fără îndoială că echipa bucureșteană este la ora actuală una dintre formații cu jocul cel mai modern din fotbalul nostru. Necazul poate însă veni tocmai de la faptul că și jucătorii săi au aflat de această laudabilă afirmație, ajungând să forțeze prea puțin jocul în sine, pentru a se mulțumi să aștepte o scilpire generală a echipei. Astfel, după golul înscris leșenilor în numai 10 minute (lovitură cu capul a lui O. Ionescu, la centrarea lui Manea), Rădulescu, Cassai, Grosu ș.a. au imprimat echipei lor o certă notă de plezism, de prea puțină eficacitate în acțiuni. Mircea Sandu (min. 65 și 79), a înscris parcă dintr-o „răzbunare” personală cu cei trei cavaleri și fluierului prezenți pe teren... Ceea ce, de altfel, este un mod perfect regulat de a-ți vărsa nervii! A arbitrat satisfăcător Mihai Moraru (Ploiești), ajutorat slab de I. Braun și bine de V. Pirvescu, ambii din Buzău. (Dumitru Graur). **ORADEA :** F.C. Bihor - Politehnica Timișoara 1-0 (0-0). Pe o vreme prea călduroasă pentru fotbal, cele două echipe au oferit un joc sub așteptări, tipic de campionat, calitatea tehnică și spectacularul fiind lăstate pe plan secundar. Timișorenii s-au apărat cu succes pînă în min. 68, când a marcat Ghergheli, la o gafă a lui Mehedințu, dorința lor de a pleca cu un punct de pe malurile Crișului fiind dovedită de abordarea partidei cu două linii defensive și cu Șerbănoiu retras în fața apărătorilor. Naom, introdus în repriza a doua, a reușit să distribuie cu mai multă adresă și calm mingi utile înaintașilor care au devenit mai periculoși, dar care s-au întrecut în greșeli și ratări, fiind necesară „bibliala” lui Mehedințu spre a departaja cele două echipe. A arbitrat foarte bine C. Bărbulescu la centru, S. Stăncescu și I. Pop la linie, toți din București. (Dumitru Constantin). **REȘIȚA :** F.C.M. - F.C.M. Galați 4-1 (3-0). Evoluția bună a lui Florea, Bora și Atodiresei în atac, ca și a lui Hergane și Porațchi (cel mai bun de pe teren) în apărare a făcut din F.C.M.-ul reșițean un ciștițigător detașat, în cele din urmă, la o diferență la care contribuția portarului gălățean Oană a fost deosebit de importantă. Singura scilpire a oaspeților a aparținut mijlocășului Ion Constantin, care a transformat impecabil o lovitură liberă de la aproape 25 de metri. După meci, antrenorul gălățean Gheorghe Nuțescu, puternic afectat de a doua înfrîngere a echipei sale în tot atâtea meciuri, spera să vină cit mai curînd acea zi în care să-i poată folosi pe toți cei cinci indisponibili din lotul gălățean: Ghirca, Radu Dan, Ion, I. Ioniță și Gherghe. A arbitrat bine N. Georgescu, ajutorat foarte bine de T. Istrate și bine de Gh. Retezan, toți din București. (Cornel Ionescu). **BACĂU :** Sport Club - A.S.A. Tg. Mureș 1-0 (0-0), după o confruntare în care scorul putea fi egal, adică 0-0, 1-1, dar și 4-0 pentru gazde! Cu alte cuvinte, gazdele au ratat de trei ori prin Băluță, Botez și Zamfir, iar oaspeții au ratat, când scorul încă era alb, prin Both II care a trecut de puțin, cu capul, pe lîngă o minge ideală trimisă de Fănic. Pentru a completa „filmul meciului”, consemnăm și cele două faze de autogol create de Ispir și intervenția salutară a lui Boloni, care a scos de pe linia porții, în minutul 62, un șut care-l depășise pe Soiyom. Golul a fost înscris de Zamfir în minutul 75, la o pasă cu capul trimisă de G. Munteanu, introdus în teren la pauză. Tot la pauză a intrat în echipa oaspete, înviorînd atacul inexistent pînă atunci, Fănic, în locul lui Fazekas care a fost oprit cu regularitate de cel mai bun jucător de pe teren, fundașul Lunca. N-a fost deloc ușoară sarcina arbitrilor care au sancționat numeroase faulturi și poziții de ofsaid, dat fiind jocul în linie al ambelor apărări. În

aceste condiții, pe care brigada de arbitri bucureșteni, condusă de către Maximilian Popescu, ajutorat la margine de D. Ghețu și Gh. Nicolae, n-a știut să le depășească, calificativul ce li se cuvine este satisfăcător (Victor Niță). **CONSTANȚA :** F.C. Constanța - Progresul 0-0. Meci nu lipsit de ambii, dar complet văduvit de virtuți. Probabil că echipa constanțeană miza foarte mult pe „originala” formulă de apărare a oaspeților care, în etapa trecută, a adus bucureștenilor o „zestre” de cinci goluri. Credința echipei de pe litoral în această ipoteză a fost atât de mare, încît gazdele n-au vrut, în ruptul capului, să vadă că tot meciul Progresul s-a apărut în cinci, șase și, adeseori, mai mulți oameni! Arbitri, Radu Șerban, ajutorat la linie de V. Cioclitu (ambii din Craiova) și P. Tatar (Hunedoara), au condus bine. (Răzvan Bărbulescu).

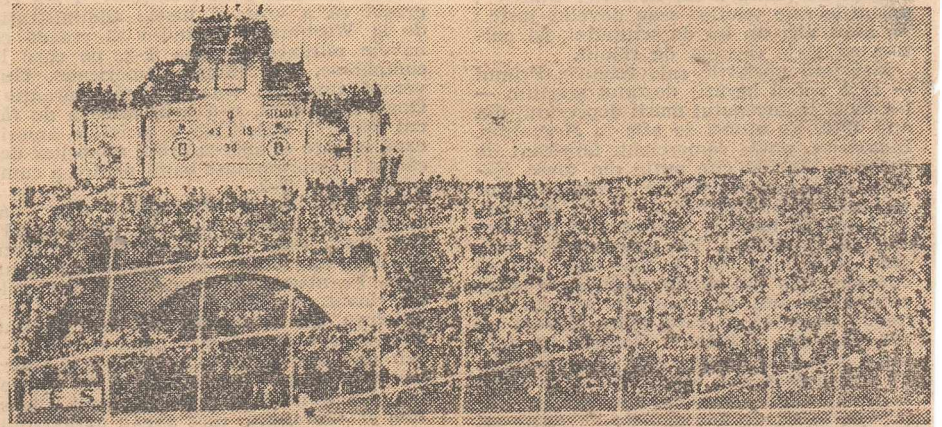
DIVIZIA B : 29 AUGUST

BISTRITA : Gloria - F.C. Baia Mare 1-0 (1-0). Gazdele își datorează victoria plusului de insistență și deciziei cu care au atacat în prima repriză, precum și ușurinței și vitezei superioare în manevrarea balonului, dar și jocului dur și unor decizii pătinoase ale arbitrilor. Antrenorii Gloriei, Virgil Blujdea și Ladislav Covalci, explică scăderea potențialului echipei lor în repriza secundă prin faptul că 3 jucători s-au căsătorit recent! Președintele băimărenilor, Vasile Treitl, i-a acuzat vehement pe arbitri, afirmînd că au favorizat repetat echipa locală. Adevărul este că Alex. Ghigea (Bacău) a căzut în capcana semnalezilor cronate ale tușierilor băcăuani, M. Feciorescu și I. Storoj, toate în defavoarea oaspeților. (Dumitru Vișan). **GIURGIU :** F.C.M. - Electroputere Craiova 2-0 (1-0). După un nesperat meci egal, realizat în urmă cu o săptămîna la Sibiu, gazdele au dominat de la un capăt la altul meciul cu Electroputere, echipa antrenată de fostul internațional Onisie arătînd o îmbucurătoare creștere de formă. Desi l-a pierdut pe Buduru, transferat la Constanța, în divizia A, F.C.M.-l-a recîștigat pe Sandu, ex-băcăuanul, originar din Giurgiu, coordonînd inspirat jocul de la mijlocul terenului. Au înscris Preda, min. 11, și Ciocan, min. 52. Bun arbitrajul gălățeanului Ov. Constantin (Andrei Georgescu). **SLATINA :** Dinamo - F.C. Șoimii Sibiu 1-0 (1-0). Un stadion plin (aproximativ 10 000 de spectatori) a fost nevoit să asiste la o partidă de slabă calitate, în care au abundat faulturile (am numărat cu totul 36!) și cartonașele galbene: trei pentru sibieni, două pentru gazde. În min. 27 Florea l-a deschiș pe Frățilă II, acesta a driblat înreaga apărare a oaspeților și a deschis scorul. Tot echipa gazdă va rata în continuare câteva ocazii bune, mai cu seamă prin Frățilă II și prin juniorul Florea, de la sibieni puțin și remarcat doar portarul Negru, care și-a salvat echipa din câteva situații foarte grele. A arbitrat bine băimăreanul Valentin Trifu (Radu Mircea).

O suspendare exagerată

La 13 iunie 1970, pe cînd echipa de fotbal Olimpia din Rîmniceu Sărat se afla încă în divizia C, dar cu o zestre de puncte liniștitoare în vederea promovării în B, promovare care s-a și produs, meciul Foresta Guguști - Olimpia a dat naștere la incidente nedorite care au condus, după judecata Comisiei de disciplină, la suspendarea terenului din... Rîmniceu Sărat pentru 4 etape în campionatul următor!

Un amplu memoriu trimis pe adresa redacției de asociația rîmniceană contestă dimensiunile pedepsei, arătînd, între altele, că organizatorii din Guguști au încălcat dispozițiunile în vigoare vînzînd vin și bere la intrarea în stadion, favorizînd astfel comiterea incidentelor care au culminat cu interruperea meciului în minutul 86. Pledînd pentru adevăr și pentru intronarea unei atmosfere responsabile pe stadioanele noastre, loc pentru întreceri sportive și nu pentru scandaluri și răfuiele între jucători sau spectatori, avem datoria să nu acordăm credit total memoriului amîntit, Olimpia Rîmniceu Sărat fiind, nu-i așa, una din părți. Dar de aici și pînă la a suspenda terenul din Rîmniceu, fără a lua vreo măsură împotriva echipei din Guguști, ni se pare un drum lung și complicat, pe care Comisia de disciplină s-a angajat cu pripceală și lipsă de discernămint. Nou promovată în B, gruparea din Rîmniceu ar urma să joace pe teren propriu abia la 17 octombrie, dat fiind faptul că în etapele a 7-a și a 8-a Olimpia e programată în deplasare, program care ar putea să influențeze, decisiv, soarta echipei în campionat!

Stadionul din Craiova a fost plin de duminică dimineața

FLACARA Redacția : București, Piața Științei 1, sector 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Interioare : reportaj (A. Dohotaru - 16 17) ; cultură, cenaclu (Eugen Seceleanu - 16 06) ; știință (Liviu Timbus - 16 18) ; probleme cetățenești - scrisori (Marga Nedelea - 17 87) ; publicisți comentarii (Ilie Purcaru, Nelu Ionescu, Nicolae Cristache - 16 18) ; fotoreportaj - 15 95 ; documentare - 16 23 ; administrație (Alexandru Medar - 17 86) ; secretariat de redacție (Dan Birădeanu, Sorin Postolache - 17 82, 16 21) ; secretar responsabil de redacție (Marius Popescu 17 78 82 și interio 17 83) ; redactor șef adjuncț (Traian Prosan - 17 78 82 și interio 17 83) ; redactor șef - 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Cosa Științei”.

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU